

ČETRTEK, 6. AVGUSTA 1998

**Za
»stolček«
vse po
starem**

BOJAN BREZIGAR

Včerajšnja seja deželne- ga sveta bi morala biti svečan obred predstavitve programa nove deželne vlade, cemu naj bi svečanost dodali se dejstva, da je oblast prvič prevzela desnica in de je novi predsednik deželne vlade prvič Tržecan. Vendar trenutek ni bil tako svečan, saj ga je skvaril prvi spor v novorojeni in ne se krščeni koaliciji, če naj kot krst tolmacimo zaupnico deželne vlade.

Do spora je prislo pri volitvah novega predsednika skupščine. Formalno naj bi bila zadeva politična, saj naj bi se tu krizali dve tezi: prva, ki jo je zagovarjal voditelj FI Saro ter jo je podpirala polovica Berlusconijskih svetovalcev in ki jo je sprejela vsa levsredinska opozicija, po kateri naj bi predsedstvo sveta prevzel predstavnik opozicije, ter druga, ki jo je podpirala Nacionalno zavezništvo in z njim preostala polovica Berlusconijskih svetovalcev, ter s katero je soglasala Severna liga, češ da mora biti predsednik deželne vlade izraz vladne koalicije.

Ob teh nacelih pa ostajajo seveda tudi osebne ambicije, ki jih ni manjkalo - ne v vladni koaliciji in ne v opoziciji. Kdor je včeraj prisostvoval zasedanju deželne vlade, je ob koncu seje videl vrsto jeznih obrazov, nekaterih (svetovalcev nacionalnega zavezništva) pa sploh ni videl, ker enostavno niso prisostvovali »slavnostnemu« delu seje, ko je predsednik, ki so ga izvolili, predstavil svoj program.

In zakaj vse to? Zaradi nacel, bo kdo rekel. Naj nam bo dovoljeno, da v to podvomimo, predvsem na osnovi dolgoletnih izkušenj. Slo je, banalno rečeno, za »stolček«, torej za »nacelo«, zaradi kakršnega je propadlo nič koliko državnih in deželnih vlad, pokrajinskih odborov in zupanov.

Morda je res, da so se v italijanski politiki nekatere stvari spremenile. Ko pa gre za banalne zadeve, kot na primer, kdo bo zasedel mesto predsednika deželne skupščine, je ostalo vse po starem: eden je zadovoljen, mnogo ostalih, ki so se dan prej mislili, da so poklicani, pa ni moglo skriti svoje jeze in svoje uzaljenosti. Tako, da bodo o tem celo razpravljala vsedržavna vodstva strank desne sredine. Kdaj? Po počitnicah, seveda. Tudi s tega vidika se ni nič spremenilo.

DEŽELA / KRHKOST NOVEGA MANJŠINSKEGA ZAVEZNIŠTVA

Martini (LS) predsednik sveta Politični razkol v Polu svoboščin

Antonione za krepitev mednarodne vloge FJK in za zaščito narodnih manjšin

TRST - Antonio Martini (Ljudska sredina za reforme) je novi predsednik deželne vlade. Njegova kandidatura je prevladala potem, ko je Severna liga dokončno odklonila ponudbo Pola svoboščin, ki se je pri glasovanju politično razbil, svetovalci Nacionalnega zavezništva pa so iz protesta zapustili sejno dvorano. To potrjuje krhkost manjšinske koalicije, ki podpira odbor Roberta Antonioneja.

Martini je bil izvoljen v prvem glasovanju, v katerem je dobil 33 glasov svoje stranke, levih demokratov, SKP, socialistov, zelenih, Unione Friuli ter dela (osem svetovalcev) Forza Italia. Belih glasovnic je bilo 18 (12 ligasev in 6 pripadnikov Berlusconijske

stranke), medtem ko so somisljeniki Gianfranca Finija, kot omenjeno, pred glasovanjem zapustili dvorano. Okrog novega predsednika se je torej ustvarila svojevrstna politična koalicija, ki je večinska ter različna od tiste, ki podpira odbor.

Predsednik Antonione je nato prebral program svojega odbora. Izpostavil je mednarodno vlogo Furlanije-Juljske krajine in se zavzel za zaščito slovenske manjšine. Rekel je, da bo odbor z naklonjenostjo sprejel zakonski predlog za zajamčeni mandat slovenskega predstavnika v deželnem parlamentu, zavzemal pa se bo tudi za čezmejno televizijo.

Na sliki Antonio Martini.

Na 3. strani

ANARHISTI? / PO TREH SPODLETILIH ATENTATIH

Policija pravočasno odkrila že četrti eksplozivni paket

RIM - Po četrtem bombnem paketu so preiskovalci vedno bolj prepričani, da v krogih tako imenovanih »squatterjev«, anarhistov ali avtonomistov obstaja »trdo krilo«, ki je v stanju izvesti teroristične atentate in sedaj novaci skrajneže. Zadnji »paket« je bil namenjen predsedniku pravosodne komisije poslanske zbornice Giulianu Pisapi (SKP), ki se je prav tako ukvarjal s turinskimi »squatterji«. Odkrili pa so ga že na postnem uradu. Tokrat je odgovornost prevzela skrajna ekološka organizacija Sivih volkov.

Na 2. strani

Italija in Tunizija naj bi se sporazumeli šele danes

RIM - Sinoči bi se bilo moralo zaključiti večdnevno zasedanje italijansko-tunizijske mešane komisije s tiskovno konferenco zunanjih ministrov Lamberta Dinija in Saída Ben Mustaphaja. Konferenco pa so odložili na danes popoldne. Očitno v pogovori med diplomacijama ne gre vse gladko. Pogovori zadevajo najrazličnejša področja, od gospodarskega sodelovanja do statusa bivšega italijanskega socialističnega prvaka Bettina Craxija, za katerega se, kot znano, že dolgo zanima italijanska pravica. Zelo

verjetno pa so se pogovori zataknili ob vprašanju vračanja nezakonitih tunizijskih priseljencev, kateremu italijanska stran pripisuje posebno velik pomen.

Kot znano, je to vprašanje že več tednov v središču pozornosti italijanske javnosti, se posebej politične. V državo prihaja vsak dan na desetine teh obupancev, večkrat v grozljivih okoliščinah. Tako je bilo tudi včeraj. Na obalah Apulije pa so trgovci teh današnjih sužnjev umorili mladega Kurda.

Na 2. strani

Tudi uradni podatki potrdili zastoj inflacije prejšnjega julija

RIM - Vsedržavna statistična ustanova Istat je posredovala uradne podatke o inflaciji, ki potrjujejo neuradne napovedi: julija je mesečna inflacijska stopnja v Italiji obstala na ničli, predvidena celoletna inflacijska stopnja pa znaša na tej osnovi 1, 8 odstotka. Tudi lanskega julija je bila inflacija na ničli, celoletna inflacija pa je bila na 1, 6 odstotka; prejšnjega junija pa je mesečna inflacija znašala 0, 1 odstotka, inflacija na celoletni osnovi pa 1, 8 odstotka.

Najnižjo inflacijsko stopnjo (-0, 2 odstotka) so zabeležili v Rimu; med večjimi mesti, kjer je julija inflacija bila negativna oz. so se cene rahlo znižale, je tudi Trst z inflacijo -0, 1 odstotka.

Združenje trgovcev Confesercenti ocenjuje zelo pozitivno sedanjo ugodno inflacijsko dinamiko, ki ni samo začasnega, pač pa trajnega značaja, pa tudi rahli narast prodaje na drobno, ki ni prispeval kot nekoč k porastu cen.

Na 2. strani

»Sprenevedanje« diplomacije ob stopnjevanju kosovske drame

PRISTINA - Kljub temu da je posebna komisija Evropske unije včeraj demantirala časopisne vesti o množičnih grobiščih pri Orahovcu, je položaj v uporni pokrajini po besedah visoke komisarke OZN za človekove pravice Robinsonove »strašen«. Komisarka EU Boninova pa je obsodila »sprenevedanje zahoda« pred odkritim etničnim čiščenjem, saj kosovski Albanci se vedno bežijo iz svojih domov. Kosovska humanitarna organizacija »Mati Terezija« je včeraj sporočila, da je izgnancev, razseljenih in beguncev že 263 tisoč. Miloševićev režim medtem ob nemoci svetovne diplomacije nadaljuje z uresničevanjem svojih načrtov. Pri Likosanih na osrednjem Kosovu se vedno divjajo spopadi, vojska letala pa preletavajo območje Drenice. Jugoslovanska vojska je začela polagati protipehotne mine na meji z Makedonijo, tako da bi preprečila vdore Osvobodilne vojske Kosova, a tudi beg kosovskih Albancev, ki tako ostajajo v kosovski mišnici.

Na 12. strani

Pravobranilec v prid državljanom

TRST - Vloga občinskega pravobranilca je za državljan in za občinsko upravo zelo pomembna, saj prispeva k dialogu med ljudmi in občinsko upravo ter obenem pripomore k rešitvam raznih problemov. O njegovem delovanju je bil govor včeraj na tiskovni konferenci na zupanstvu, kjer je pravobranilec Igino Giuressi podal obracun delovanja.

Na 6. strani

Burja odpihala pasjo vročino

TRST - Mucno vročino zadnjih dni je včeraj dobesedno odpihnili silovita burja, ki je dosegla hitrost 80 kilometrov na uro. Pihalo je od zgodnjega jutra, ko je Trzasko, pa tudi Gorisko in druge kraje Furlanije - Juljske krajine prizadelo kratkotrajno a močno neurje. V Trstu je padala toča, posegli so gasilci zaradi skode, ki jo je povzročila burja; znatno škodo so utrpeli tudi na Goriskem.

Na 5. in 11. strani

Rdeči križ: Dogovor o sodelovanju

LJUBLJANA - Ob včerajšnjem prvem obisku delegacije italijanskega Rdečega križa v Sloveniji sta se italijanska delegacija in slovenski gostitelji dogovorila za tesnejše sodelovanje med italijanskim in slovenskim sedežem RK.

Na 4. strani

Mlad Bosanec utonil v Soči

GORICA - Dino R., 15 let, begunec iz Bosne, je z družino zivel na Nizozemskem. Na Gorisko je prišel k sorodnikom, skupaj z bratom zaplaval čez Soco, drugega brega pa ni dosegel. Truplo so našli nekaj ur kasneje.

Na 11. strani

Pretrgali so mrežo tihotapcev z mamili

ZAGREB - Slovenska in hrvaška policija sta skupaj razbili se eno kriminalno mrežo tihotapcev mamil, v kateri so bili tudi slovenski državljani. V skupni akciji so zaplenili 38 kilogramov zelo kakovostnega heroina.

Na 12. strani

CERAMICHE UGUSSI

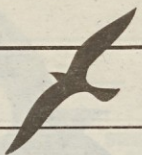
- Talne in zidne obloge
- Vrtni kamini in barbecue KINGFIRE
- Lesni podi FLORIAN
- Sanitarije
- Hidromasaža
- Oprema za kopalnice

V ODDELKU DISKONT vedno nove priloznosti

TAKOJSNJA DOBAVA MATERIALA IZ SKLADISCA

Privatno parkirišče

TRST - Ul. Fianona 13 (Valmaura)
Tel. 040/812224 - fax 040/813476

RIM / FINANČNI ZAKON

Vladna večina med stališči Bertinottija in ponudbo UDR

RIM - V vladni večini si mnjenja o zadnjih Bertinottijevih izjavah, češ da mora Oljka izbrati med »preokretom ali razbitjem koalicije«, in ponudbi Cossigovega gibanja UDR, da bi podprlo vladni predlog finančnega zakona, niso edina. Nad razpoložljivostjo Cossige in njegovih je se zlasti navdušen tajnik Ljudske stranke Marini, katerega tajnik SKP obtožuje, da je povsem indiferenten do vsebine vladne politike. Sicer pa se je Bertinotti v intervjuju za dnevnik Unità dokaj kritično izrazil tudi o ministru Ciampi in o gospodarski politiki vlade.

Predsednik vlade Prodi je nalogo, da odgovarja na novinarska vprašanja o možnosti zamenjave vladne večine, predal svojemu namestniku Veltroniju. Slednji je podčrtal, da tokratni finančni manever ne bo tako travmatičen kot zadnji, predvsem pa je zavrnil možnost, da bi imela vlada ob obstoječi v rezervi drugo večino. Za LS je Franceschini ponovil bojazen stranke, da SKP s svojim pogojevanjem vlade »igra v korist desnice«. Tudi iz vrst Levih Demokratov prihajajo opomini Bertinottiju, češ da s taksnimi stališči lahko omogoči uresničitev Cossigovih zamisli o veliki koaliciji ali pa o »tehnični vladi«, ki jo lahko se vedno vodil Prodi. Taksne hipoteze sta zavrnili tako predsednik kot podpredsednik vlade, vendar pa bi možnost trdnejše vlade po Cossigovem mnenju lahko vzbudila zanimanje D'Aleme, ki vodi stranko relativne večine.

PRIBEŽNIKI / ZAKLJUČEK VEČDNEVNIH POGOVOROV SINOČI ODLOŽILI

Italija in Tunizija naj bi se sporazumeli šele danes

Medtem v Italijo prihajajo novi pribežniki - Umor mladega Kurda

Severnoafriški begunci molijo v zbirnem centru v Agrigentu (Telefoto AP)

RIM - Danes ob 13. uri bosta predvidoma italijanski zunanji minister Lamberto Dini in njegov tunizijski kolega Said Ben Mustapha podpisala vrsto dogovorov o medsebojnem sodelovanju med državama, vključno tistega o vračanju nezakonitih tunizijskih priseljencev, kateremu Rim pripisuje poseben pomen. S tem naj bi se zaključilo zasedanje mešane italijansko-tunizijske komisije, ki se je pričelo v ponedeljek.

Tako beremo v tiskovnem sporočilu, ki ga je sinoči izdalo italijansko zunanje ministrstvo. Tiskovna nota poudarja, da se dela mešane komisije nadaljujejo v dobrem vzdušju »s stvarno perspektivo«, da se bodo zaključila z dosego »glo-

balnega sporazuma, ki bo dal novega zagona sodelovanju med državama«. Po vsej verjetnosti pa ne gre vse gladko. To je mogoče sklepati ze iz dejstva, da bi se po prvotnem programu pogovori morali zaključiti ze sinoči s tiskovno konferenco obeh zunanjih ministrov. Ta zamuda in pa dejstvo, da Farnesina govori o možnosti in ne o gotovosti sporazuma, dajeja slutiti, da so se na zasedanju pojavile resne težave. Seveda ni nujno, da ravno pri vprašanju nezakonitih priseljencev, saj se pogovori tičejo tudi drugih področij, od gospodarskega sodelovanja do statusa bivšega prvaka itilijanskih socialistov Bettina Craxija, za katerega se, kot znano, ze dolgo zanima italijanska pravica.

Kar zadeva problem priseljencev, naj omenimo, da niti včeraj ni prišlo do premikov v zvezi s 140 maroskimi priseljenici, ki jih Italija skuša vrniti domov, a ji to ne uspe, kljub temu, da je ze pred tednom z Marokom podpisala zadevni sporazum. Maroski vladni funkcionarji so včeraj sporočili, da obstajajo problemi »zgolj upravne narave«, ki da jih bodo skušali rešiti na ravni notranjih ministrstev.

Včeraj pa je italijansko vojsko letalo pospremlilo v Pakistan 143 nezakonitih pakistanskih priseljencev, ki so jih zajeli v južni Italiji v minulih tednih.

Seveda je to skorajda kaplja v morju v primerjavi s številom pribežnikov, ki dnevno prihajajo v Italijo. Varnostne sile so jih včeraj spet prestregle na desetine. Na avtocesti Turin-Milan so prišli 35 Albancev, na obalah Apulije pa kakih 30 pribežnikov različnih narodnosti. Mladi Kurd je pri tem izgubil življenje. Kaze, da so ga do smrti ranili z ladijskim vijakom albanški piloti hitrih colnov, ker jim nesrečno ni hotel izplačati dodatne vsote za prevoz cez Otrantsko ozino.

RIM / ŽE NA POŠTNEM URADU

Odkrili bombni paket za poslanca Pisapio

Predsednik pravosodne komisije poslanske zbornice se je tudi ukvarjal z vprašanjem turinskih »squatterjev«

RIM - Po treh paketnih bombah, ki naj bi jih v prejšnjih dneh iz Rima poslali v Turin namestniku državnega pravdnika Mauriziou Laudiju, novinarju Danieleju Gencu in načelniku piemontskih deželnih svetovalcev Zelenih Pasqualeju Cavalieriju, so včeraj pred zoro na rimski pošti v Ulici Marsala odkrili se četrti eksplozivni paket, ki je bil namenjen predsedniku pravosodne komisije poslanske zbornice Giulianu Pisapii (SKP), ki se je prav tako ukvarjal s turinskimi »squatterji«. Policijski pirotehniko so ugotovili, da v paketu ni bilo s smodnikom pomešanih matic in zebljiv temveč le plastičen eksploziv. Turinski socialni centri so včeraj kot »provokacijo« ocenili paketne bombe, s katerimi naj bi po njihovem poskušali kriminalizirati turinske anarhiste.

Policija pred pošto, kjer so odkrili bombni paket (AP)

RIM / PODATKI ISTAT

Poletje zamrznilo inflacijsko stopnjo

Julija je inflacija spet obstala na ničli

RIM - Tudi uradni podatki so potrdili, da je inflacija v Italiji popolnoma zastala v poletnih mesecih: julija je mesečna inflacijska stopnja bila točno na ničli, tako da znaša predvidena celoletna inflacijska stopnja 1,8 odstotka. Uradni podatek, ki potrjuje julijske napovedi na podlagi vzročnih mest, je včeraj posredoval vsedržavni statistični urad Istat.

Po mnenju združenja trgovcev Confesercenti ni inflacija v Italiji več »odvisna spremenljivka«, pač pa stalnica, ki bo taka tudi v bližnji prihodnosti. Confesercenti navaja vsaj tri objektivne razloge za tako optimistično predvidevanje: cene surovin na mednarodnih trziščih se nizajo zaradi manjšega povpraševanja s strani azijskih ekonomij, ki jih je zajela globoka kriza; v ceno dela so dokončno vključili inflacijsko dinamiko v okviru dohodkovne politike; pristojbine za storitve so se podrazile manj kot pred časom in se približujejo povprečju gibanja ostalih cen. Za Confesercenti je vreden ugodne ocene tudi sicer rahli a vendar zaznavni napredek pri nivoju nakupov s strani italijanskih družin, ki je prejšnjega maja zabeležil 3-odstotni porast v primerjavi z istim mesecem prejšnjega leta. Se zlasti pozitivno je dejstvo, da prodajne cene sploh niso porasle ob tem povečanju prodaje.

Inflacija v zadnjem letu

mesec	mesečna inflacija	letna inflacija
julij 1997	0,0	+1,6
avgust	0,0	+1,5
september	+0,2	+1,4
oktober	+0,3	+1,6
november	+0,3	+1,6
december	0,0	+1,5
januar 1998	+0,3	+1,6
februar	+0,3	+1,8
marec	0,0	+1,7
april	+0,2	+1,8
maj	+0,2	+1,7
junij	+0,1	+1,8
julij	0,0	+1,8

Iz včeraj objavljenih podatkov Istat izhaja, da je mesto, kjer so zabeležili najnižjo inflacijsko stopnjo (-0,2 odstotka) oz. znižanje cen, prav glavno mesto, Rim: temu je botrovalo predvsem dejstvo, da so znatno pocenili storitve hotelov in drugih gostinjskih obratov v okviru promocijske pobude ob znatnem zmanjšanju števila turistov iz Azije. Med večjimi mesti, kjer so zabeležili negativno stopnjo inflacije, je tudi Trst z -0,1 odstotka.

ZADRUŽNA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	5. AVGUST 1998	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1730,00	1756,00
	nemška marka	979,00	995,00
	funt sterling	2832,00	2887,00
	švicarski frank	1160,00	1185,00
	belgijski frank	46,80	48,80
	francoski frank	289,00	299,00
	danska krona	253,00	263,00
	norveška krona	226,00	236,00
	švedska krona	214,00	224,00
	kanadski dolar	1131,00	1171,00
	portugalski eskudo	9,13	10,13
	nizozemski gulden	858,00	883,00
	avstrijski šiling	138,00	142,35
	španska pezeta	11,11	12,21
	grška drahma	5,62	6,42
	irski sterling	2436,00	2516,00
	japonski jen	11,61	12,51
	avstralski dolar	1.010,00	1.080,00
	madžarski florint	7,00	8,50
	hrvaška kuna	260,00	285,00
	slovenski tolar	10,25	10,45

KMEČKA BANKA - GORICA			
5. AVGUST 1998	v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1729,00	1759,00	
nemška marka	979,00	997,00	
francoski frank	289,00	299,00	
nizozemski gulden	860,00	885,00	
belgijski frank	47,00	48,80	
funt sterling	2812,00	2902,00	
irski sterling	2434,00	2529,00	
danska krona	254,00	264,00	
grška drahma	5,80	6,21	
kanadski dolar	1134,00	1168,00	
švicarski frank	1160,00	1185,00	
avstrijski šiling	138,10	142,60	
slovenski tolar	10,15	10,48	
hrvaška kuna	260,00	280,00	

MILANSKI DEVIZNI TRG		
5. AVGUST 1998	v LIRAH	
valuta	povprečni	
ameriški dolar	1746,950	
EKU	1944,180	
nemška marka	986,700	
francoski frank	294,290	
funt sterling	2861,150	
nizozemski gulden	875,010	
belgijski frank	47,849	
španska pezeta	11,625	
danska krona	258,910	
irski sterling	2480,140	
grška drahma	5,938	
portugalski eskudo	9,642	
kanadski dolar	1154,090	
japonski jen	12,136	
švicarski frank	1172,840	
avstrijski šiling	140,240	
norveška krona	231,250	
švedska krona	219,80	
finska marka	324,520	

MILANSKI BORZNI TRG					
5. AVGUST 1998	INDEKS MIB 30: -2,03				
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	22.424	-3,92	La Fondiaria	10.830	-3,58
Bca di Roma	4.167	-3,00	Mediaset	10.661	-3,85
Bca Fideuram	10.992	-2,35	Mediobanca	24.301	-3,83
Bca Pop.M I	15.015	-2,83	Montedison	2.148	-2,40
Compart	1.588	-1,91	Olivetti	3.793	+0,98
Comit	12.911	-0,32	Parmalat	3.173	-7,65
Credit	9.483	-4,06	Pirelli Spa	5.687	-2,65
Edison	14.816	-3,88	Ras	25.439	-3,21
Eni	10.845	-2,84	Rolo	44.074	-3,07
Fiat	6.954	-2,74	Saipem	7.886	-3,88
Generali	64.895	-2,46	San Paolo To	29.909	-3,19
Imi	31.218	-1,91	TIM	11.135	-3,52
Ina	5.410	-3,11	Telecom Ita	14.191	-3,52
Italgas	7.221	-3,22			

Ijubljanska banka
Podružnica Milano

DANES
V OSPREDJU

Sredinec Antonio Martini novi predsednik sveta Že prvi razkol na desnici

TRST - Antonio Martini (Ljudska sredina za reforme) je novi predsednik deželne sveta FJK. Njegova kandidatura je prevladala potem, ko je Severna liga dokončno odklonila ponudbo Pola svobosčin, ki se je pri glasovanju politično razbil, svetovalci Nacionalnega zavezništva pa so iz protesta zapustili sejno dvorano. To potrjuje krhkost manjšinske koalicije, ki podpira odbor Roberta Antonioneja.

Martini je bil izvoljen v prvem glasovanju, v katerem je dobil absolutno večino 33 glasov svoje stranke, levih demokratov, SKP, socialistov, zelenih, Unione Friuli ter dela (osem svetovalcev) Forza Italia. Belih glasovnic je bilo 18 (12 ligasev in 6 pripadnikov Berlusconijske stranke), medtem ko so somisljeniki Gianfranca Finija, kot omenjeno, pred glasovanjem zapustili dvorano. Okrog novega predsednika se je torej ustvarila svojevrstna politična koalicija, ki je večinska ter različna od tiste, ki podpira Antonionejev odbor.

Liga je že predsinocnjim odklonila ponujeno predsedstvo in njen odklon je na novo odprl vse politične igre z edinim »zemljepisnim« pogojem, da mora biti predsednik v vsakem primeru Furlan, že ker je predsednik odbora Trzacan. Kandidata za predsedniško mesto sta tako postala levi demokrat Renzo Travanut in se neimenovani zastopnik Ljudske sredine. Trava-

nut je izpadel iz igre, potem ko je Milos Budin dal jasno vedeti, da ne namerava odstopiti s podpredsedniškega mesta. Soocenje v Ljudski stranki pa je bilo do zadnjega polemčno in napeto. Sprva je bil kandidat Giancarlo Cruder, nato za nekaj ur deželni koordinator Isidoro Gottardo, na koncu pa je prevladal »out-sider« Martini.

Novi predsednik je star 54 let in je doma iz Tolmeca. Poznan je kot temperamentni politik,

ki je zelo vezan na rojstno Karnijo in zelo občutljiv do vprašanj goratih področij. Po poklicu je solnik, ki pa je v političnem življenju že od srede sedemdesetih let, ko je bil prvič izvoljen v videmski pokrajinski svet. V deželnem parlamentu sedi od leta 1992, v prejšnji zakonodajni dobi je predsedoval svetovalski komisiji za proračun in finance. Na ju-nijskih volitvah je bil izvoljen na listi Ljudske sredine za reforme, sicer kot pripadnik Ljudske

stranke. Med volilno kampanjo in takoj po volitvah je kazal simpatijo do stranke UDR Francesca Cossiga, sedaj pa se spet ima za polnopravnega zastopnika LS. V kratkem govoru je Martini tudi v slovenscini voščil deželnemu svetu dobro delo.

Izvolitev novega predsednika je potrdila hrhkost in politično sibičnost Antonionejeve vlade ter hud razkol tako v Polu svobosčin, kot v sami stranki relativne večine. V vrstah Forza

Italia so Martinija podprli pristasi nacelnika skupine Ferruccia Sara, ki se hoče za vsako ceno iznebiti objema Nacionalnega zavezništva in stremi po sodelovanju s sredino oziroma z Ligo ter tremi svetovalci zeleno socialistične skupine, morda pa tudi z levimi demokrati. Preostali svetovalci FI, ki so politično blizu Antonioneja, so oddali belo glasovnico z utemeljitvijo, da bi moralo predsedniško mesto na osnovi vladnega govora pripadati Nacio-

nalnemu zavezništvu.

Finijevi pristasi so seveda zelo jezni nad razvojem dogajanj. Iz protesta so bojkotirali glasovanje za predsednika in so se vrnili v dvorano se-le, ko je Antonione končal svoje programske izjave. Kazalo je, da namerava NZ celo odstopiti iz vladnega zavezništva, po posvetovanju s koordinatorjem vsedržavnega vodstva poslancem Maurizioom Gasparrijem pa so se vode nekoliko umirile, napetosti v koaliciji pa ostajajo.

Na slikah: pod naslovom Martini med pozdravnim nagovorom po izvolitvi; spodaj predsednik deželne vlade Antonione.

Da je bil start Pola svobosčin vse prej kot spodbuden je novinarjem priznal deželni koordinator in novoizvoljeni odbornik Sergio Dressi. Dejal je, da NZ ne bo povzročila krize in da bodo njeni svetovalci jutri podprli zaupnico Antonionejevemu odboru. Deželne politike je treba očitno deliti na dva dela, je dejal Dressi, med tiste, ki spoštujejo dano besedo in tiste, ki se dani besedi izneverjajo. Puscica je bila seveda namenjena frakciji Berlusconijske stranke, ki hoče takoj ob začetku razbiti pakt s Finijevimi strankami. Z afero, ki je nastala ob izvolitvi predsednika skupščine, naj bi se septembra vsekakor ukvarjal Pol svobosčin na vsedržavnem nivoju. Do takrat in najbrž tudi potem pa ni pričakovati večjih sprememb.

Deželni svet je po izvolitvi predsednika (podpredsednika ostajata Budin in ligas Matteo Bortuzzo) zavrnil dva volilna priziva. Prvega je predložil trzaski kandidat Nacionalnega zavezništva Franco Bruno, ki je v zvezi z peščico spornih osebnih preferenc osporoval izvolitvi somisljenika Francesca Serpija. Drugi priziv je vložil nekdanji ligas Ezio Sedran, ki je kot kandidat gibanja LAF postavil v dvom izvolitev celotnega deželne sveta. Z nekaterimi volilnimi prizivi se bo v prihodnjih dneh ukvarjalo Deželno upravnosodisce.

Sandor Tence

PROGRAMSKE IZJAVE PREDSEDNIKA NOVEGA DEŽELNEGA ODBORA

Antonione hoče razširiti svoje krhko zavezništvo Pozornost mednarodni vlogi FJK in zaščititi manjšin

Vlada bo podprla skupščinske predloge za zajamčeno zastopstvo slovenske narodnostne skupnosti

Programske izjave (37 strani), ki jih je predsednik Roberto Antonione posredoval deželnim svetovalcem, imajo politični in upravni predznak ter nekaj pomembnih povezovalnih elementov, začeni s potrebo po zaščiti avtonomije FJK ter njene mednarodne vloge. Slednja kot neke vrste »rdeca nit« povezuje program nove vlade in ni naključje, da je predsednik ohranil zase odborniški resor za stike s sosednjimi državami in z Evropsko unijo.

Začnimo pri politiki. Antonione je prepričan, da je nova koalicija manjšinska po sili razmer in da bo zato napel vse sile za oblikovanje večinske in stabilne vlade. Kot morebitne nove zaveznike je izrecno omenil Severno ligo, Ljudsko sredino in zeleno-socialistično skupino, ki z različnimi stališči kažejo zanimanje za dialog z novim odborom. Eno je politični vsakdan, drugo je institucionalni okvir, pri katerem je predsednik izrecno omenil

korektnost, ki so jo v teh dneh izkazali svetovalci levih demokratov in Stranke komunistične pre-nove. Reforme, začeni s novim volilnim zakonom, so nujne in potrebne, dosegljive pa bodo le ob cim sirši podpori deželne skupščine.

Dejstvo, da je bil Trzacan prvič izvoljen za predsednika Dežele, je nedvomno zgodovinskega pomena. Antonione je v isti sapi podčrtal, da bo predsednik celotne deželne skupnosti, ki mora ramo ob rami s politiki in družbenimi silami zaščititi ter ovrednotiti posebno upravno avtonomijo FJK. Dežela bo močna in verodostojna pri svojih zahtevah le, če bo imela za sabo ljudi-občane.

Omenili smo mednarodno vlogo, ki jo je Antonione večkrat poudaril in izpostavil. Poleg obstoja narodnih manjšin je mednarodna funkcija temeljnega pomena za ohranitev posebnega statuta in upravne samostojnosti deželne uprave. Tre-

ba bo spremeniti statut in zahtevati učinkovitejšo vlogo na področju zunanje politike, okrepiti odnose z obsejnimi državami ter z Bavarsko, spodbuditi odobritev vsebinsko dopoljenega zakona za obsejna področja ter po možnosti povečati pogajalsko moč do Evropske unije in do ostalih evropskih teles.

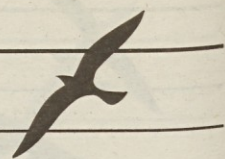
Narodne manjšine. Vlada meni, da predstavlja navzočnost Slovencev in Furlanov veliko bogastvo za celotno skupnost. Glede slovenske manjšine je Antonione dejal, da odbor z naklonjenostjo gleda na zakonski predlog o zajamčenem svetovalskem mandatu za manjšino ob spostovanju načela recipročnosti, zajamčeni mandat pa mora biti realno sredstvo za manjšinsko predstavnost. Na svojo pest si bo vlada brez oklevanj prizadevala za ustanovitev čezmejne televizije in za celovito izvajanje deželne zakona za zaščito furlanskega jezika in kulture.

Antonione je pozval deželno

skupščino, naj uskladi svojo zakonodajno vlogo (manj zakonov in več kvalitete), na področju reforme lokalnih uprav pa je odbor mnenja, da je treba kar se da ovrednotiti vlogo občin in pokrajin. Precej pozornosti je posvetil socialnim problematikam, izvajanju zdravstvene reforme, zaščiti okolja in razvoju manjš razvitih krajev, posebno goratih. Zavzel se je za federalizem, posebno na področju davkov in javnih financ, obvezal pa se je tudi za nove učinkovite korake na poti prepotrebne preustroja v marsičem zastarelega deželne aparata.

Skratka zelo ambiciozen politični in upravni program, ki ga lahko kolikor toliko uresniči le večinska vlada, manjšinska koalicija pa kvečjemu zastavi. Antonione je na koncu vsekakor zahteval politični konsenz, ki presega okvire Pola svobosčin. Odločitev o tem bo padla jutri.

S.T.

ODPRTA TRIBUNA

Kdaj bodo končno priznane jusarske pravice?

PETER MOCNIK

V zadnjih casih se pojavljajo clanki o problematiki t.i. »jusa« in o z njim povezanih pravicah. Bistveno je, da si razcistimo pojme okoli tega izraza. Eno je namrec »jus«, kot so ga pojmovali nasi predniki, to je pravica do uporabe zemljisc, ki so skupna last vascanov in ki se stavljajo tako imenovano »vasko srenjo«, drugo je pa uporaba obcinskih ali drugih zemljisc, kar gre pod imenom »locono upravljanje« ali v italijanscini »uso civico«.

V zadnjem primeru gre za pojav, ki je bil pri nas neznan in ga je italijanska drzava vnesla iz Juge z zakonom iz leta 1927. Na jugu drzave plemici niso pustili kmetom uzivati njihovih zemljisc, kjer so le-ti imeli ze stoletja pravico do secnje, pase ali zajemanja vode. Zato je drzava poskrbela, da so se obremenjeni plemici lahko resili teh pravic s tem, da so placali določeno vsoto denarja ali da so odstopili obcini del svojih zemljisc, na katere se je prenesla prej omenjena pravica. Tem operacijam so sledili komisariji za likvidacijo »uso civico«, ki so v drugih krajih Italije zakljucili s svojim delom takoj po drugi svetovni vojni.

Pri nas so nasi predniki poznali sistem »zemljiske odveze«. Cesarica Marija Terezija, za njo pa sin Jozef II. in končno Franc Jozef I., so odpravili veleposesti grofov v cesarstvu tudi s tem, da so dopustili vaskim skupnostim, da so z delom ali s placilom odkupile zemljisca, ki so bila zanje pomembna. Tako je pri nas nastalo nekaj deset »gemeinde«, kar pomeni »skupnosti«, ki so si prepisale na svoje ime lastnino desetih socev haktarov gozdov in gmajne (kar izhaja iz omenjene nemške besede). Vse to je zabelezeno v zemljiski knjigi (ta-volare), ki jo je Italija potrdila z zakonom iz leta 1929, na osnovi obvez Rapalske pogodbe iz leta 1930. Vascani, ki so za zemljo placali, so ustanovili »srenjo« in izbrali odbor, ki je urejal uporabo skupnih zemljisc. Kdor se je v vas priselil, je pridobil pravico do »jusa« ali z delom ali s placilom, kot vsi ostali. Srenjska zemlja je bila neodtujljiva, nezasegljiva in so na njej nastali skupni objekti, kot so na primer cerkve, pokopalisce, sole, itd.

Italijanskim nacionalistom, se zlasti v trzaski obcini, so bile te vaske skupne lastnine seveda v napoto, ker so hoteli imeti na razpola-

go kraski del obcine samo zase. Zato so se v prejsnjem stoletju skusali polastiti te zemlje s pretvezo, da »srenje« ali »jusi« nimajo pravne osebnosti in da jih predstavlja obcina, kateri pripadajo. Avstrijski sodniki so redno zavračali te poskuse, saj jim je bilo jasno, da ce je kdo vpisan kot lastnik, potem tudi obstaja kot oseba. Njihove negativne odlocitve za obcino so vpisane v zemljisko knjigo.

Leta 1927 je z novim zakonom o »uso civico« krajevna oblast zagrabila enkratno priloznost, da krepko zmeša pojme nasim ljudem, tudi s silo, ce ne bo slo drugače, ter da se končno polasti srenjskih zemljisc. Na neki nacin ji je tudi uspelo, saj so ji pri tem odlocilno pomagali komisariji za likvidacijo jusarskih pravic, ki niso do danes, torej se po sedemdesetih (!) letih, upostevali obstoja teh pravic na nasi zemlji. Enostavno, ker teh pravic ni, v kolikor so nasi ljudje lastniki in ne uzitkarji srenjske ali jusarske zemlje. Med drugim v zakonu iz leta 1927 nikjer ne pise, da je obcina lastnik teh zemljisc, medtem, ko komisariji to redno izjavljajo, ne vemo s kakšno pravico, v nasprotju z zemljisko knjigo.

Za casa fasizma, po prihodu Italije in vse do Osimskih sporazumov, ki so zakolcilili dokončni status Trsta, si ni seveda nihce upal ugovarjati oblastem. Tako so leta 1975 nasi ljudje pod prisilo, saj je bila edina možnost vsaj minimalne pravice na svoji zemlji, sprejeli prve volitve odborov za locono upravljanje jusarskih površin, po modelu zakona iz leta 1927, ki je pri nas v resnici neuporaben. Obcina Trst pa tudi tem ni hotela priznati nobene pravice in zadnji spori z openskim in prosekim odborom to dokazujejo. Razsodba Dezelnega upravnega sodisca iz leta 1993, na katerega se je obrnil prav openski odbor, je deloma zakolcilila te pravice.

Toda nasi ljudje, so se končno vprašali, zakaj ne bi naredili konca zlorabi nad zemljisci, ki so v njihovi lasti? Zakaj bi morala Obcina Trst razpolagati z zemljisci, nad katerimi ni ugotovljen noben »uso civico«, toliko bolj pa, ce so ta zemljisca v drugih obcinah nase pokrajine? Ali je lastnik? Kako pa, ce so ji sodniki na zemljiski knjigi zavrnili prošnje za vpis lastninske pravice na njeno ime? Tako se je začela nova borba

na celotnem pokrajinskem teritoriju, katere prvi primer je bilo zborovanje stotin novih srenjskih odbornikov v Boljuncu. Eden izmed prvih primerov je Kriska srenja, katere odbor se mucni in trudi, da uveljavlja vpisano lastninsko pravico vascanov nad zemljo, ki si jo lasti Obcina Trst, tudi na nabreznem in zgornjem delu, ob mirnem pritisku komisarja za likvidacijo jusarskih zemljisc, ki ni na tej zemlji nicesar ugotovil, in gozdne uprave, ki sledi trzaski nacionalistični zamisli o obcinski lastnini omenjenih zemljisc.

Tako se tudi v ostalih srenjah ze marsikaj premika in veka se pritisk na Dezel, ki ima pristojnost za ta vprašanje in ki je leta 1996 ze izdala zakon za reševanje teh problemov, a ga noče do danes polno uporabljati, saj se v njih uradih stalno nekaj zatika, v brk nasim ljudem, katerim nočejo priznati vpisane pravice do lastnine, ki se jo drugi skusajo polastiti. Obnašanje Dezele in komisarja do nasega primera pa oskoduje tudi Furlane, ki so v podobnem položaju. Seveda bodo nastali problemi. Na primer, kako bo s tisoči novih priseljencev v nasih vaseh? Ali bodo morali pravice do uzivanja pravice do secnje? Z »uso civico« jim je to danes dano zastoj. Zakaj pa so nasi predniki za to pravico placali cesarju?

Tudi ni res, da bi »novi« lastniki ne znali uporabljati tako velikih površin. Kako so pa nasi predniki ohranili Kras do leta 1927? In kaj so obcine tako velicastnega in v javno korist naredile na teh zemljiscih, ki bi jih tudi vascani ne znali ustvariti, saj so sami zgradili cerkve, sole in sportne objekte, nic vec in nic manj kot obcine. Res je, da bi se lahko poslužili udobnejše resitve izvolitve odborov za locono upravljanje, kot to nekateri ze delajo, a zakaj bi se odpovedali lastnini zemlje, ki je ze itak ogrožena in mi z njo, ter dobičkom, ki bi ga ta prinesla? Zakaj bi na primer pustili Trzaski obcini odkodnino za razlastitev srenjske zemlje na nabrežinski ali zgonski ali openski strani, tiste zemlje, ki so jo nasi predniki kupili od cesarja? Po lastnini bi prišlo tudi upravljanje, enako sistem, ki ga izvajajo odbori za locono upravljanje, z razliko, da bi pac upravljali svojo zemljo.

GLOSA

Otto Habsburški in etnično vprašanje

JOZE PIRJEVEC

V pasjih dneh med koncem julija in začetkom avgusta se v časopisih neizbežno pojavita dve vrsti clankov: tisti, ki govorijo o pošasti iz Loch Nessa in tisti, ki odkrivajo clane starih evropskih dinastij in jim posvecajo dolge intervjuje. Milanski Corriere della Sera se ni iznevil tej tradiciji in je prejšnjo nedeljo na svoji kulturni strani objavil pogovor z Ottom Habsburškim, sinom zadnjega avstrijskega cesarja in madžarskega kralja Karla I. Gre za starejšega gospoda, ki je v svojem dolgem življenju videl in spoznal marsikaj ter je se danes politično aktiven kot poslanec v Evropskem parlamentu. Ker je predstavnik dinastije, ki je skoraj 800 let krojila usodo podonavskega prostora, se seveda se posebno zanima za problematiko držav, nastalih na ruševinah Dvojne monarhije, v ambiciji, da vsaj v nekatere od njih odigra določeno politično vlogo. Kot mi pravijo znanci, so Habsburžani prepričani, da je zadnjih 80 let, kar niso na oblasti, le skromna epizoda v dolgi zgodovini njihove hise, da imajo se marsikaj povedati na evropski politični sceni. V tem je treba tudi iskati vzrok, zakaj Otto Habsburški tako goji vse poglavitne jezike »svojih« narodov. Pravijo, da govori čudovito madžarscino in da je njegova češčina kar spodobna. Vem, da se znajde tudi v italijanscini in hrvaščini, sumim pa, da njegova slovenscina ne presega tiste, ki jo je obvladal Franc Jozef II. Kot nam pripovedujejo viri, je znal reči: »Dobro, dobro«, včasih pa celo: Ziveli Slovenci!

Nadvojvoda Otto je politično nedvomno dosti bolj razgledan od svojega prastrica in v svojem načinu misljenja bolj antikonvencionalen. O tem so me pre-

pricali številni clanki, ki jih je v času bosanske krize objavljaval v španskem listu ABC. V njih je analiziral tragedijo, ki je besnela v osrčju bivše Jugoslavije, z veliko človeško prizadetostjo, z odličnim poznavanjem medetičnih razmer na terenu in z odločno kritičnim odnosom do cinične in pasivne politike, kakršno si je na Balkanu privoščila mednarodna skupnost. Prav zaradi tega, ker sem v nadvojvodi Ottu spoznal razgledanega in zavzetega opazovalca bosanskih razmer, sem se začudil izjavi, ki jo je podal v intervjuju za Corriere della Sera. Trdil je namreč, da je stara Avstroogrska znala pravilno zastaviti etnično problematiko znoraj svojih meja in v podkrepitev te teze navajal tako imenovani »moravski sporazum« iz leta 1906. Slo je za dogovor, s katerim so se na Moravskem Cehi in Nemci domenili za skupno upravljanje te kronске dežele, ki pa je ostal, kot pravi znani zgodovinar Robert A. Kann, edina svetla točka v času, v katerem so vladne elite na Dunaju in v Budimpešti nizale neuspeh za neuspehom. Predstavlja »moravski sporazum« kot dokaz modrosti in spretnosti staroavstrijskega in staromadžarskega političnega razreda v njunem odnosu do etnične problematike je vsekakor pretirano, saj bi sicer ne mogli razumeti, zakaj je Dvojna monarhija propadla. Videti v njej ideal, po katerem naj se oblikuje združena Evropa, pa je povsem zgrešeno, saj si ni mogoče predstavljati, da bo nas kontinent izrazil vso svojo gospodarsko in kulturno potencialnost, ce ne bo znal pospeševati razvoja vseh svojih etničnih subjektov, tudi majhnih in najmanjših. Tega pa Avstroogrska nikoli ni bila zmožna.

RDEČI KRIŽ

Dogovor o sodelovanju med Italijo in Slovenijo

LJUBLJANA - Ob včerajšnjem prvem obisku delegacije italijanskega Rdečega kriza (RK) v Sloveniji sta se italijanska delegacija in slovenski gostitelji dogovorila za tesnejše sodelovanje med italijanskim in slovenskim sedežem RK, je za STA izjavil generalni sekretar RK Slovenije Mirko Jelenič.

Generalni sekretar je tudi poudaril, da slovenski RK dobro sodeluje z avstrijskimi, madžarskimi, norveškimi, švedskimi RK, da pa je do zdaj sodeloval z italijansko organizacijo le na lokalni ravni, torej ob meji. Predsednica italijanskega RK Mariapia Garavaglia je na današnjem srečanju predlagala vzpostavitev tesnejšega sodelovanja tudi na nacionalni ravni in povabila predstavnike slovenskega RK na obisk v Italijo.

Garavaglia je bila navdušena nad organizacijo slovenskega RK, ki ga je označila kot izredno modernega in učinkovito organiziranega. Poudarila je potrebo po koordiniranemu sodelovanju med nacionalnimi sedeži RK, kar pomeni, da sodelovanje ne predstavlja le medsebojnega posiljanja pomoči, ampak tudi pridobivanje znanja za razvoj. Do tega spoznanja je prisla predvsem med vojno v Bosni in Hercegovini, ko so italijanske območne enote RK priskočile na pomoč ljudem, ujetim v državljanski vojni. Takrat je namreč prihajalo do tega, da se je več območnih enot skoncentriralo le na neko območje BiH, medtem ko so ostali vojni predeli ostali neposkrbljeni.

Gostjo iz Italije je tudi zanimalo, s katerimi ministrstvi nas RK najtesneje sodeluje. Kot je povedal Jelenič, gre predvsem za sodelovanje med RK in ministrstvom za obrambo, za zdravstvo, za pravosodje, za zunanje zadeve, za notranje zadeve in z ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve.

Generalni sekretar RK Jelenič je tudi opisal nekatere programe, ki jih izvaja slovenski RK. Povedal je, da je v Sloveniji stalno aktivnih 50.000 prostovoljcev in da pričena slovenski RK pridobivati svoje clane ze v osnovnih solah. Italijanski gostji pa se je zdelo se posebej zanimivo, da je slovenski RK odgovoren in pooblaščen za sprejem in distribucijo vse mednarodne pomoči, ki prihaja v drzavo.

Ob koncu srečanja sta si italijanska in slovenska stran izmenjali darila. Popoldne se bo predsednica italijanskega RK srečala se z državnim sekretarjem na ministrstvu za zunanje zadeve Ernestom Petricem in kasneje obiskala Mladinsko zdravilišče in letovišče RKS na Debelem rticu.

(STA)

PISMO UREDNIŠTVU

Popravek k poročanju o palači Eisner Civrani

Primorski dnevnik se ze dalj casa odlikuje po številnih napakah, za katere lahko vsak povprečen bralec ugotovi, da so napake. Tako na primer pise 24.7.1998 na prvi strani o sedemsto tisoč podpisih, na drugi strani pa je istih podpisov le se sesto tisoč. Enako je ista palača na prvi strani Eisner-Civrani, na peti strani pa Eisner-Cervani.

So pa tudi napake, v katerih povprečen bralec ne more prepoznati izkrivljenega (po nevednosti ali hote) poročanja. V petek, 24. julija 1998 pise na

peti strani v zvezi z rojstno hiso Žige Zoisa »za katero je pred leti SSK predlagala, da bi jo obcina spremenila v center za spoznavanje slovenske kulture«.

Kolikor je nam znano, je 23. novembra 1995 družbeno-politično društvo Edinost predlozilo zupanu obcine Trst razclenjen predlog za pristno multikulturno uporabo prenovljene Zoisove palače. Po tem predlogu naj bi imela stavba naziv »Hisa narodov«, ker bi vsebovala poleg prikaza demografskega razvoja trzaskе obcine tudi prikaze prisotnosti vseh narodov, ki so sodelovali pri razvoju Trsta, od avtohtonih skupnosti do skupnosti, ki so nastale po odprtju proste luke. Poleg tega je društvo Edinost pre-

gladalo, da bi v stavbi imela sedež »informativna okenca« vseh držav trzaskе naravnega in trgovskega zaledja. Nic nam ni znano o kaki tovrstni pobudi Slovenske skupnosti, na katero se očitno nanasa kratka SSK v Primorskem dnevniku. Vemo pa, da je trgovski tehnični zavod »Žiga Zois« predlagal poimenovanje kake ulice po tem velikem mozu.

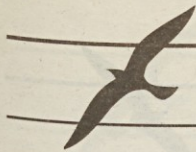
Prizadevanja društva, da bi prišlo ob 250. obletnici rojstva tega multikulturnega velika na do vrste kulturnih prireditvev (tudi na meddržavni ravni), ni so uspela. Izpeljavo pobude za postavitev spominske plosce pa je onemogolil prefekt dr. Michele De Feis, ki je Nadzornistvu za spomeniško varstvo odre-

kel prevod prošnje društva Edinost za postavitev plosce na zasciteno procelje.

Družbeno politično društvo Edinost je nato 23. novembra 1997, točno ob 250. obletnici rojstva, obesilo nad vhodnimi vrati lovorjev venec.

Obcinska uprava, kateri je društvo predlozilo prošnjo za postavitev spominske plosce, ker je obcina lastnik stavbe, je, sklicujoc se na predpis o napisnih tablah podjetij in trgovin in o izlozbah, ki ga obcinska uprava ne uveljavlja, ko gre za napisne table podjetij in trgovin ter za izlozbe, zahtevala, da mora biti na spominski plosci napis najprej v italijanscini in sele nato v slovenscini.

Za d.p.d. Edinost
Lucijan Malalan

SINDIKAT / O TRŽAŠKEM GOSPODARSTVU

V Trstu primanjkujejo sposobni podjetniki

Coppa: »Ne iskati dobička na račun delavcev!«

V tržaskem gospodarstvu se v zadnjem času nekaj vendarle premika, a novosti prihajajo od zunaj, saj ni v našem mestu pravih podjetnikov, ki bi vlagali svoj kapital. V to je prepričan pokrajinski tajnik CGIL Paolo Coppa, po mnenju katerega se stanje stalno slabša. Zeres, da so v Zvezi industrijcev ljudje dobre volje, a kaj, ko primanjkujejo podjetniki.

V preteklih letih so podjetniki vlagali v Trstu zaradi možnosti državnih prispevkov (v primeru družbe Sitip - na sliki - je slo za okoli 120 milijard lir), ko pa so slednji zmanjkali, so našli druge poti in pustili Trst na cedilu, mlade pa na cesti. V Trstu si je treba izmisliti in uresničiti nove delovne modele, meni Coppa, zgrešeno pa bi bilo ciljati na področne pogodbe (contratti d'area). Slednje odgovarjajo razmeram v južni Italiji (kjer je 30% brezposelnih), tu pa bi povzročile razkol med Trstom in FJK ter »vojno« v sami FJK.

Za Trst, pravi Coppa, so primernejši teritorialni pakti (patti territoriali). V tem primeru Država pomaga podjetnikom, ki pa morajo vnaprej zagotoviti 30% kapitala. Podjetniki so do sedaj bili navajeni samo na državne prispevke, pri CISL pa bodo podpirali teritorialne pakte pod pogojem, da so podjetniki na to pripravljeni. V tem smislu bi lahko odigrala vazo vlogo ustanova Ezit, ki bi morebiti dala na razpolago prostore po nizki ceni. To bi nedvomno spodbudilo pod-

jetja, občinska uprava bi jim morala priskociti na pomoč z birokratskega vidika, v Trstu pa bi morali tudi ustanoviti solo za podjetnike.

Kar zadeva Sitip, je Coppa rahlo optimist. 24. avgusta se bodo delavci (300) vrnili iz dopolnilne blagajne, oglasila pa so se že nekatera podjetja, ki bi zagotovila delovna mesta 240 osebam, kar bi bilo že uspeh (drugi podjetniki bi obdržali le predilnico za skupnih 150 mest). Hujše je stanje v TVM, kjer se bo po poročilih trenutno vrnilo na delo le 79 oseb. Coppa upa, da bo Wartsila dobila nova naročila, v primeru Sedmega pomola pa je na srečo brezposelnost manj občutna.

Kakorkoli že, pravi Coppa, je pravi čas za razmislek: pravilno je, da podjetniki gledajo na dobiček, a iskanje profita ne sme oskudovati delavcev.

Aljosa Gasperlin

PRIBEŽNIKI / PREFEKURA NAMERAVA STRUKTURO V STARI LUKI UREDITI

Centra ne bodo zaprli

Center začasni sprejem in asistenco nezakonitih priseljencev pri stari luki v Trstu ne namerava zapreti, ampak ga nekoliko urediti, tako da bo bolj služil svojemu namenu, zlasti z varnostnega vidika.

Tako nam je povedal sef kabine tržaskega prefekta dr. Fabio Millotti. To je očitno tudi odgovor vsem tistim, ki so v zadnjih dneh ostro kritizirali to strukturo in zahtevali celo njeno zaprtje, kot sta to storili tržaski vodstvi NZ in SKP.

Spomnimo naj, da je center uradno otvoril notranji minister Giorgio Napolitano, ko se je mudil na obisku v Trstu 4. julija letos. Odtelj pa je bil večkrat v središču crne kronike, in to tudi na straneh vsedržavnega in mednarodnega tiska. Tu je namreč v noči med 25. in 26. julijem prislo do upora 13 afriskih in južnoame-

riskih prostitutk, pri čemer je bilo več varnostnikov ranjenih. Iz tega centra sta 30. julija zbežala Bosanec in eden izmed treh Tunizijcev, ki so nekaj dni poprej preželi požar na ladji Lindarosa v Genovi, v katerem je zgorelo pet njihovih sodržavljanov. Iz tega centra sta naposled minulo nedeljo zbežala se en Tunizijec iz iste trojke in marški nezakoniti priseljenec, ki pa so ju varnostniki kmalu potem prijeli blizu Opcin.

Tudi zaradi teh dogodkov je bil sprejemni center deležen ostrih kritik, nekateri pa so, kot rečeno, zahtevali celo njegovo zaprtje. Center si je med drugim minuli teden ogledala delegacija tržasko občinskega sveta in ocenila, da je struktura neustrezna, češ da ne razpolaga z zadostnimi higienskimi servisi, poleg tega pa naj bi bi-

la pretesna za število gostov v njem, zlasti spričo dejstva, da so med gosti moški in ženske, pa tudi otroci.

No, tržaska prefektura namerava zdaj strukturo okrepiti predvsem z varnostnega vidika. Tako bodo na oknih namestili neprobojna stekla, poleg tega pa stavbo zagredili z mrežo.

Ta odločitev pa je že naletela na nekatere kritične reakcije. Takoj se je oglasil Svobodni sindikat policije (LISPO) in obžaloval, da centra ne bodo zaprli. V tiskovnem poročilu, ki ga je podpisal pokrajinski tajnik Domenico Marturano, je med drugim rečeno, da bi morali poskrbeti tudi za izboljšanje delovnih razmer varnostnikov. Le tem naj bi zagotovili »vsaj takšne življenjske razmere, kakršne so zajamčene nezakonitim priseljencem«.

VREME / PO JUTRANJEM NEURJU

Burja odpihala pasjo vročino

Napovedujejo dva znosnejša dneva

Močan jutranji nalive in burja, ki je pihala ves dan, sta včeraj končno pobrala neznosno vročino in vlago, ki sta nas mučili vse prejšnje dni. Vremenoslovci so napovedali spremembo in je že ponoči bilo očitno, kar se pripravlja. Vreme pa se je zasukalo šele med 6. in 7. uro zjutraj: temni oblaki so se privarili s furlanske strani, spremljalo jih je bliskanje in grmenje, zapihal je močan veter najprej v vrtincih, potem pa se je sprevrgel v burjo. Ko je pričelo deževati - in v resnici je padalo slabe pol ure - se je na nižje predele pokrajine in predvsem na mesto

usula toča. Ledena zrna so za nekaj minut pobelila strehe, na srečo pa ni toča prizadela okolice in torej ni oskodovala obdelovanih površin, zelenjavnih vrtov in vinogradov.

Kot že rečeno, je bil dež kratkotrajen, burja pa je pihala vse do večera s sunki, ki so presegli hitrost 80 kilometrov na uro. Zaradi tega ni manjkalo običajnih težav: gasilci so morali poseči v več kot 20 primerih, ker je ponekod odlomilo veje, drugod so nepredvidni stanovanjci pustili odprta okna in so razbita stekla padala na cesto, nekeje je odkrusilo kose ometa in odneslo

strešnike, v pristaniscu pa so morali ojačati priveze ladij. Izredno gost dež je padal samo nekaj minut, vendar skupno za skoraj 2 centimetra: padavine so tako v kratkem napolnile kanalizacijo in ko so že nastajale prve velike luze, je na srečo dež ponehal. Zaradi tega ni bilo težav pri avtomobilskem prometu, tudi ker je zaradi zgodnje jutranje ure bil se precej redek.

Temperatura je med kratkotrajnim viharjem strmo padla, nato pa se ustalila na nivoju, ki je znatno nižji od rekordnih konic prejšnjih dni, tako da so opoldne zabeležili »samo« 28 stopinj Celzija, pocutje pa se je vseeno znatno izboljšalo predvsem zaradi manjše stopnje vlage v zraku in zaradi višjega pritiska.

Vremenoslovci napovedujejo, da bo burja pihala še danes, sicer bolj zmerno kot včeraj, jasno bo in tudi jutri vročina ne bo tako pritiskala, kot prejšnje dni. V soboto in nedeljo pa naj bi spet presegli 30 stopinj Celzija, vsekakor pa bodo se vedno pritekali severovzhodni vetrovi, ki bodo v naše kraje privleli hladnejši in bolj suh zrak.

Ce je na Tržaskem vreme nagajalo, je bilo drugod po deželi neprijetno huje. Neurje je se najbolj zneslo na območju okrog Bornjaja, Fare in Vilese, kjer je ponekod resno prizadelo vinograde, pa tudi drugod na Goriskem, ter v Furlaniji, predvsem na območju severno od Vidma.

TREBČE / V TEKU GRADNJA VODOVODNE NAPELJAVE

Protipožarni hranilnik vode

Napravo ureja gozdna uprava - iz nje bodo zajemali helikopterji

Pri Trebčah so pred kratkim začeli graditi vodovodno napeljavo, ki bo dobavljala vodo v hranilnik za gašenje gozdnih požarov. Hranilnik stoji na območju bivšega odlagališča smeti, nedaleč od državne meje. Iz njega bodo zajemali vodo tudi gasilski helikopterji.

Napeljavo gradi deželna gozdna uprava. Nacrte je izdelal inženir Antonio Capovilla, dela pa izvaja gradbeno podjetje Luci costruzioni in jih bo predvidoma

dokončalo pred koncem leta. Gre za nalozbo skoraj 109 milijov lir. Prvi del napeljave je zgradila že tržaska občinska uprava. Deželna gozdna uprava bo zdaj napeljavo dokončala, kakor bo tudi poskrbela za ureditev nepropostljivosti hranilnika. Resnici na ljubo moramo priznati, da smo se do teh skupnih podatkov dokopali s precejšnjimi težavami, saj nam pri gozdni upravi nihče ni hotel ali mogel dati izčrpnih informacij. (Foto KROMA)

SODNIJA / RANILE 15 AGENTOV

Poldrugo leto zapora za 13 upornih prostitutk

Na tržaskem sodišču je včeraj potekal po hitrem postopku proces proti 13 prostitutkam, ki so se pred dnevi uprle v centru za nelegalne priseljence v Starem pistaniscu. Do upora je prislo prejšnjega 25. julija: med nočno kontrolno akcijo proti prostituciji v Terezijanski četrti so zaradi neurejenih dokumentov priprli več prostitutk, predvsem iz afriskih držav, kot so Somalija, Togo, Kamerun, Nigerija in Gana, pa tudi iz južnoameriske Kolumbije, in jih zbrali v omenjenem centru, kjer bi morale počakati do izгона iz države.

Ko so ženske izvedele, kakšna usoda jih čaka, so najprej zanetile požar, ob posegu policistov in karabinerjev pa so se fizično spoprijele z agenti: 13 žensk je ranilo nič manj kot 15 predstavnikov sil javnega reda!

Včeraj so jim sodili in so se vse poslužile možnosti dogovorne kazni, ki je znatno nižja od običajne: vsem so prisodili eno leto in šest mesecev zapora zaradi poskodovalja javne imovine, zalitev, upiranja in povzrocanja poškodb javnim funkcionarjem. Kazen so jim suspendirali, v zbirnem centru v Starem pristaniscu pa bodo morale počakati na izgon iz Italije.

Izvidnica pomorskega poveljstva resila grškega studenta

Prejšnji večer je pristaniško poveljstvo poseglo s hitrim izvidniškim colnom na območju pri Sesljanu, kjer nenadna slabost zajela 20-letnega grškega studenta tukajšnje univerze. Po daljšem iskanju ob strmi obali so fanta našli, ga odpeljali do mestnega pristanišča in ga tu preložili na rešilec, s katerim so ga odpeljali v bolnišnico.

NOVICE

Venier (SKP): Illyjeva strategija je desničarska

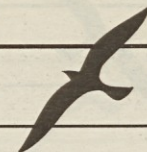
Nacelnik skupine SKP v tržaskem občinskem svetu in strankin pokrajinski tajnik Jacopo Venier je včeraj poslal pokrajinskim tajnikom sindikatov CGIL, CISL in UIL, tržaskim občinskim uslužbencem in krajevnim sredstvom javnega obveščanja daljše odprto pismo, v katerem izraža prepričanje, da zupan Riccardo Illy vodi tipično desničarsko strategijo pri vodenju tržasko občinske uprave. Za to strategijo je značilno, da skuša zaupati občinske usluge in storitve v čim večji meri zasebnikom v zakup, po drugi strani pa kolikor mogoče reducirati število občinskih uslužbencev. Venier izraža zadovoljstvo, da so pokrajinski sindikati CGIL, CISL in UIL zdaj to strategijo prepoznali, ceprav z zamudo, kritičen pa je do Oljke, ki Illyja se vedno podpira. SKP je na razpolago za akcije, ki bi se postavile odločno po robu takšni strategiji.

Na obisku ladja San Marco

San Marco, velika izkrcevalna ladja italijanske mornarice, bo od danes na obisku v Trstu, kjer se bo zasedrila ob pomolu pomorske postaje. Publika si bo lahko ogledala ladjo jutri in v soboto od 9.30 do 12. ure in od 15. ure do 19.30 ter v nedeljo od 9. do 13. ure.

Dobrodelna razstava

Podzupan Roberto Damiani je včeraj dopoldne izročil predsedniku pokrajinskega združenja proti multipli sklerozi Antonelli Zadini izkupicek prodaje slik božične razstave, ki jo je v občinski dvorani uredil Claudio H. Martelli. Sredstva bodo namenili nakupu pohistva za dnevni center omenjene organizacije, ki ga bodo uredili v vili Sartorio.

ŽUPANSTVO / TISKOVNA KONFERENCA

Vloga pravobranilca je zelo pomembna

Iginio Giressi je podal obračun svojega delovanja

Vloga občinskega pravobranilca je za državljane kot tudi za občinsko upravo zelo pomembna, saj prispeva k dialogu med ljudmi in upravo ter obenem razreši marsikateri problem. O njegovem delovanju je bil govor včeraj na županstvu na tiskovni konferenci, kjer je občinski pravobranilec Iginio Giressi podal obračun delovanja v zadnjih dvanajstih mesecih, srečanja pa sta se udeležila tudi podzupan Roberto Damiani in predsednik občinskega sveta Ettore Rosato.

Kot so povedali, je ta vloga že presla v kulturo državljanov, saj se je tržaški pravobranilec v zadnjem letu spoprijel z več kot 300 primeri, v treh letih pa jih je raz-

resil okoli 1.200. Urad za stike s publiko je pomemben, ker omogoča med drugim prozornost in je bistven pripomoček pri orientiranju v labirintu preštevilnih italijanskih zakonov. Pozitivno novost, je dejal Giressi,

predstavlja odobritev pravilnika za upravne postopke, važen je tudi preustroj organiziranosti občinske strukture, funkcij in pristojnosti direktorijev ter upravljanje strukture same. Giressi sijevo delovanje ima odobravanje politikov in samih državljanov, je povedal Rosato, občinska uprava pa bi lahko odprla naknadne urade za stike z javnostjo.

Giressi je izpostavil, da je uprava napravila ogromen korak naprej v odnosih z državljani. Od 300 primerov jih je večina (250, od katerih 50 zaradi prometnih prekrškov) zadevalo prav stike z upravo, bistveno pa je bilo tolmačiti zakone, ki se tudi hitro spreminjajo. Težav je bilo na pretek, a je Giressi ugotovil, da je uprava vecinoma pravilno postopala. Se vedno je živa miselnost, da se je treba birokratsko držati zakonov, a se stanje polagoma spreminja. Med svojim delovanjem je nalezl na več tovrstnih primerov, kot npr. globe, ki so jih dobili splošni

zdravniki med opravljanjem svojega dela. Kot je povedal, jim gre zagotoviti čimveč parkiršč, nekaj pomanjkljivosti je zasledil tudi v zakonodaji o gradbeništvu. Pozitivno je vsekakor ocenil delovanje urada za gradbeni odpust v Ul. S. Niccolò, ki odlično deluje in kamor je možno se obrniti za katerokoli težavo.

Pravobranilec je poudaril, ki lahko pritiska na pristojne organe, ne more pa jih nadomestiti. Nekoč je javna uprava gledala na državljane kot na podložnike, a stanje se je sedaj spremenilo, je dodal Giressi in podčrtal, da je sedaj pomembno nuditi ljudem storitve.

A. G.

SHALOM TRST / RAZSTAVA

Izrael, fotografije o zgodovini

Posnetki agencije Magnum na ogled v tržaškem ljudskem vrtu do 30. avgusta

V paviljonu ljudskega vrta so včeraj odprli razstavo z naslovom Država Izrael - 50 let fotografij agencije Magnum. razstava, kot je po naslovu že mogoče dognati, sodi v sklop Shalom Trst, kulturne pobude, ki jo je tržaška občina pripravila v sodelovanju z židovsko skupnostjo.

Svetovno znana fotografsko-novinarska agencija Magnum je sledila zgodovini Izraela od ustanovitve države do današnjih dni. Štirje fotografi, Robert Capa, David Chim Seymour, George Rodger in Micha Bar so v svoj fotografski objektiv ujeli dogodke in obraze, ki so zaznamovali »obljubljeno deželo«.

Izrael je v petdesetih

letih obstoja na nemirnem območju Srednjega vzhoda doživel leta vojne in miru; navdušenje pribežnikov iz povojne Evrope in razočaranje Palestinecev, katerih zemljo je vlada razlascala in ljudstvo potiskala v obrobne pasove dežele.

Na sinocnjem odprtju razstave so bili prisotni številni predstavniki tržaske židovske skupnosti in mestnih oblasti. Prisotne je pozdravil podzupan in odbornik za kulturo Roberto Damiani.

MG

NOVICE

Delo na tržaški občini

Tržaški urad za delo sporoča, da bodo v ponedeljek in v torek, 10. in 11. avgusta sprejemali prošnje za delovno mesto za nedoločen čas pri tržaški občinski službi za kanalizacijo (delovna kvalifikacija 3. stopnje). Prijave je treba oddati v uradu v Ul. F. Severo 46/1 od 8.30 do 12. ure skupaj z vso potrebno dokumentacijo (prijavnica C/1 ali roza izkaznica). Zainteresirani morajo imeti potrdilo o opravljeni mali maturi, potrdilo o družinskem dohodku za lansko leto in družinski list. Izid natečaja bodo objavili v petek, 14. avgusta ob 9.30.

Fincantieriju naročila za 1.600 milijard lir

Družba Fincantieri je sporočila, da so se dogovorili z amersko družbo Carnival Corporation za gradnjo dveh novih potniških ladij v skupni vrednosti 1.600 milijard lir. Fincantieri, ki ima direkcijo v Trstu, eno od najpomembnejših ladjedelnic pa v Trzicu, je se več let partner z ameriško plovno družbo: v trziški ladjedelnici dograjujejo velikanki Carnival Triumph in Carnival Victory, novi ladiji pa bosta prav tako 102-tisoč tonski velikanki morja.

Protest policistov na meji

Pripadniki sindikata policistov Lisipo so včeraj protestirali na mejnih prehodih pri Fernetičih, Pesku in Raboju, ker se vedno niso uredili pogojev, v katerih morajo delovati njihovi kolegi mejne policije. Se vedno jim niso namreč zagotovili kioskov z zrakom pod pritiskom, tako da jim ne bi bilo treba več vdihovati smrtonosnih izpušnih plinov vozil. Podobne kioske so že namestili na Goriškem, kljub vsem zagotovilom pa morajo tržaški kolegi se vedno delati sredi smrdelih in nevarnih plinov, kar je povzročilo včerajšnjo ponovno protestno akcijo sindikata policistov Lisipo.

Enajst sodobnih umetnikov v Mieli

V gledališču Miela bodo v petek, 7. avgusta ob 21. uri otvorili mednarodno razstavo sodobne umetnosti v prireditvi Skupine 78 - International Contemporary Art. Pod skupnim naslovom "Transformation - Natura Naturans 3" se bo predstavilo enajst umetnikov iz srednje Evrope, ki jih je skupaj zbrala Maria Campitelli. Pobuda bo trajala do 6. septembra in je nadaljevanje izvedb razstave Natura Naturans1 iz leta 1996 in Realfiction - Natura Naturans 2 v lanskem letu.

Letovanje v Recoaro Terme

Nabrežinski krožek za socialne pobude in prosti čas Auser-kraško območje organizira letovanje v kraju Recoaro Terme od 31. avgusta do 14. septembra 1998. Vpisnine so možne do 25. avgusta, za informacije in rezervacije tel. 040299640 ob uri obedov.

Komemoracija v vasi Ustje

Gibanje 23. december obvešča, da bo priredilo v soboto, 8. avgusta, v vasi Ustje pri Vipavi, kratko spominsko slovesnost ob obletnici pojava in pustošenja, ki so ga v tem kraju izvedli pripadniki italijanske divizije »Julia« leta 1942. Ob spomeniku pod vasjo, kjer so bile pobite žrtve, bomo položili venec.

ZDRUŽENJE ZELENIH

Kritično o prometnem planu

Mestna uprava mora poskrbeti za ustrezne infrastrukture

Združenje Zelenih je včeraj objavilo polemično noto v zvezi z mestnim prometnim planom, ki naj bi ga v bližnji prihodnosti odobril občinski svet.

Dokument vsebuje več točk, ki naj bi pojasnjevale nekatera dejstva, o katerih so v prejšnjih dneh mediji sicer poročali, vendar, po mnenju Zelenih, preveč površno in z raznimi netočnostmi.

Mestni prometni plan, pravijo Zeleni, sodi med posege, ki jih predvideva prometni zakon iz leta 1992. Vsa italijanska mesta naj bi izdelala tak načrt, ki naj bi veljal dve leti, nakar bi ga bilo treba zopet preučiti in prilagoditi novim potrebam. Zeleni podčrtujejo prav dejstvo, da gre pri pripravi takega plana le za kratkoročno načrtovanje, medtem ko so Tr-

stu potrebni tudi dolgoročni projekti.

Taki projekti, ki bi združevali organizacijske sile občine, pokrajine, prevoznega podjetja ACT in državne železnice, so se doslej izkazali za skrajno pomanjkljive, saj tako Illyjeva koalicija kot opozicija nista zavzeli jasnih stališč in izdelali konstruktivnih predlogov. Se pred iztekom mandatne dobe je nujno, menijo Zeleni, da mestna uprava poskrbi za infrastrukture (cestne pasove namenjene izključno javnim prevoznim sredstvom, konkurenčnost ponudbe le-teh, ureditev parkiršč, reorganizacijo prometa v mestnem središču). Na ta način naj bi med drugim upadlo število prometnih nesreč, zaradi katerih Trst prednjaci na vsedrjavni lestvici.

MG

Osemintrideset mladih spet doma

Nasmejani in zagoreli, s kanckom nostalgije nad minulimi desetimi dnevi, so včeraj na Skofijah pozdravili stare udeleženci kolonije v Fiesi. Na letovanju v prireditvi Dijaskega doma iz Trsta je v spremstvu šestih vzgojiteljev preživelo del letošnjih počitnic 38 mladih od osmega do sedemnajstega leta starosti. Poleg kopanja in iger je program popestrila vrsta izletov in prijetnih družabnosti. Z včerajšnjim povratkom je Dijaski dom potegnil crtopod večtedenskim trajanjem kolonij v Sloveniji; pred kolonijo v Fiesi pri Piranu so se namreč na letovanju v Medvedjem brdu zvrstile tri izmene otrok.

JPC

POLETNI CENTER SKLADA MITJE ČUKA NA PROSEKU

Iz Kaosa ustvarjajo Kozmos

V ponedeljek je zazivel poletni center v otroškem vrtcu na Proseku, ki ga prireja Sklad Mitja Čuk. Petdeset otrok od dveh do dvanajstih let starosti bo tu preživljalo letošnje poletne počitnice do prihodnjega petka. Zanje skrbi deset animatorjev, ki se izmenjujejo v dopoldanskih in popoldanskih urah. Ob strani jim stoji tudi pet mladih prostovoljcev oz. že odraslih otrok, ki se radi vračajo v poletne centre in k otroški razposajenosti. Otroci prihajajo v poletno središče ob osmih in odhajajo ob petih popoldne. Za tiste, ki se vozijo v center z avtobusom, je poskrbljeno spremstvo od Trga Oberdan do Proseka.

V poletnem središču v glavnem sledijo zastavljenemu načrtu, ki deli otroke v pet skupin (rumene, bele - najm-

lajše, plave - najstarejše, rdeče in oranžne - ostale). Skupine se pri dejavnostih vrstijo, tako da je vsaki starostni stopnji prilagojena primerna različica igrice in ustvarjalnega dela. V jutranjih urah obiskujejo plesno, gibalno in glasbeno delavnico, v popoldanskih urah pride na svoj račun bazen in likovno ustvarjanje. V plesni soli, ki jo vodi Petra, spoznavajo otroci osrednji lik, okrog katerega se vrtil pravilni svet proseškega središča. To je večni plesalec indijski bog Siva, ki bo z gibi svojih starih rok preuredil Kaos v Kozmos in s tem pripeljal red na zemljo. Sicer bo red v poletnem centru na Proseku pričaran šele zadnji dan, ko se bodo s primerno koreografijo, plesom in glasbo, končno umirili stiri prvinski elementi: voda, zrak, ogenj

in zemlja (likovno - kostumografska delavnica je posvečena ravno pripravljanju oblek, v katerih bodo »zemeljske prvine« zaplesale). Ob plesni soli v »plesni dvorani« se odvijata se gibalna vzgoja na bližnjem igrišču in glasbena vz-

goja ob spremljavi klavirja v prostorih vrta. Poletno vročino blazijo drevesa na dvorišču vrta, kjer so otrokom v zabavo bazen, tobogan in gugalnice, včasih gredo se na sprehod. V teku naslednjega tedna bo na vrsti presenečenje, za ka-

tero lahko razodenemo le, da bo to izlet.

Poletno središče na Proseku bo prireditev drugi polovici avgusta zamenjal s centrom na zamenjal s centrom na Opčinah. Sklad Mitja Čuk nudi poleg tega se poletno varstvo do 4. septembra.

JPC

MIRAMAR

Habsburški grad vabi:
glasba, razstave in... Sissi

Miramarski grad je med najbolj obiskanimi italijanskimi muzeji, prav gotovo med tistimi, ki v zadnjih letih beležijo stalen porast obiskovalcev, turistov in domaćinov.

V prvi polovici letosnjega leta si je prikupni gradic na trzaski obali ogledalo 141 tisoč ljudi, pet tisoč več kot v istem obdobju lanskega leta. Izreden uspeh so zabeležili v mesecu juliju; pri spomeniskem skrbništvu, ki upravlja Miramar, so mnenja, da je k temu prispevalo odločen delež večerni odprtje grajskih prostorov in pestra ponudba koncertov klasične glasbe v poznih urah poletnih dni. Od 20. junija do 31. julija letos je namreč prestolna dvorana gostila niz glasbenih srečanj, v sklopu katerih so nastopili gojenci trzaskega konservatorija Tartini.

Glede na uspeh koncertov so se pri upravi gradu odločili, da priredijo še nekaj glasbenih večerov v avgustu. Drevi in jutri bosta v nekdanji habsburski rezidenčni nastopili mladi glasbenici Samanta Stell in Vesna Ivanović, ki sta v letosnji sezoni že prejeli nagrado Istria Nobilissima.

V Miramarskem gradu in parku so letos na ogled tri zanimive razstave. Notranjost gradu gosti zbirko slik v spomin na cesarico Elizabeto (priljubljeno Sissi), ki je preživela nekaj dni v Trstu. V zimski gredi so organizatorji pripravili »živeco« razstavo tropskih metuljev, v konjušnjah pa »klasično« poletno razstavo, katere pobudnica je trzaska občina - letosnja je posvečena židovski kulturi Srednje Evrope.

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK,
6. avgusta 1998
LJUBO

Sonce vzide ob 5.54 in
zatone ob 20.27 - Dolžina
dneva 14.33 - Luna vzide
ob 19.14 in zatone ob
4.01

Jutri, PETEK,
7. avgusta 1998
KAJETAN

VREME VČERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 28,3 stopinje, zračni
tlak 1018,1 mb raste,
veter 37,8 km na uro
vzhodnik severo-vzhodnik,
burja s sunki do 60
km na uro, vlaga 52-od-
stotna, v jutranjih urah je
padlo 17 mm dežja, nebo
jasno, morje razgibano,
temperatura morja 24,7
stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
Rodili so se: Alessio
Radessich, Vanessa Sab-
badin, Giulio Castro.
Umrli so: 87-letna
Marta Bossi, 85-letna An-

COMUNE DI DUINO AURISINA (TS)
OBČINA DEVIN NABREŽINA (TS)

Javna dražba

Občina Devin Nabrežina obvešča, da bo dne 7. septembra 1998 ob 9. uri javna dražba za nakup:

1. del - nakup stolic za urade
2. del - nakup vložkov za računalniške tiskalnike
3. del - nakup jestvin za šolsko menzo

Morebitne informacije in razpis je mogoče dobiti v Ekonomatu, Nabrežina Komnolomi 25 (tel. 040 2017321)

ODGOVORNI
SLUŽBA ZA EKONOMAT
Nada Caharija

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

OSMRNICE, UOKVIRJENE OGLASE,
MALE OGLASE, ČESTITKE
in na splošno vsa obvestila

na uredništvu Primorskega dnevnika,
v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu na št. 040-7786333

Z URNIKOM:

od ponedeljka do petka od 10. do 15. ure,
ob sobotah od 10. do 13. ure

228124) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Ul. Settefontane 39 (tel. 040 947020).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 040 350505 - TELEVITA
Urad za informacije
KZE-USL - tel. 040 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 040 573012.

Dežurna zdravstvena služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 040 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 040 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 040 399-1111.

KINO

ARENA ARISTON (poletni kino; v primeru slabega vremena bo predstava v kinodvorani) - 21.30 »Il testimone dello sposo« r. Pupi Avati.

EXCELSIOR - Zaprto zaradi dopusta.

EXCELSIOR AZZURRA - Zaprto zaradi dopusta do 27. 8.

AMBASCIATORI - Zaprto zaradi dopusta do 14. 8.

NAZIONALE 1 - Zaprto zaradi dopusta do 14. 8.

NAZIONALE 2 - Zaprto zaradi dopusta do 14. 8.

NAZIONALE 3 - Zaprto zaradi dopusta do 14. 8.

NAZIONALE 4 - Zaprto zaradi dopusta do 14. 8.

MIGNON - Zaprto zaradi dopusta.

CAPITOL - 18.15, 20.10, 22.10 »The game«, i. M. Douglas in M. Penn.

ALCIONE - Zaprto zaradi dopusta do 26. 8.

ČESTITKE

Danes praznuje castitjevi 95. rojstni dan draga mama in nonka MARIJA BIZJAK od sv. Ivana. Veliko zdravja in zadovoljstva ji vsočijo vsi njeni, posebno Natasa in Alenka. Vostilu z najlepšimi željami se pridružuje družina Slejko iz Zalosc.

IZLETI

40-LETNIKI s Trzaskega in Goriskega, pozor! Na razpolago so še zadnja mesta za septembrski dvodnevni izlet na Stajersko in Prekmurje. Pohitite in prijavite se na tel. št. 211258 (Nadja) in 0338-7107142 (Igor). Pridružite se nam, ne bo vam žal. Potrditev in placilo izleta v torek, 11. avgusta od 18. do 20. ure v Prosvetnem domu na Opcinah.

ŠOLSKE VESTI

DTTZG ZIGA ZOIS obvešča, da bo do 31. avgusta tajništvo sole odprto vsak

delovnik razen sobote od 9. do 12. ure; ob pone-deljkah in sredah pa tudi od 14. do 15.30.

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, tel./fax 040370301, bo v sredo 12. avgusta 1998 zaprt zaradi dopusta.

OBVESTILA

URAD ZADRUGE PRIMORSKI DNEVNIK bo zaprt zaradi dopusta do 30. avgusta.

V NABREZINI bo 16. avgusta tradicionalno praznovanje farnega zavetnika Sv. Roka: ob 9.15 SLOVESNA MASA z ljubljanskim novomašnikom PETROM VRABCEM. Po masi bo euharistična procesija po vasi; ob 20. uri sv. maša za župnijo, zlasti za bolnike; ob 20.30 PRIDITEV pred cerkvo z nastopom mesanega zbora PRIMORJE iz Ajdovščine. Na trgu in v župnijski dvorani bo razstava cvetličnih izdelkov ter doberot nase zemlje. Vabljeni!

REPENTABRSKA OBCINSKA UPRAVA v sodelovanju z zgonisko organizira letovanje v toplih Cervia-Milano Marittima (Emilia-Romagna) od 8.9.1998 do 22.9.1998 za 50 upokojencev bivajočih v omenjenih občinah, starejših od 60 let. Morebitna prosta mesta bodo na razpolago prebivalcem občine Devin-Nabrežina. Zainteresirani naj se javijo v uradih lastne občine od 9. do 13. ure najkasneje do 18.8.1998.

UPRAVA OBCINE DEVIN-NABREŽINA organizira večdnevno bivanje v toplicah za 50 starejših oseb v obdobju od 12. do 25. septembra. Izbran kraj je Bibione. Letovanje je namenjeno prebivalcem s stalnim bivalcem v občini Devin-Nabrežina. Morebitni nekriti prostori bodo na razpolago prebivalcem iz drugih občin. Zainteresirani naj se javijo do 14. avgusta v uradu Službe za socialno skrbstvo, Trg sv. Roka - Nabrežina center 102, ob ponedeljkah in petkih od 8.30 do 10.30. Za podrobnejše informacije tel. 040-2017372.

TPK SIRENA vabi člane in prijatelje na KALAMARADO od 7. do 10. avgusta. Zabavali vas bodo ansambli Kraski kvintet, Wachilu, Walter in Giorgio. Nastopila bo plesna sola »Club Diamante«.

OBCINSKA KNJIZNICA v Salezu bo zaradi dopusta zaprta do 24. avgusta.

VZPI-ANPI in ANED-ANPIA sporočata, da bodo njihovi uradi v Ul. Crispi 3 zaprti do 30. avgusta.

OBCINSKA KNJIZNICA v Boljuncu bo zaprta zaradi dopusta do 27. avgusta.

ODSEK ZA ZGODOVINO pri NSK bo do 14. 8. zaprt zaradi letnih počitnic.

V LONJERJU smo začeli urejevati staro društveno knjižnico. Ugotovili smo, da so knjige v dobrem stanju, ceprav je obcutiti pomanjkanje novejših izdaj. Vabimo vas, da nam darujete ali posodite knjige, ki so vam v napoto in ne veste kaj z njimi (npr. otroške knjige), da bi jih lahko uporabljalo širše stevilo bralcev. Za informacije sta na razpolago Karin Sancin (tel. 040-911198) in Breda Mocilnik (tel. 040-912787).

ZADRUŽNI CENTER ZA SOCIALNO DEJAVNOST prireja POLETNO SREDISCE v Brojnici (Kriz) od dne 24. 8. do 4. 9. 1998. Za podrobnejše informacije in prijave se lahko oglasite na tel. 040-360324.

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUSTEV sporoča, da bodo njeni trzaski uradi v Ul. sv. Franciska 20 in gorški v Ul. Malta 2, v mesecu avgustu odprti za člane od 9. do 14. ure. Kot obicajno, bodo zaprti ob sobotah.

SKLAD MITJA CUK sprejema vpisovanja v 2. Poletno središče v otroškem vrtcu na Opcinah od 17. do 28. avgusta od 8. do 17. ure. Vpisovanje v uradih na Narodni ul. 126 na Opcinah, vsak dan med 10. in 13. uro razen ob sobotah (tel. 040212289) 3.) Poletno varstvo na Opcinah: do 4. septembra od 8. do 13. ure (možno vpisovanje iz tedna v teden).

KNJIZNICA PINKO TOMAZIC IN TOVARISI bo v avgustu zaprta.

SLOVENSKI DEZELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE obvešča, da bo do 28. avgusta tajništvo zavoda odprto vsak delovnik razen sobote od 8. do 14. ure.

KRUT obvešča, da bo do 30. avgusta pisarna odprta vsak dan razen sobote samo v dopoldanskih urah z urnikom od 9. do 13. ure.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV in ZDRUŽENJE AKTIVISTOV OSVOBODILNEGA GIBANJA obvešča, da bo do 30. avgusta pisarna odprta vsak dan razen sobote samo v dopoldanskih urah z urnikom od 9. do 13. ure.

KMECKA ZVEZA obvešča, da bodo njene podružnice v Dolini, Nabrežini in na Opcinah meseca avgusta zaprte.

SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA sporoča, da bodo njeni uradi do konca avgusta odprti od 9. do 14. ure.

SKLAD MITJA CUK obvešča, da bo v mesecu septembru organiziral začetni in nadaljevalni tečaj ročne tkanja pod vodstvom

Magde Tavcar. Stevilo mest je omejeno, zato prosimo vse tiste, ki jih tečaj zanima, da se zgledajo pri Skladu, tel. št. 040-212289 ali pri M. Tavcar, na tel. št. 040-226131.

MALI OGLASI
tel. 040 7786333

ZAZIDLJIVO ZEMLJIŠCE 1500 kv. metrov prodam na Katinari. Tel. 040/910294 ob uri obedov.

POLO VOLKSWAGEN CL 1100, letnik '91 s premično streho, zelene barve, prodam za 5 milijonov lir. Tel.: 040-7606012 (urnik trgovin) ali 040-228651 v večernih urah.

KNJIGE v dobrem stanju za 1. razred MO Stefan potrebujem. Tel. 040/228785 v popoldanskih urah.

PRODAM frizider Candy 170 l z majhnim notranjim zmrzovalnikom v dobrem stanju, nov model pralnega stroja Rex, malo rabljenega, nov model stedišnika s pečjo. Tel.: 040-575145 ali 350150.

DOMACE SLIVE za marmelado prodamo po ugodni ceni. Tel. 040-420604 v večernih urah.

AVTORSKE SLIKE prodam zaradi selitve. Tel. 040-229347.

POTREBUJEMO hisno pomočnico 3 ure dnevno v Devinu - Crnica. Kličite na tel. št. 040-637209 od 19. ure dalje.

PRODAM 3,70 m dolg lesen coln. Cena ugodna. Tel. 040-422836 ob uri obedov.

PODARIM dve psički majhne rasti. Tel. št. 040-228519 od 15. do 16. ure.

PRODAM mladice kraskega ovčarja z rodovnikom. Tel. na št. 040-228388.

TRGOVINA JESTVIN isče blagajničarko / blagajničarja. Pisne ponudbe pošljite na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod sifro »Jestvine«.

PRODAM dva francoska buldoga (samca in samico) z italijanskim pedigreejem, stara dva meseca. Interesenti naj kličejo na tel. št. 040-281244.

OSMICO je odprl Miro Zigon, Zgonik 36.

OSMICO je odprl David Zahar, Boršt 57.

OSMICA je odprta pri Stubljavih v Salezu št. 49. Vabljeni!

OSMICO je odprl Branko Slavec, Mackolje 133.

OSMICO sta odprla Marcelo in Ervin Doljak v Samatorci.

OSMICO so odprli pri Repi na Kontovelu št. 112. Dušan in Slava se priporocata za obisk.

OSMICO je odprl Ivan Tercon, Mavhinje 42. Vabljeni!

OSMICO je odprl Mario Milic, Repnic 39.

PRISPEVKI

V spomin na hčerko Nado Ronzani daruje mama 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na Agostina Zaccario darujejo za vzdrževanje spomenika padlim NOB v Krizu: Serena in Elio z družinama 50.000 lir, Jolka Verginella 20.000 lir in Mira Sedmak 30.000 lir.

Namesto cvetja na grob Mirota Smotlaka darujeta Sergio in Marinka Bandi 50.000 lir za KD Primorsko.

V isti namen darujejo za KD Primorsko: Ema in Viktor Mozina 30.000 lir ter Giorgio in Nadia Zonta 30.000 lir.

Namesto cvetja ba grob Angele Strajn vd. Kocjancic darujeta Divna in Aldo Kermac 50.000 lir za dolinsko cerkev.

Po neizprosni bolezni nas je prerano zapustil nas dragi

Bruno
Čuk

Zadnje slovo od dragega pokojnika bo jutri, 7. t.m., ob 9.30 v bazovski cerkvi.

Zalostno vest sporočajo žena Silva, otroci Elena, Martina in Marko, sestra Marcela in ostalo sorodstvo

Dragi nono Bruno, zelo te bomo pogresali.

Kristjan, Manuel in Luka

Bazovica, Trst,
6. avgusta 1998

Ob izgubi dragega Brunota Cuk izrekata družini globoko sozalne

družini Drnovscek in Sgubin

V Bogu je zaspala

Ernesta Kobol
vd. Mikulus

Zalostno vest sporočajo otroci Vali, Boris in Ana z družinami

Pogreb bo v soboto, 8. avgusta, ob 9.40, iz mrtvasnice v Ul. Costalunga na pokopališče pri Sv. Ani.

Zalovanju se pridružujeta

sestra Ivanka in necak Rudi

Trst, 6. avgusta 1998

Ob smrti drage mame g. Erneste sočustvujemo z g. Ano Mikulus Sancin in drugimi sorodniki

vsil na Liceju Prešeren

Ob izgubi drage mame izrekata g. Vali, njeni družini in ostalim sorodnikom iskreno sozalne

Joze in Zora Skerk

Ob izgubi drage mame Erneste izrekamo sinu Borisu Mikulus in ostalim v družini iskreno sozalne

Edi Gomizelj z družino

Loterija

5. avgusta 1998

BARI	85.	78	45	34	81
CAGLIARI	8	29	66	37	62
FIRENCE	7	43	57	2	81
GENOVA	74	6	34	71	7
MILANO	24	44	38	64	33
NEAPELJ	40	75	20	8	9
PALERMO	56	44	4	14	75
RIM	79	19	47	12	45
TURIN	87	51	61	34	50
BENETKE	90	82	85	36	40

Super

Enalotto 7 24 40 56 79 85

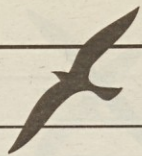
JOLLY
90

Nagradni sklad 7.017.707.600. - lir
Brez dobitnika s 5+1 Jackpot 5.676.425.784. - lir
13 dobitnikov z 5 točkami 134.955.900. - lir
1.985 dobitnikov s 4 točkami 883.800. - lir
72.745 dobitnikov s 3 točkami 24.100. - lir

NAROCNIKOM
PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati casopis v kraj letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

040 7786300 - vsak dan od 14. do 20. ure

DOMAČI AVTORJI / SERGEJ VERČ - SKRIVNOST TURKIZNE MEDUZE

Privlačnost razpletanja »ženske skrivnosti«

Kriminalni roman je pred meseci izšel pri tržaški založbi ZTT-EST

Detektivke mi nikoli niso bile kaj prida pri srcu. Morda zato ne, ker mi nikoli niso bili pri srcu ljudje v uniformah. Kakorkoli že, kriminalk nisem nikoli rada brala. Pa mi je danes žal, da jih nisem.

Ne vem, kaj me je v Verčevem delu tako privlačilo, da ga nisem mogla izpustiti iz rok. Pravijo, da je to primarna lastnost takega ctiva. A jaz se predobro spominjam, kako sem nekod tedne dolgo mencala enega od romanov slavne Agathe. Skrivnost turnizne meduze pa je drvela pred mojimi očmi. Morda zaradi komisarja, policista Bena, Trzacana slovenskega rodu (popolna literarna fikcija, da na tako odgovorno mesto postavijo Slovenca!), morda zaradi okolja, ki ga avtor opisuje (prizorišče umora je sentjakovski gric) ali pa zaradi številnih nastopajočih, predvsem ženskih likov.

Skrivnost turkizne meduze je ženska skrivnost. Umor ženske. Ženski indici in ženski konec (ops! da le nismo povedali več, kot se za kriminalko spodobi!). Sergij Verč opisuje ženske izredno slikovito. Raziskuje njihovo zapeljivost, macje ravnanje z moskimi, ki živijo ob njih, in s svetom, ki jih obdaja. V romanu, ki je grajen na skrivnosti, so ženske nositeljice in cu-

vaji vsega zakletega, vsega globljega, čustev in strasti, umora in - pravice. To je splošni trend zadnje generacije (pa saj ni treba, da je to ravno anagrafsko zadnja generacija) pisateljev, ki so sicer od vedno ljubili žensko in ji odmerjali lep delež svojega pisanja. V zadnjih casih pa postaja že skoraj nujno, da se (moski) pisec popolnoma prepusti ženskim likom, ki dejansko obvladujejo pripoved.

Pravica, smo torej rekli - to je tisto, kar pisatelj kriminalk in de-

tektivskim zgodbam, ki polnijo večerne televizijske programe, najbolj zamerim. Da si lastijo pravico. Pravica je na strani sil javnega reda, pravijo. V rokah dobrega komisarja. V sodni dvorani. V zaporu. Italijanski državljanji postajamo na temo pravice že rahlo alergični - pa mafijjskih skandalih in čistih rokah, ki so policijsko vohlanje privedle v parlament, si ob besedi pravica ne moremo kaj, da bi ne skomignili z rame. In precej neprizadeto opazujemo, kaj se bo iz

ttega izcimilo.

Komisar Beno, ki raziskuje skrivnost turkizne meduze ni zoprni državni uslužbenec, zagrenjen in malce domisljiv, predvsem pa nadležno vsevedni spicelj. Je tak, kot si dobri ljudje zamisljajo postenega policista. Vesten, omikan, miren, z občutkom za pravo mero, navezan na rojstni kraj, spostljiv do starejših, kavalir z ženskami, zvest v ljubezni, posten v poklicu, občutljiv pri delu z zapostavljenimi. Sanjski policist, ni kaj. Pretirano pozitiven lik? Za trohico, morda.

Vsi ostali nastopajoči so vsak poglavje zase. Dobri, ceprav navzven strah zbujaajoči brezposelni gost sentjakovskih vedno umazanih barov, glasbenik, intelektualac in duhovni vodja napol masonskega krožka; upokojeni zdravnik, najstniko zatrapan ljubimec in ksantipin moz; spretne urar...

Roman, ki je pred meseci izšel pri tržaški založbi ZTT-EST, je sicer obsežen, vendar v opisih prav nič dolgozezen. Skopost besed in le tistih nekaj daljših intermezzov brez mrzličnega dogajanja bralca pritegnejo. Strani tečejo izpod prstov. Veliko je dialogov, veliko podatkov, ki se stekajo v rešeto komisarjeve vohlaske nadarjenosti. Veseli bralci kriminalk so

me sicer opozorili, naj bom, ko bom pisala o Verčevem delu, stroga, saj je baje avtor zagrešil dve napaki, ki mu jih na večne case ne bomo mogli opravičiti: najprej, na urah znamke Swatch naj bi bil napis o švicarskem poreklu drugačen od tistega, ki ga navaja pisec; drugič, mornarski znaki naj bi ne obsegali nemškega umlauta, zato bi moralo biti zastavic na neki uri v resnici trinajst in ne dvanajst. Nekateri so za natančnost, ni kaj. In če to, kar sem slišala, drži, je potem seveda treba zadevo tudi crno na belo izpisati. Mislim pa, da gre knjigo jemati predvsem kot celoto. Morda so za ljubitelje kriminalk in za ta tip književnosti detaili res tako pomembni, da se ob njihovi pomanjkljivosti zgodba »sesuje«. Zame, ki raje segam po drugih zanrih, takih, ki gradijo pripoved skoraj izključno na sugestijah in veliko manj na zgodbi kot taki, pa sta zadevi z napisom in z zastavicami res obrobni.

Ker pač nisem izvedenka za kriminalke, sem pri Verčevem delu iskala nekaj povsem drugega. Razplet zgodbe se mi je sam po sebi zdel stranska stvar. Privlačili so me ljudje, njihove življenjske zgodbe, kraji, malenkost indicov in neskončna pota človekove duše.

Matejka Grgic

LIKOVNA UMETNOST

Umetnine iz Ermitaža na ogled v tujini

Velik uspeh razstave v Vidmu

V Vidmu so zelo zadovoljni, kajti v muzejske prostore gradu prihaja zelo veliko obiskovalcev. Tam imajo že več kot mesec dni postavljeno razstavo slik beneskih mojstrov, ki so jih dobili na posodo iz muzeja Ermitaža v Sankt Petersburgu. Ta razstava privablja v Videm ljubitelje likovne umetnosti, ki žele videti slike, ki doslej niso bile dostopne niti v tem ruskem muzeju, enem največjih in tudi najbolj bogatih na svetu.

Prav v tem času so slike drugih italijanskih mojstrov, ki jih prav tako hranijo v Ermitažu, na ogled v Firencih. Tudi ta razstava vzbuja veliko zanimanja.

Tik pred koncem 1999 pa bo v Rim priromala kolekcija del francoskih impresionistov, ki so normalno na ogled v Ermitažu. Gre za 70 zelo znanih del, ki bodo prvič iz Ermitaža in tudi prvič na tuje. Zavarovalna policia, vredna 1.800 milijard lir, dovoljzgovorno pove, kolikšna je njihova vrednost.

Razstavo, z naslovom Impresionisti in avantgarde od Renoira do Matisa, bodo odprli v Rimu, da bi z njo pocastili sveto leto. Izbira casa najbrž ni najbolj posrečena, kajti v Rimu se bo v tem letu trlo na milijone romarjev. Zaradi tega bodo ljubitelji likovne umetnosti težko našli prosto sobo v hotelu.

Racunajo namreč, da si bo razstavo ogledalo približno milijon obiskovalcev.

Za razstavo je poskrbel založnik Leonardo Mondadori. Pogajanja so trajala dve leti, pogodba je sedaj podpisana. Mondadori si je pridobil veliko ugleda, ker je pred dvema letoma priredil v Milanu razstavo z naslovom od Moneta do Picassa. Takrat so bile razstavljene slike iz moskovskega muzeja Puskin. Kasneje je bila na vrsti razstava o Pramo-vem zakladu. Prvo razstavo si je ogledalo kar 546.000 ljudi, zato upravičeno menijo, da jih bo rimska priklicala en milijon.

V ruskih muzejih je zelo veliko umetnin, ki so si jih pred 1. svetovno vojno kupili ruski plemenitasti in bogataši. Po oktobrski revoluciji so bila njihova imetja nacionalizirana, kulturnikom, ki so sodelovali z revolucijo se je treba zahvaliti, da so bila ta dela shranjena, pa ceprav samo v muzejskih depojih.

Rusi zadnje case posojajo pri njih shranjene umetnine na tuje. S tem si pridobijo veliko denarja, za napovedano razstavo v Rimu bo muzej Ermitaž dobil 1 milijon dolarjev, poleg tega pa so takšne razstave velika promocija za njihovo državo.

Marko Waltritsch

NOVICE

Danes v Gorici odprejo razstavo Sonce miru '98

Custva o miru in sožitju prav gotovo sodijo med najvišje vrednote sodobnega časa in ravno v slednji okvir sodi tudi letošnja, že tradicionalna mirovna pobuda »Sonce miru 1998«, ki jo v galeriji Kulturnega doma v Gorici prireja goriska kulturna zadruga Maja v sodelovanju s Kulturnim domom Gorica in Združenjem darovalcev organov (ADO). Letos bodo razstavili dela mladih likovnih umetnikov slovenskih gorških osnovnih sol (O. Zupancić, F. Erjavec), in sicer od 6. do 9. avgusta 1998, torej ravno v dnehi, ko sta pred 53. leti nad japonskima mestoma Hirošima in Nagasaki »zacveteli« prvi atomski bombi. Otvoritev razstave bo danes ob 11. uri.

Sesljski zaliv: morje glasbe in zabave

Tako nekako so včeraj v Sesljskem zalivu poimenovali pobudniki bolsjega semnja in glasbenih srečanj, ki bodo na sporedu od jutri dalje. Organizatorji so za uvod pripravili semenj »starih reci iz starih his«, v bližini kopaljšca Karavela se bodo mimoidoci lahko sprehodili, od poznih popoldanskih ur dalje, med staro šaro, spominki, rabljenimi predmeti. Za glasbeno kuliso bo poskrbel trio Vasques-Allione-Sfregola, ki izvaja jazz in pop glasbo. V nedeljo bo na istem prizorišču nastopila skupina Ukmar funky group, ki izvaja funky glasbo črnske tradicije.

Trg v Mavhinjah oder za Lacosegliaza in tovarise

Alfredo Lacosegliaz bo s svojim Patchwork Ensamblom nastopil na trgu v Mavhinjah. Koncert z naslovom Dom Taty Tomka bo 10. avgusta. Poslušalcem se obeta zanimiv večer v znamenju avtorske glasbe, ki zajema iz različnih ljudskih izročil, melodije pa obdeluje v znamenju sodobne odprtosti. Lacosegliaz uporablja razna izrazna sredstva, s svojo glasbo pa pripoveduje o evropskem židovstvu, o balkanski »mesanici«, o tržaškem srečevanju raznih, tudi glasbenih kulturnih tendenc.

IZ SVETA GLASBE / POLETI ŠTEVILNE PRIREDITVE GLASBE ZA PLES

Ples za sprostitev na počitnicah

FOKUS

Balamondo: praznik plesne glasbe

Med različnimi vlogami, ki jih igra glasba, pripada posebno mesto plesnemu razvedrilu. Močno okrepljeni ritmi namreč čisto zasujejo poslušalce v zanosen ples, se pravi v sprostitveno zabavo. V to razvedrilno funkcijo glasbe je se kako prepričan kralj italijanske plesne glasbe Raoul Casadei. Ob letošnji 70. obletnici ustanovitve orkestra Casadei (skupino je leta 1928 ustanovil Raulov stric Secondo Casadei) si je Raoul zamislil zanimivvo pobudo. Poleg »toura« in novega albuma orkestra Casadei, prirejajo te dni (od 1. do 23. avgusta) v letovišču Riccione nadvse privlačen festival plesne glasbe, ki so ga imenovali Balamondo. Raulovo pobudo je podprl sam zupan omenjenega mesta z ne postranskim namenom, da bi preprečil slaba mnenja o nočnem življenju, ki si jih je nakopal obala v Romagnu. Z drugimi besedami: pristni, sveži in zabavni parni plesi v nasprotje s klubsko »techno« glasbo. V prejšnjih dneh so na trgu Roma

nastopili Gloria Gaynor, Hengel Gualdi, nov orkester Augusta Martellija, orkester Casadei seveda, pa se drugi priznani orkestri plesne glasbe. Do 23. avgusta se bodo zvrstili se Ridillo, Tito Puente, Mau Mau, Pitura Freska (s to skupino je Casadei pred kratkim posnel pesem in video spot »Com'è bello far l'amore«), Gipsy Kings, Los Reyes, Funky Company in Havana Mambo.

NOVICE

V ponedeljek je umrl ruski skladatelj Alfred Schnittke, eden največjih zastopnikov sodobne glasbe. Schnittke, ki je že več let stanoval v Nemčiji, se je rodil leta 1934 v Engelsu. Po glasbenih studijih na konservatoriju v Moskvi se je posvetil komponiranju: napisal je opero, oratorije, balete, koncerte, simfončno in komorno glasbo.

NOVE PLOŠČE

Resna glasba

Dir. Marc Minkowsky, »Friedrich Händel - Ariodante«, Archiv

Dir. Mariss Jansons, »Jean Sibelius, Felix Mendelssohn - Violin Concertos«, EMI

Dir. Alan Curtis, »Claudio Monteverdi - Complete Duets 1«, Virgin

Jazz

Billy Cobham, »Mississippi Knights Live«, Wenlock
Razni izvajalci, »Umbria Jazz - 25th Anniversary«, Verve

Lahka glasba

The Beach Boys, »Greatest Hits«, EMI
Sud Sound System, »Comu na petra«, Venus
Renato Zero, »The Golden Revival Remix«, BMG
Razni izvajalci, »Jamaica Time«, Mercury
Razni izvajalci, »Viva Mi-na«, RTI

PLOŠČA TEDNA

Fastball, »All The Pain Money Can Buy«, Hollywood Records/ Polygram

Drugi album teksaskega tria, ki so ga Tony Scalzo, Miles Zuniga in Joey Shuffield ustanovili v Austinu pred stirimi leti, nam predstavlja trinajst prikupnih in eklektičnih novih popevk. Vendar v letih ni nič kako novega, kajti po-

slusalcu tovrstna pop glasba zveni povsem domače. V pesmih skupine Fastball je vseskozi mogoče najti najrazličnejše reminiscence ameriškega in britanskega popa zadnjih tridesetih let. Skratka: odlično izdelane pop melodije in vsiljivi rock ritmi, ki bodo v prijetno in nezahtevno razvedrilo v teh skrajno vročih poletnih dneh.

KONCERT

Jutri Lee Konitz Quartet, Tribiz, trg Unità d'Italia, No Borders Music Festival

7.8. Subonica, Lignano Riviera, Mr. Charlie, Rototom meets Mr. Charlie

7.8. Zbor M.I. Glinka iz Peterburga, Portoroco, Avditorium, Piranski glasbeni večeri

8.8. Les Tambours de Brazza, Gradez, Park vrtnic

8.8. Reggae Night (razni izvajalci), Ovaro (Videm), sportno igrisce, Ovarock

10.8. Üstmamò, Mestre, Arena Spettacoli

11.8. Adrian Burns, Nova Gorica, Captain Hook's Club - Hotel Casinò Perla

12.8. Tito Puente, Riccione, trg Roma, Balamondo

12.8. Roberto Vecchioni, Chioggia

Aleks Jercog

MUZEJ SARTORIO / ŠALOM TRST

Začetek glasbenih židovskih večerov

Za uvod obredne pesmi in glasba klezmer

V torek zvečer se je v Mestni muzej Sartorio na istoimenskem trgu v Trstu zgrnila prava množica obiskovalcev - začela se je namreč pobuda V muzejih zvečer, ki daje na razpolago tovrstno kulturno ustanovo v manj običajni, a vsekakor nadvse privlačni luči: poleg tradicionalnega ogleda ponuja muzej na vrtu posebno prireditev, v glavnem glasbeno, ki se po tematiki navezuje na priložnostno razstavo v muzejskih prostorih; letošnja je posvečena židovskim družinam v Trstu od leta 1814 do 1914, razstava in glasbeni večeri pa sodijo v okvir pobde Salom Trst.

Razstavo si je mogoče v avgustu ogledati tudi v večernih urah, ob torkih in sredo je namreč muzej odprt tudi od 20. do 24. ure. Vsakih dvajset minut se vrstijo vodeni obiski, zelo veliko uspeha pa zanjejo koncerti in podobne predstave na vrtu nekdanje gosposke vile. V torek in sredo sta bila na sporedu prva dva koncerta; včeraj se je predstavil trzaski The Ori-

ginal Klezmer Ensemble, ki ga vodi Davide Casali in ki si je z izvedbami temperamentne glasbe vzhodoevropskih židovskih skupnosti že utrdil soliden sloves v deželi, v torek pa je nastopil zbor Makhelet Jasar pod vodstvom Marca Podde (f. KROMA). Zbor je nastal leta 1995 na pobudo dirigenta in v sodelovanju

s kantorjem Shaijem Misnom. Zbor, ki nastopa v moski in v mešani zasedbi in v katerem sodelujejo tudi pevci, ki sicer ne pripadajo židovski skupnosti, je predstavil vrsto pesmi v hebrejščini, ki so vezane na razne obredne in praznične priložnosti. Luisa Vermiglio je občuteno prebrala kratke opise Daniele

Misan, iz katerih je jasno izhajala njihova družbena in duhovna uokvirjenost.

Poleg duhovnega užitka ponuja letos muzej tudi gastronomskega, saj bo namreč mogoče poskusiti specialitete različnih židovskih skupnosti. Ta teden so sle obiskovalcem v slast slane in sladke jedi kuhinje askenazi. (biv)

ŠALOM TRST / GLASBENI NIZ GETO

Razigrani Colalaila

Naslov je bil zgovoren: ce naj verjamemo (v svoji nevednosti nimamo druge izbire), Colalaila v hebrejščini pomeni »celo noč« in nemški kvartet s tem imenom zelo resno jemlje obvezo, da mora dolgo igrati, kot tudi naslov koncerta Klezmer-fiesta. Ponedeljkov nastop radoživga kvarteta v Trstu je namreč izvenel kot prijeten poletni praznik, dasi je bilo na Starem trgu (Piazza Vecchia) se dolgo v noč pasje vroče. Vecine obiskovalcev, ki so se v izrednem številu nagnili na osrednji trg trzaskega geta, neznosna vročina ni pretirano motila, kot niti ne razigranih nastopajocih.

Ritem je nastopu dajala klarinetistka Irith Gabriely, ki je program tudi povezovala oziroma

mu pridala scepce tipične židovske ironije. Po vzorcu, ki ga je v Italiji se posebej uspešno uveljavil Moni Ovadia, je razlagi dodala kaksen posrecen vic, kateremu se je občinstvo kljub vročini in neudobnosti (za glasbene prireditve iz niza Geto organizatorji niso poskrbeli za sedeže, vendar pa gledalcem ni bilo treba placati vstopnine) sproti nasmejal. Program koncerta, ki je bil osnovan na glasbi klezmer, se pravi tradicionalni glasbi židov srednje in vzhodnoevropskega območja, je nekakor prehajal iz otožnejših tonov do veselejših. Gre za vrsto, ki je v Trstu že dokaj dobro poznana, saj je v zadnjih letih doživela nekaksen preporod, najprej po zaslugi tujih skupin (na pri-

mer slovite newyorške, ki ima oznako klezmer v imenu), nato pa se domačih. Med najbolj zanimive trzasko pojave namreč sodi odkrivanje židovske tradicije in kulture, kar velja tako za člane krajevnih židovskih skupnosti (nastale so nove skupine) kot tudi za pripadnike drugih. Projekt Salom Trst je po eni strani tudi odraz večje ali vsaj opaznejše kulturne dejavnosti trzaskih židov.

Na priljubljenost te svojstvene kulture, v tem primeru pretežno glasbene, je pokazal tudi odziv občinstva na glasbene prireditve Geto. Čeprav je niz obsegal tri prireditve, je pršla do odraza raznolikost glasbe, ki se neposredno ali bolj posredno navezuje na tradicijo klezmer. bip

Svevova enodejanka

Med trzaskimi pisci židovskega rodu zaseda Italo Svevo posebno mesto. Zato je povsem razumljivo, da so mu v okviru raznih prireditev obsirnega projekta Salom Trst odmerili nujno pozornost. Na pobudo Muzeja Italo Svevo (uredili so ga v prostorih mestne knjižnice) in gledališča La Contrada bodo drevo in jutri ob 21. uri na Trgu Hortis pred mestno knjižnico uprizorili Svevovo enodejanko Terzetto spezzato. Delo je režirala Elena Vitas, v njem nastopajo Ariella Reggio, Adriano Giraldo in Maurizio Zaccagna, sodelujeta se Elena Pontini in Carlo Moser (na sliki posnetek z vaje). Enodejanko je Italo Svevo napisal leta 1912.

KERAMIKA

Šavrinke in solinarke Lilijane Gaberc

Lilijana Gaberc se že vrsto let ukvarja z oblikovanjem zenskih figuric v glini. Sprva se je odločila za Šavrinke in solinarke, ki so bile nedvomno junakinje svojega časa v slovenski Istri. Šavrinkam so svojstven umetniški pomnik s svojimi deli postavili zlasti pesnik Alojz Kocjancić, pisatelj Marjan Tomšič in akad. kipar Jože Pohlen. Tudi Lilijana Gaberc je ustvarjalni navdih črpala iz njihove neverjetne volje za preživetje, vztrajnosti in delavnosti. Istocasnno pa je začutila, da se ob evforicnem odkrivanju šavrinskega zaledja nekako zanemarija pomen solinarke, ki so s svojim delom prav tako tvorno prispevale svoj delež pri razvoju urbanih območij sredisc. Odločila se je torej za hkratno oblikovanje glinastih figuric - predstavnic slovenskega ruralnega zaledja in predstavnic italijanske etnije v obalnih mestih.

Po Šavrinkah in solinarke pa se je odločila, da predstavi tudi ženske like iz dugh slovenskih pokrajin. Zamisel se ji je porodila po odmevni razstavi v Stanjelu, kjer ji je ga. Marija Svagelj »prišepnila«, da na likovnem področju nihče ne upodablja kraskih žena. Tako je tretja po vrsti nastala Krasevka. Med Šavrinko in Krasevko je veliko podobnosti. Kot Šavrinke so tudi Krasko zene hodile v Trst prodajati razne domače pridelke, kajti preživljati številno družino je bilo zelo

zadnja leta začela bolj enakovredno kosati z drugimi zvrstmi likovne umetnosti. Ne bi mogli kategorično trditi, da jim je povsem enakovredna. Z ustanovitvijo slovenskega društva keramikov s sedežem v Ljubljani, je bil nedvomno storjen velik korak. Pod okriljem tega društva redno prirejajo dobro ob-

se je najprej ukvarjala s tehniko patchworka - krpljenke (kot material je uporabljala drobne krpice, ki jih je eno poleg druge sesila v celoto). Nato je prišlo na vrsto abstraktno - figuralično akvarelno slikanje na kitajsko svilo. Kot material oziroma kot likovno sredstvo je krpice zamenjala svila. Oblikovanje v

skane sejme keramike (kjer so naprodaj izdelki domače keramične obrti in individualna avtorska keramika) v slikovitih predelih ljubljanskega starega mestnega jedra. Tudi drugod po Sloveniji, na primer na Bledu in v Kranju imajo posluh za tovrstne sejme keramike. Zal pa to ne velja za slovenske obmoške kraje, kjer se bo morda nekaj premaknilo sele

glini sodi v njeno tretje obdobje, ki ga je sprva spodbudila zanimiva istrska preteklost. Glina je material, ki je zelo voljan, prijetno jo je občutiti med prsti, poleg tega zelo pomirja in hkrati neprestano spodbuja raziskovanje novih kreativnih možnosti. Sam postopek oblikovanja njenih del je različen oziroma kombiniran, saj se neprestano spreminja odvisno od tega ali uporablja na primer trakove, svaljke ali kepe glin.

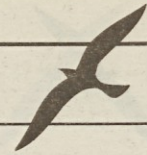
Z ustvarjanjem novih zenskih likov bo kmalu se nadaljevala. Ze pred nekaj leti je začela oblikovati tudi figurice carovnic. To delo jo je tako navdušilo, da je začela svoje carovnice (v vseh možnih variantah in dimenzijah) poleg drugih zenskih figuric razstavljati na sejmih keramike in v prodajnih galerijah, npr. v Ljubljani, Cerknici, Portorozu, Postojni ter drugod. Njena zadnja stvaritev pa so slaminikarice, ki ponazarjajo izginjajočo slaminikarsko obrt, ki je bila nekoc močno razvita na območju Kamnika, Menges in Domžal. Tudi tokrat gre za marljiv zenski lik iz naše preteklosti, za žene-obrt-nice, ki so poleg slaminikov večje izdelovale tudi cekarje, pregrinjale, peharje za kruh in sejavnice. (lg)

težko. Dalj časa je razmišljala tudi o osnutku glinaste figure Trzaskanke. Zamisel je realizirala skoraj sočasno z izidom knjige avtorice Marte Kosuta - Trzaska noša in njena vezenina (založba Devin, Trst 1997). K oblikovanju zenskega lika Nostranjke so Lilijano Gaberc napeljali podobni razlogi kot pri drugih zenskih likih, zlasti pa jo je navdušila tradicionalna oblačilna kultura na območju Cerknice.

Individualna avtorska keramika se je sele

z nedavno ustanovitvijo društva keramikov v Izoli, ki ga vodi keramik Zvonko Bizjak. Sicer pa ima avtorska individualna keramika perspektivno prihodnost, saj vedno več mladih kaže interes za to likovno zvrst. Poleg tega veliko keramikov uspešno prezentira svoja dela na razstavah in v prodajnih galerijah sirom Slovenije. Vsak ustvarjalec ima določene predispozicije, ki usmerjajo njegove ustvarjalne nagibe in želje. Lilijana Gaberc

LIDL ... od četrтка, 6. Avgusta

NOVO NA ZALOGI

Dimljena postrv

125 g,
31.920 lir/Kg.3.990
predlog predstavitve

Groenlandski rakci

odcejana teža 100 g,
39.900 lir/Kg.3.990
predlog predstavitve

Sir Crescenza

na Kg.

7.940
predlog predstavitve

Kompot jabolka/breskev

4x100 gr.
L. 4.975 / Kg.1.990
predlog predstavitve

Artikli razpoložljivi od 6.8.98, razen v primeru izčrpanja zalog

PONUDBA "POSKUSNA CENA"

ZNIZANE CENE VELJAJO
OD ČETRKA, 06.08.98
DO SREDE, 19.08.98

Raztopljiva kava 6.490
priprava za 112 skodelic kave
200 g, 29.950 lir/Kg. **5.990**

Raztopljiva čokolada 3.950
800 g,
3.737 lir/Kg. **2.990**

Kipeče tablice 2.990
vitamini/kalcij/magnezij
90 g, 22.111 lir/Kg. **1.990**

Vino Valpolicella D.O.C. 4.990
11,5% Vol.,
1,5 l, 2.660 lir/l. **3.990**

Amaro 32° 7.490
0,70 l.,
9.986 lir/l. **6.990**

Praženi arašidi 1.290
150 g,
6.600 lir/Kg. **990**

Sadni bonboni z vitamini 2.390
300 g, 6.633 lir/Kg. **1.990**

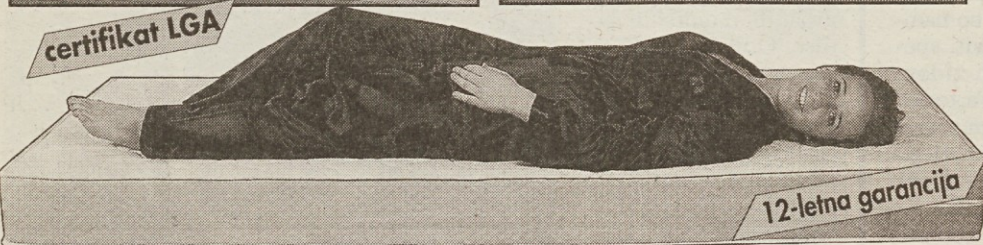
Krema za kožo 2.290
z vitaminom E in jojobinim oljem
250 ml, 5.960 lir/l. **1.490**

Anatomski vložki 1.990
20 kosov **1.490**

Eau de Parfum 7.950
2 dišavi: Caprice in Mystère
50 ml, 139.000 lir/l. **6.950**

Blazina *

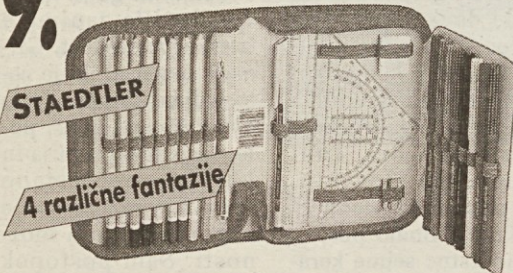
anatomska zaradi njene prožnosti, atoksična,
zimski del iz volne in raztezane smole, poletni del
iz raztezane smole, mere: 90x190 cm; v. 15,5 cm.

149.000
predlog predstavitve

Šolska mapa *

v tiskanem nylonu, vsebuje: 1 šolski urnik,
1 ravnilo 17 cm, 1 šilček, 1 kotno
črtalo, 8 markerjev, 8 pastelnih barv,
1 marker svinčnik Staedtler,
1 svinčnik ed 1 radirko

9.900

Mapa z risalnim blokom *

9 barvnih svinčnikov, 14 markerjev, 1 risalni blok A4,
2 svinčnika, 1 radirka, 1 ravnilo,
1 šilček, 2 normografa

9.990

Šolski nahrbtnik z dodatki *

iz PVC-ja,
s 5 knjižicami
za pobarvanje
in 1 škatlo
s 6 svinčniki

9.990

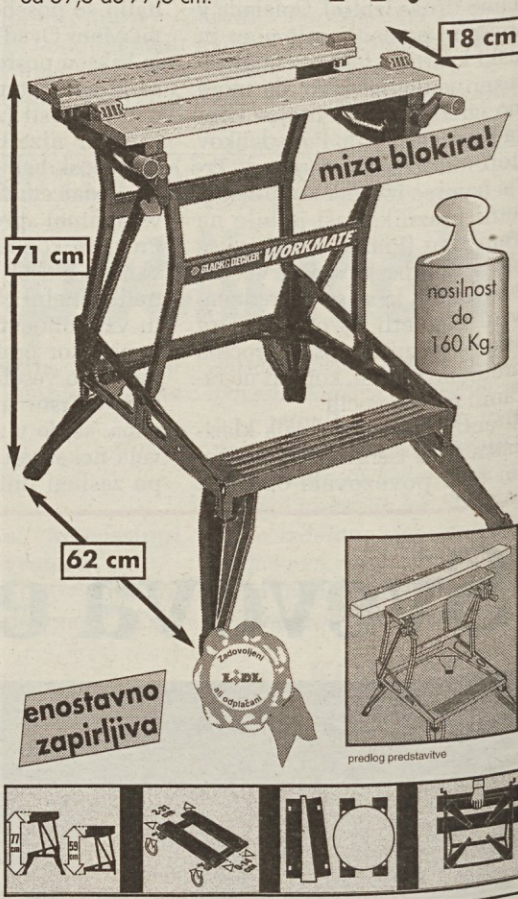

BLACK&DECKER

Delovna miza *

nastavljiva v višino,
od 59,5 do 77,5 cm.

99.900

Kolegij blok *

format A4,
na črte
in kvadratke

1.990

Pravokotne kuverte *

brez okenca,
mere: 32,8x23,3 cm

2.490
30 kosov

Pravokotne kuverte za pisma *

brez okenca,
mere: 22,3x11,2 cm.

2.490
100 kosov

Set kemičnih svinčnikov *

50 kosov
v različnih barvah

7.990

Set za pranje avtomobila *

1 brizgalna
pištola
s 4 različnimi
vrstami brizga,
1 ščetka,
1 goba,
1 povezalni del

17.900

Markerji *

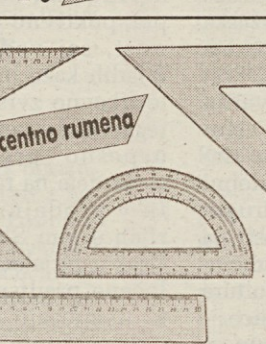
18 različnih barv,
z ventiliranim
pokrovčkom,
enostavno
pralni

1.490

Samolepljivi lističi *

400 listov
mere: 10,2x7,6 cm

4.490

Rokavica za čiščenje hiše *

dve različni površini: bombaž
in poliester

4.990

Otroški čevlji *

iz PVC-ja in EVA,
mere: 24/32

12.900

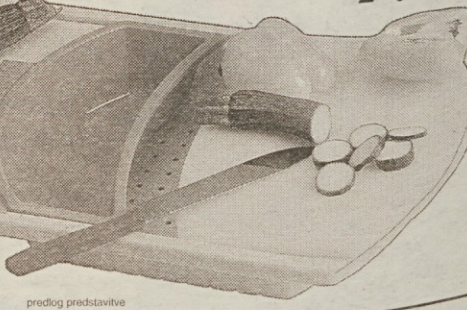
2 različni barvi

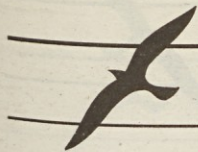

Mešalnik za solato *

z desko za sekanje in zbirno posodico

9.990

TRŽIČ / PRISPEVEK IZ GORIŠKEGA SKLADA

Deset milijard lir za pristaniški kanal

V kratkem pričakujejo še 6 milijard iz Rima
V pristan bodo lahko plule tudi večje ladje

Razsirjeni odbor pri Trgovinski zbornici je na predsinočni seji odobril financiranje v vrednosti 10 milijard lir lastni Posedbi ustanovi za tržisko pristanisce. Denar bo namenjen izkopavanju morskega dna za poglobljanje kanala, ki omogoča ladjam dostop v pristanisce Portorosega. Celotni poseg bo vreden 16 milijard lir. Preostalih šest milijard bo dodelila država in pričakujejo, da bo minister za prevoze Burlando že v prihodnjih dneh podpisal zadevni odlok. Ze dodeljenih 10 milijard bo Trgovinska zbornica crpala iz sredstev Goriskega sklada: tehnično gledano gre za anticipacijo, saj bo pristaniska ustanova vračala po

eno milijardo letno v desetih letih in to s pomočjo deželne prispevka, ki je bil predviden v okviru zadnjega deželnega finančnega zakona.

Z dodelitvijo sredstev so v Trziču optimistično razpoloženi in pričakujejo, da bodo začeli z deli že pred koncem tega leta. Izvajalec del bo tržaski oddelek uprave za pomorska dela pri ministrstvu za javna dela. Predvideni rok za izvedbo del je nekaj več kot eno leto.

Nacrt, ki so ga pripravili s sodelovanjem tržiskega konzorcija za industrijsko cono, predvideva izkop pristaniskega kanala do globine 12, 5 metrov. S tem bodo ohranili sedanji promet blaga,

vendar z možnostjo uporabe večji ladij in torej večjih količin v posiljkah. V kratkem pa pričakujejo tudi razširitev na nove tinalogije blaga. V ta namen je že predvidena razširitev pristaniških struktur: v prihodnjem letu bodo, če ne bo zapletov, začeli z deli za novih 300 metrov bankin za priveze, sočasno pa nameravajo razširiti tudi plosčadi za pretovarjanje in skladiščenje blaga.

Tržisko pristanisce, zaključuje v sporočilu za tisk pristaniska ustanova, naj bi v skladu s studijo o ti. jadranskem koridorju zazivilo kot eno treh pomembnejših pristanišč skupaj s Trstom (s katerim naj bi tesno sodelovali) in Tarantom.

POKRAJINA / PREDLOG

Dežela naj urad za volunterstvo preseli v Gorico

Brancati za decentralizacijo

Pokrajinski odbor je na predlog odbornika za prostovoljske dejavnosti Vittoria Brancatija sklenil, da uradno predlaga predsedniku deželne uprave, da bi sedež deželne službe za prostovoljske dejavnosti preselili iz Trsta v Gorico, kjer bi ga namestili v pred kratkim prenovljene prostore v Ul. Roma.

Brancati utemeljuje predlog s potrebo po decentralizaciji deželnih služb in ovrednotenju prostovoljskih dejavnosti. Dežela je pred kratkim ustanovila nov Odbor za volunterstvo, ki ga predvideva DZ 12/95, in odbor za upravljanje prispevkov, ki jih na osnovi zakonskih predpisov javne hranilnice namenijo tem dejavnostim. Pokraji-

na zato predlaga naj bi v okviru reorganizacije sistema krajevnih uprav vsem tem organom in deželnim uradom, ki se ukvarjajo s prostovoljskimi dejavnostmi, dodelili sedež v Gorici. Prostovoljske dejavnosti so tu že zelo številne in razvejane, kot je prišlo do izraza tudi na lanskem sejemu »Etica '97«, dodelitev primerne sedeža pa bi pomenila še dodaten impulz za navedene dejavnosti. Kot dodatna argumenta v prid svojega predloga Brancati navaja tudi skrb, da se prepreči nasičenje vseh deželnih pristojnosti v Trstu, in lokacijo ter prometne zveze, zaradi katerih je Gorica lažje dosegljiva tudi iz drugih deželnih središč.

NOVICE

Vabilo na opazovanje zvezd

Astronomski kulturni krožek iz Fare sporoča, da bo nocoj krajevni observatorij odprt članom za opazovanje nebesnih teles tako kot vsak prvi četrtek v mesecu. Po 21. uri bodo lahko navdušenci s teleskopi raziskovali in odkrivali zanimivosti in lepote neba. Astronomski observatorij pa ponuja v avgustu, tako kot vsako leto, in sicer v noči med 12. in 13. avgustom se eno prijetno dozivetje: opazovanje padajočih meteoritov. Edino, kar skrbi strokovnjake, je letosnja skoraj polna luna, ki bi lahko delno motila opazovanje padajočih zvezd. Observatorij je odprt samo za člane, seveda pa se lahko včlani vsakdo. Clanarina znaša 10 tisoč lir. Za dodatne informacije se zainteresiti lahko obrnejo na tel. 0481/888540.

Tovornjah s ceste v Dolu

Na državni cesti skozi Dol se je včeraj zjutraj pripetila nesreča. 22-letni Alessio Santoro iz Trziča, Ul. Capitello del Cristo 42, se je peljal s tovornjakom znamke fiat 280 »proti Gorici. Po slabem prevoženem ovinku je tovornjak zaneslo na desno stran ceste, podrl je ograjo na robu ceste in se nato prevrnil. Na kraj so prihiteli policija, uslužbenci službe 118 in gasilci, ki so poskrbeli za očistitve ceste. Voznika so odpeljali v bolnišnico, kjer se bo zaradi pretresa možganov zdravil stiri dni.

Voda zalila stanovanje

Stanovalci iz zgornjega nadstropja neke hiše v Ul. Morelli so menda odšli na dopust, v hiši pa jim je puscala voda iz pipe oziroma iz vodne cevi. Voda je kmalu zalila stanovanje in pricurljala tudi v spodnje nadstropje. Stanovalci so včeraj malo pred 18. uro poklicali gasilce, da so v prisotnosti policije vplomili v stanovanje in zaustavili razlivanje vode.

ZAGRAJ / 15-LETNI FANT JE BIL NA KOPANJU SKUPAJ S STARŠI

Mlad Bosanec utonil v Soči

Deroča voda Soče je včeraj odnesla s seboj še eno mlado življenje. V hladni vodi pod mostom pri Zagraju je okrog 15.30 utonil 15-letni Dino R. Fant je bil doma iz Bosne, z družino pa je zadnja leta preživel kot vojni begunec na Nizozemskem. Te dni so bili na obisku pri sorodnikih na Goriskem, v kratkem pa so se nameravali vrniti v Bosno.

Tragedija se je odigrala popoldne, ko se je družina podala na osvežitev k Soci. Starša sta poležavala na produ, Dino pa se je skupaj s starejšim bratom podal v vodo. Menda sta

nameravala v diagonalni smeri preplavati do drugega brega, ki pa ga nesrečni fant ni dosegel. Morda ga je potegnil pod vodo vrtnec, morda je bila usodna slabost zaradi mrzla vode. Brat mu je skušal pomagati, vendar zaman.

Na kraj nesreče so poklicali reševalce. Gasilci so posegli z gumanjaki, iz Vicenza pa so s helikopterjem prileteli potapljači. Truplo so našli malo pred 18. uro nedaleč od mesta, kjer se je odigrala tragedija.

Na sliki (foto Bumbaca) iskanje utopljenega fanta

GORICA / NOCOJ FILM

Obletnica Hirošime

V Kulturnem domu razstava »Sonce miru«

Skupnost »Arcobaleno« nadaljuje s poletnimi prireditvami »Poletje v parku 1998«. Spored za avgust se začne nocoj, ko se bodo spomnili obletnice Hirošime in razpravljali o jedrskem oboževanju nerazvitih držav. Prav danes poteka 53 let, odkar je ameriško letalo Enola Gay spustilo atomsko bombo nad Hirošimo, tri dni kasneje pa nad Nagasaki. Srečanje bo ob 20.30 na plosčadi pred sedežem družbe Telecom v Ul. Buonarrotti, zraven spominskega parka: predvajali bodo film »Rapsodia in agosto« režiserja

Akire Kurosawe. Junak filma (Richard Gere) je ameriški državljani, ki se po pedesetih letih vrne na Japonsko. Predvajanje prirejajo v sodelovanju s Kulturnim domom. V primeru slabega vremena bodo predvajali film v dvorani Kulturnega doma. Slovenska kulturna ustanova in zadruga Maja, prirejata od 6. do 9. avgusta tudi razstavo risb učencev slovenskih sol v okviru »Sonca miru 98«. Razstavco bodo odprli danes ob 11. uri.

V soboto, 8. avgusta, ob 17. uri bo srečanje s sestrami, ki sodelujejo z bivšimi gosti psihiatričnega oddelka, naslednjega dneva pa bo ob 10. uri masa v prostorih nekdanje psihiatrične bolnišnice.

Spored se bo nadaljeval v nedeljo, 16. avgusta, ko bodo priredili v popoldanskih urah srečanje z jetniki zapora v Ul. Barzellini. Ob 17. uri je pa predvideno srečanje z upokojenci z Rojc.

V nedeljo, 23. avgusta, bo na vrsti srečanje s prebivalci Ul. Montenero in tombola. V petek, 28., in soboto, 29. avgusta, ob 21. uri bodo predvajali spored nemih filmov »Quando si ascoltava con gli occhi« ob spremljavi klavirja. V nedeljo, 30. avgusta, bo praznik posvečen starejšim: ob 18. uri tombola v parku »Arcobaleno«, ob 21. uri zaključni večer s predvajanjem zadnjega nemega filma ob spremljavi klavirja.

GRADEŽ / PRI KAMPINGU EUROPA

Avto zbil 16-letnico

Dekle iz Krmina na intenzivni negi v Trstu

Komaj 16-letna dijakinja iz Krmina je bila težko ranjena v prometni nesreči pedsinoči nekaj pred polnočjo pri Gradežu in je sedaj na zdravljenju s strogo pridržano prognozo v oddelku za intenzivno nego v tržaski bolnišnici na Katinari. Mariangela Utzeri iz Krmina, Ul. 1. maja, je v družbi hodila ob robu pokrajinske ceste Trzič-Gradež. Vracali so se v kamping Europa, kjer so letovali. Iz gradeske smeri je pripeljal z golfom 45-letni Ennio Franzot, ki je zadel v dekle in jo silovito sunil na tla, kjer je obležala. Prometna policija se preverja točne okoliščine in vzroke nesreče.

Včeraj se je v Trziču lažje ranil tudi 19-letni domacin Mauro Scarpa, ki se je peljal na motornem kolesu. V krizišču ulic Bixio in Barbarigo je vanj trčil alfa 164, ki jo je upravljala 37-letna Patrizia Bonassin iz Ronk. Scarpa se bo zdravil 8 dni.

Požar v salonu pohištva Donda v Kminu

Kratek stik na električni napeljavi je najverjetnejši vzrok požara, ki se je pedsinoči okrog 19.45 vnel v salonu pohištva družine Donda v Drev. Venezia Giulia 16 v Kminu. Prodajalci so takrat že zapustili trgovino, na srečo pa je nekdo med mimoidočimi skmozi izlozbe opazil prve plamene. Gasilci so tako prihiteli, preden bi ogenj povzročil nepopravljivo škodo. Zgorel je del električne napeljave, svetilka, stol, delno poškodovani pa so se drugi kosi pohištva. Precej več škode je povzročil dim, tako na stenah trgovine kot na razstavljenem pohištvi, tako da znaša kljub hitremu gašenju škoda po prvi oceni nekaj deset milijonov lir.

VREME / OHLADITEV A TUDI NEKAJ NEVŠEČNOSTI

Dež z vetrom, strelami in točo

Veter in strele lomili drevje - Toča tolkla nižinske vinograde

Po pasjih dneh je frontalni val včeraj ponoči zajel naše kraje in prinesel pričakovano ohlajitev in tudi izdatne padavine. Kot se rado dogaja, pa sta po dnevih izrednih temperatur (med nedeljo in torkom so ponekod na Goriskem izmerili temperature tudi do 37° C) prvi dež spremljala orkanski veter in neurje s strelami. Prav veter in strele so lomili drevje in vejeve. Na sliki (foto Bumbaca) vidimo smreko, ki jo je strela razklala včeraj ponoči na vrtu neke hiše v Rupih, nedaleč od mirenskega mejnega prehoda. Precej je bilo tudi dežja, saj so pri meteorološki službi deželne ustanove za kmetijstvo ERSa izmerili na Goriskem povprečno 30 mm padavin z nihanji med raznimi kraji (na Trziskem na primer skoraj ni bilo dežja, občutno več pa ga je bilo v Gorici in bližnji okolici).

Ponekod je klestila tudi toča. Brdom je sicer prizanesla, huje pa je bilo na nižinskih vinorodnih območjih v okolici Fare in ponekod na Krminskem, zlasti na območju Borgnana.

Sezonsko znižanje
ul. Carducci 24
tel. 537561

IZLETI

SPDG priredi v nedeljo, 9. avgusta, vzpon na Visoki Pipar v Zahodnih Julijcih. Izlet vodi Mirko Radinja. Prevoz z lastnimi sredstvi, odhod ob 6. uri s parkirnega prostora pri Rdeci hiši. Hoje ob vzponu bo okrog 3 ure.

VSE ŽENE Z GORIŠKEGA so vabljene na izlet z ladjo na Brione v nedeljo, 23. avgusta. Za informacije: trgovina pri Mili v Doberdolu (tel. 78398), Maja Humar v Steverjanu (tel. 884187) in Maja Peterin v Standrežu (tel. 21892) do 8. avgusta.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV javlja urnik odhoda avtobusov za piknik v soboto, 8. t.m., pri lovski koci Paljevo: 1. avtobus ob 10. uri od gost. Primožič v Podgoro (spomenik) in Standrez; 2. avtobus ob 10. uri z Vrha (spomenik) v Sovodnje in Standrez.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - BASSI RITA, Ul. don Bosco 175, tel. 32515

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU - OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787

POGREBI

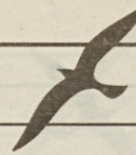
Danes: 9.00, Maurizio Vivarelli iz Trsta v cerkev Srca Jezusovega na glavno pokopališče; 9.30, Antonio Gladi iz bolnišnice Janeza od Boga v Trzič; 13.30, Romilda Buiati por. Bucigin iz splosne bolnišnice v Medeo; 14.00, Giovanni Colauti iz splosne bolnišnice v Krmin.

Na Visarjah je v nedeljo popoldan izginil v se nepojasnjenih okoliščinah legendarni sovođenski motorist.

Preiskava poteka v lekarnarskih krogih.

Osumljeno je postavno dekle s crnimi kodrastimi lasmi, ki je nič slutečemu že dalj časa nastavljalo usodno past.

Kdor lahko nudi podrobnejše informacije naj klice na številko 882578 (spoznavna beseda »KONFETI«).

NOVICE

Hudi spopadi v Kolumbiji terjali najmanj 200 mrtvih

BOGOTA - Iz ure v uro se daljša uradni seznam žrtev spopadov v zadnjih 24 urah med kolumbijskimi redno vojsko in gverilci, ki so sprožili pravo ofenzivo pred jutrisnjo umestitvijo novega predsednika Andreasa Pastrana. Po uradnih vesteh, naj bi v spopadih na območju Mirafloresa in v drugih krajih države življenje izgubilo najmanj 200 ljudi. Najhuje je bilo v Mirafloresu, kjer so gverilci obkolili policijski oddelk in ga popolnoma uničili. Od vse povsod prihajajo vesti o napadih gverilcev na policijske enote in na vojašnice.

Oboroženi islamski skrajneži na zahodu Alžirije ubili 17 ljudi

ALŽIR - Oborožene skupine so v noči na sredo na območju krajev Tiaret in Tlemcen na zahodu Alžirije ubile 17 ljudi. Varnostne službe, ki nasilje pripisujejo islamskim skrajnežem, so dodale, da so začele obsežno operacijo iskanja storilcev. Medtem je dnevnik El Habar objavil podatek, da so islamski skrajneži v zadnjih petih letih uradno posilili 2.084 žensk, da pa je njihovo število nedvomno še višje, ker se ženske sramujejo in se bojijo, da bi jih svojci izgnali, če se bi izvedela njihova tragedija.

Spet zapleti z Irakom

LONDON, BAGDAD - Stališče Bagdada je nesprejemljivo, vendar pa nobena od obeh strani sedanjega položaja ne bi smela označiti kot kriznega, je v včerajšnjem pogovoru za londonski BBC dejal vodja posebne komisije OZN za razorožitev Iraka (Unscm) Richard Butler. Kot je pojasnil, je Irak zavzel povsem nesprejemljivo stališče in zato je najbolje »vse skupaj položiti na mizo Varnostnemu svetu«.

Irski parlament pa je včeraj sprejel resolucijo, v kateri voditelja Sadama Huseina poziva, naj nemudoma preneha sodelovati s posebno skupino inšpektorjev OZN, ki je pristojna za nadzor razoroževanja Iraka, ker po osmih letih se niso odpravili sankcij proti Iraku.

Predsednik Havel ima vročino

PRAGA - Češki predsednik, ki se po operaciji na črevesju zdravi v praski vojaški bolnišnici, ima ves čas vročino in motnje srčnega ritma, ki pa po besedah zdravnika Ilje Kotika niso več zaskrbljujoče. Sedaj poskušajo znižati temperaturo, ki je dosegla 38 stopinj in je posledica pljučnice, za katero je minuli konec tedna zbolel predsednik Havel. Tezave z dihanjem pa so v glavnem odpravljene, je se dodal Kotik.

Član zdravniške ekipe Boris Stastny je predvčerajšnjim ocenil, da je bil predsednik pol ure v življenjski nevarnosti, zdravnik Ernst Bodner, ki je predsednika operiral, pa je dejal, da se je eno uro bal za predsednikovo življenje. (STA)

V Berlinu odkopali tri trupla

BERLIN - Dan po nesreči, ko se je zaradi eksplozije plina zrusila hiša v četrti Steglitz v Berlinu, so včeraj pod ruševinami našli že tretje truplo 13-letnega Svena, pred tem so odkopali trupli starejše in mlajše ženske, tako da pogrešajo še štiri osebe.

KRŠKO / ZAGREB VČERAJ NI PORAVNAL ZAPADLIH DOLGOV

Slovenija predlaga za danes pogajanja o krški elektrarni

Beograjska Borba trdi, da so NEK gradili s sredstvi iz vse SFRJ

LJUBLJANA - Nuklearna elektrarna Krško (NEK) včeraj ni prejela novih plačil Hrvaškega elektro gospodarstva (HEP) za električno energijo iz nuklearke. Stanje celotnega dolga za letos dobavljeno energijo tako ostaja nespremenjeno in znaša približno 2,3 milijarde tolarjev, skupaj s stroški za razgradnjo pa nekaj manj kot tri milijarde tolarjev. Zato je slovenska stran hrvaškim predstavnikom predlagala, da naj bi se znova sestali danes in na srečanju vnovič obravnavali problematiko zapadlih obveznosti, so povedali na ministrstvu za gospodarske dejavnosti.

Hrvaška je v ponedeljek in torek skupaj sicer plačala približno 590 milijonov tolarjev zapadlih obveznosti, vendar pa je v torek v plačilo zapadel nov račun v višini 486 milijonov tolarjev. Včeraj je bil na Hrvaškem državni praznik, zato niso pričakovali novega plačila, prav tako pa ne bo prišlo do vnovičnega priklopa drugega daljnovoda proti Zagrebu pred za danes predvidenim srečanjem pred-

stavnikov obeh strani. Po zagotovilih dispečerske službe Elektra Slovenije se HEP dosledno drži ukrepa o omejitvi dobave električne energije iz krške nuklearke. Dobava tranzitne energije Hrvaški se ni povečala in se vedno znaša približno 300 MW dnevno.

Kako naj bi danes rešili zaplet glede dobav in cene električne energije iz Nuklearne elektrarne Krško, ni povsem jasno, saj so si slovenska in hrvaška stališča v popolnem nasprotju. Slovenska vlada je z uredbo spremenila nuklearko v javno podjetje, tako da Hrvaška ni več solastnik temveč le sovlagatelj. S tem se seveda v Zagrebu ne strinjajo in trdijo, da je slovenska vlada samovoljno spremenila lastništvo elektrarne in sedaj Hrvaški vsiljuje ceno električne energije po trgovskih in ne po solastniških kriterijih. Elektrarna se res nahaja na slovenskem ozemlju, a pri njeni gradnji je sodelovala Hrvaška, tako da je bila do sedaj solasnica.

Da pa bi bila mera polna, se je vče-

raj oglasil tudi beograjski vladni dnevnik Borba, ki zavrača tako slovenska kot hrvaška stališča o skupni hrvaško-slovenski lastnini in trdi, da dejansko gre za objekt, cigar izgradjo so financirali vsi davčni zavezanci nekdanje SFRJ, kar naj bi pomenilo, da imajo prednostne pravice do elektrike iz krške nuklearke vse republike nekdanje Jugoslavije. Dnevnik seveda ne omenja, da se tudi v drugih republikah in v Srbiji nahajajo objekti, ki so jih zgradili s sredstvi davčnih zavezancev nekdanje SFRJ. Borba gre celo tako daleč, da celoten zaplet pripisuje dejstvu, da je s 1. avgustom Slovenija postala predsedujoča v Varnostnem svetu OZN in se je prav zato odločila za »trdo stališče« do Tudmanove Hrvaške. To seveda ze meji na »poletno fantaziranje«, a brzkone bo Sloveniji krška elektrarna povzročila še dodatne skrbi, ker bo po poročanju hrvaških medijev Zagreb vztrajal pri svojih stališčih in morda celo zahteval mednarodno arbitražo. (STA/CR)

KOSOVO / SRBSKE SILE NADALJUJEJO Z ETNIČNIM ČIŠČENJEM

Iz ure v uro se večja število razseljenih in ubežnikov

Opazovalci EU priznali, da v Orahovcu ni množiočnih grobnic

SODELOVANJE / SLOVENSKA IN HRVAŠKA POLICIJA

Uspešno razbili mrežo tihotapcev z mamili

Slovenskemu državljanu na Hrvaškem zaplenili 38 kilogramov kakovostnega heroina

ZAGREB - Kriminalistični policiji Slovenije in Hrvaške sta skupaj razbili se eno kriminalno mrežo tihotapcev mamil. V skupni akciji so zaplenili 38 kilogramov zelo kakovostnega heroina, katerega cena bi bila na zahodnoevropskem tržiču več kot šest milijard lir. O tem sta na včerajšnji novinarski konferenci v Zagrebu javnost seznanili direktor slovenske kriminalistične službe Marjan Pogacnik s sodelavci in njegov hrvaški kolega Seljko Sadić.

Pogacnik je izjavil, da je slovenska policija pred mesecem dni ugotovila, da skupina slovenskih državljanov tihotapi mamila iz BiH preko Hrvaške in Slovenije proti Zahodni Evropi. Vozilo znamke Citroen-jumper z ljubljansko registra-

cijo je 31. julija odpeljalo iz Ljubljane proti Sarajevu, kjer je voznik prevzel in skril 40 zavojev mamila. Posiljko mamila so odpeljali iz Sarajeva prvega avgusta. Še istega dne so hrvaški policisti, ki so jih o sumljivem vozilu obvestili slovenski policisti, opazili kombi na ozemlju Hrvaške in ga zaustavili s cestno zaporo v bližini mesta Kalinovac.

Voznik kombija, slovenski državljan Simon H. (28 let) se aretaciji ni upiral in je v priporu v Bjelovarju. Po besedah Marjana Pogacnika bo ostal pod pristojnostjo hrvaških pravosodnih organov in verjetno mu bodo sodili na Hrvaškem. Simon H. je policiji priznal, da je član kriminalistične združbe, ki tihotapi mamila po

balkanski poti - iz Turčije, preko Sarajeva, Hrvaške, Slovenije in naprej v Evropo - in sicer najpogosteje na Nizozemsko in v Španijo.

Slovenski kriminalisti so med hišno preiskavo v enem stanovanju našli tudi avtomatsko puško, ki dokazuje vpletenost dveh slovenskih državljanov, Matevza J. (27) in Rebeke R. (23) v to tihotapsko akcijo. Oba so aretirali 2. avgusta. Zoper Matevza J., za katerega obstaja utemeljen sum, da je eden od glavnih organizatorjev te tihotapske mreže, je preiskovalni sodnik odredil pripor. Rebeke R. pa je zaradi pomanjkanja dokazov izpustil na svobodo. Ob preiskavi prostorov so našli tudi v Italiji ukraden osebni avtomobil visokega cenovnega razreda. (STA)

PRISTINA - Tiskovni predstavnik srbske policije za Kosovo podpolkovnik Božidar Filić je skupino domaćih in tujih novinarjev pospremil v Orahovac in jim pokazal 40 grobov albanskih separatistov. Odločno je zanikal, da bi tu bile množične grobnice, kot sta poročala nemški dnevnik Tageszeitung in avstrijski Die Presse. Polkovnik je povedal, da so 11 separatistov pokopali v Prizrenu, drugih pet pa v Vran Steni. Njegove izjave je potrdila posebna skupina opazovalcev Evropske unije, ki prav tako ni nasla v Orahovcu nikakršnih sledi o množičnih grobnicah, v katerih naj bi bilo pokopanih 567 ljudi, od katerih kar 430 otrok. Tiskovni predstavnik opazovalne skupine Walter Ebenberger je tudi povedal, da so člani komisije govorili tudi s krajevnim prebivalstvom, ki ni potrdilo vesti o množičnih grobnicah. Na kraju, kjer bi se morale nahajati, je po njegovih besedah le nekaj individualnih grobov. Da sta Tageszeitung in Die Presse nasleda izjavam nekega Roma, sta posredno potrdila tudi kosovska dnevnik v albanskini Koha Ditore in Bujku, ki sta objavila le slike individualnih grobov.

Vest o množičnem pokolu morda ni resnična, je pa tragična resnica dejstvo, da srbske sile na Kosovu sistematično izvajajo etnično čiščenje. Pokolov po bosansko-hercegovskem zgledu ne potrebujejo, ker baje računajo, da bodo ubežniki, ki se skrivajo po gozdovih in hribih prej ali slej umrli od lakote. Kosovska humanitarna organizacija »Mati Terezija« je včeraj sporočila, da je izgnancev, razseljenih in beguncev že 263 tisoč. Visoka komisarka OZN za človekove pravice Mary Robinson je v Zenevi povedala, da je položaj na Kosovu »strašen« in da bo treba čimprej odpreti urad za nadzorstvo spoštovanja človekovih pravic. Komisarka EU za humanitarno pomoč Emma Bonino pa je včeraj obsojila »zaskrbljujoče sprenevedanje številnih vlad in svetovnih državnikov« ob novih primerih etničnega čiščenja. Po njenem se bo humanitarna tragedija še stopnjevala, če bi prišlo na dan, da hoče Beograd razseliti vse Albance s Kosova.

Milosevičev režim medtem ob nemoci svetovne diplomacije nadaljuje z uredničevanjem svojih načrtov. Pri Likosanih na osrednjem Kosovu se vedno divjajo spopadi, vojska letala pa preletava območje Drenice. Beg kosovskih Albancev se nadaljuje (na sliki AP), jugoslovanska vojska pa je začela polagati protipohotne mine na meji z Makedonijo.

AVSTRIJA / TISKOVNA KONFERENCA

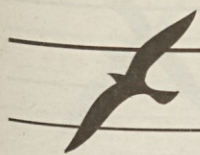
48. Gorenjski sejem se je v Celovcu predstavil s svojo pestro ponudbo

CELOVEC - Kot vsako leto, je direktor Gorenjskega sejma v Kranju Franc Ekar s sodelavci tudi letos na dobro obiskani novinarski konferenci v koroškem glavnem mestu predstavil pestro ponudbo in program letošnjega 48. Gorenjskega sejma. Sejem bodo na kranjskem razstavišču priredili od 14. do 23. avgusta, na njem pa bo sodelovalo skoraj 800 razstavljalcev, od tega deset odstotkov iz tujine. Iz Avstrije sodeluje nad 20 posrednih in neposrednih razstavljalcev, med njimi je tudi gospodarska zbornica za Koroško.

Sejem s 50.000 kvadratnih metrov razstavne površine je tudi letos naravnan prodajno, informativno, zabavno in razvedrilno. Na njemu srečujejo se ne le Slovenci iz vseh regij, veliko je tudi obiskovalcev iz sosednjih dežel Hrvaške, Furlanije-Juljske krajine in še posebej iz Koroške, je poudaril direktor Gorenjskega sejma Ekar.

Na 48. Gorenjskem sejmu pričakujejo spet blizu 100.000 obiskovalcev, prvič pa ni ob istem času kot Celovski sejem, ki se začne 8. avgusta in traja do 16. avgusta, kar je vsekakor spodbudno.

Tiskovni konferenci je prisostoval tudi direktor Celovskega sejma Hansjörg Pawlik. Ta je napovedal, da Gorenjski sejem kot drugo slovensko sejmsko podjetje lahko računa na sprejemom v zvezo svetovnih sejmov UFI že leta 1999. Ivan Lukan

KOŠARKA / SVETOVNO PRVENSTVO V GRČIJI

»Azzurri« naleteli na najtežjega tekmeca

Američani so, skupno z Jugoslavijo, favoriti za zlato

ATENE - Od vseh nasprotnikov, vsaj tako menijo v italijanskem taboru, so »azzurri« naleteli na najneugodnejšega tekmeca sploh. Američani v Atenah ne igrajo s sv ojo najboljšo postavo. Tisto, ki so jo poslali letos v Grčijo, je le blede senca raznih »Dream teamov«, ki so se doslej na vseh tekmovanjih enostavno sprehodili in seveda posegli po zlati kolajni. Vseeno pa je tudi ta ameriška postava kar cedna. Predvsem jo vodi izredno izkusen trener, kot je Rudy Tomanovich, coach slavnega moštva NBA Houstona in eden izmed najbolj cenjenih košarkarskih strokovnjakov zadnjih časov sploh.

Dosedanji obračun na svetovnih prvenstvih med ZDA in Italijo je 4:2 za Američane. Na Igrah dobre volje je Italija leta 1994 v polfinalu premagala Američane z 81:72. V italijanski vrsti so tedaj igrali Fucca, Abbio, Bonora in Del Pol, ki nastopajo tudi tu v Atenah.

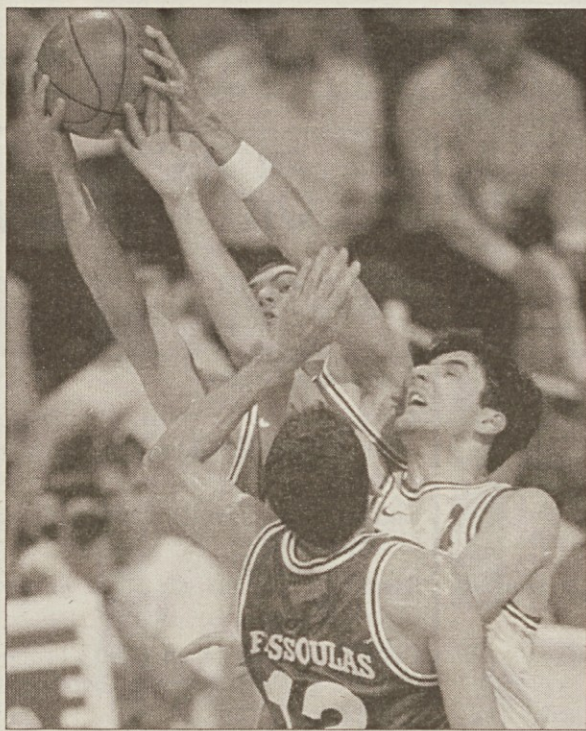
Tukajšnja ameriška reprezentanca, vsaj tako meni Tomjanovich, igra iz tekme v tekmo bolje, kar je tudi razumljivo, saj so njeni igralci izbrani iz vseh vetrov. Za mnoge izmed njih pa so Atene idealno prizorišče, da se z dobro igro »prodajo« v Evropo. Brad Miller je že našel mesto pri Livornu, medtem ko je Jimmy Oliver, 29 let, bek, 195 cm in ki je že igral lani v spanski Huelvi, prvi na spisku najzanimivejših tujcev milanske Olimpije.

Edino presenečenje osmerice četrtfinalistov

predstavlja Argentina, ki se je uvrstila med osem najboljših na račun Avstralije. Doslej je najboljšo igro prikazala Jugoslavija, čeprav je izgubila tekmo z Italijo. Rebrača, Topić, Bodiroga in Obradović so pokazali, da resno računajo na zlato kolajno. Vsi na tem SP tudi pričakujejo finale med Jugoslavijo in ZDA, čeprav bi lahko prislo tudi do kakega preseenečenja.

Dosedanji najboljši posmezniki: **strelec:** Herberos (Spanija) 123 točk; **skoki:** Ortiz (Porotriko) 67; **asistence:** Heal (Avstralija) 25; **pridobljene zoge:** Panov (Rusija) 18; **bloкаде:** Rebrača (Jugoslavija) 21.

Na sliki: s tekme Jugoslavija - Grčija.

Atletika: za Engquistovo sezona končana

STOCKHOLM - Najboljša slovenska atletinja Brigita Bukovec bo imela na evropskem prvenstvu v Budimpešti eno konkurenco manj. Svetovna in olimpijska prvakinja v teku na 100 metrov z ovirami Svedinja Ludmila Engquist je namreč zaradi poškodbe leve noge odpovedala vse nastope do konca sezone.

Najboljša atletinja v svoji disciplini zadnjih let si je na treningu v juliju pretrgala kito v podkolenskem zgibu. "Poskoda mi je povzročila velike bolečine. Dolgo časa zaradi njih nisem mogla normalno spati. Pri teku čez ovire bi bile te se hujše, tako da se ne mislim muciti," je dejala najhujša konkurentka Bukovceve.

NOGOMET / POKAL SLOVENIJE

Brez večjih presenečenj

Včeraj odigrali prvih 9 tekem, ostali sproved konec tedna

Včeraj so igrali prvi krog devetih tekem nogometnega pokala Slovenije. Večjih presenečenj ni bilo, izid pa so bili naslednji:

Publikum - BS Tehnik Domžale 1:0; Jadran Sepič - Maribor Teatnica 0:3; Esotech Smartno - Korotan 2:0; Kolpa - Rudar Velenje 3:4; Set Vevče - SCT Olimpija 0:1; Ivančna Gorica - Živila Triglav 0:2; Pobrežje - Primorje 0:4; Izakovci - Nafta 0:6; Montavar Rogoza - Potrošnik 0:2.

Konec tedna bodo igrali se naslednja srečanja: Zarica Kranj - Gorisrke opekarne, Aluminij Kidricevo - Brda, Goricanka Rogasevci - Dornava, Beltrans Verzej - Usnjar Sostanj, Drava Ptuj - Paloma Segar, Tabor Sezana - Turnišče. 2. septembra bo na psoredu se tekma Hit Gorica - Mura.

NOGOMET

Drevi Triestina proti Ceseni

Treistina bo danes na stadionu Nereo Rocco z začetkom ob 20.30 igrala prijateljsko tekmo proti Ceseni. Srečanje sodi v okvir predprvenstvenih priprav C2 lige in italijanskega pokala, ki se bo za Treistino začel 23. t.m. v Sandomaju proti domaćemu moštvu.

Medtem je sestava trzasega moštva že skoraj nared. Roberto Bordin, 33-letni srednji igralec, z dolgoletno prvotigasko izkušnjo (igral je v Ceseni, Atalanti, Napoliu in Pizenzi) je verjetno letošnji zadnji nakup, tako da vodstvo sedaj misli celo, kako bi odstopilo nekaj nogometasev.

Triestina nadaljuje priprave na bazoviskem igrišču.

NOVICE

Afera z dopingom še ni končana

GRENOBLE - Tri dni po koncu kolesarske dirke Po Franciji afera z najdbo nedovoljenih poizvil pri nekaterih ekipah se ni končala. V hotelu v Voreppu pri Grenobleu, kjer so stanovale moštva GAN-a, Casinoja, Saeca in Kelma, so namreč našli tabletko, poroča francoski Le Dauphine libere.

Tabletke so že preiskali v lokalnem laboratoriju, če pa gre res za ponoven primer najdbe nedovoljenih poizvil, za zdaj še ni znano, saj se ni bila podana nobena uradna izjava.

Tenis: Bjorkman in Krajicek zmagala v Torontu

TORONTO - Peti nosilec Sved Jonas Bjorkman je na teniskem turnirju v Torontu (2, 4 milijona ameriških dolarjev nagradnega sklada) v drugem krogu premagal Američana Scotta Draperja s 7:6 (7:5) in 6:3, sesti igralec turnirja Nizozemec Richard Krajicek pa je izločil Južnoafričanka Davida Nankina s 6:4 in 6:4.

V prvem krogu pa je bil uspešen deveti nosilec Spanec Alberto Costa, ki je izločil Avstralka Jasona Stoltenberga s 7:5 in 6:4.

Rezultati, **prvi krog:** Alex O'Brien (ZDA) - Gustavo Kuerten (Bra) 6:3, 7:6 (7:2), Alberto Costa (Spa/9) - Jason Stoltenberg (Avs) 7:5, 6:4, Michael Tebbutt (Avs) - Wayne Ferreira (JAR) 3:2 predaja, Gianluca Pozzi (Ita) - Jeff Tarango (ZDA) 7:6 (7:2), 4:6, 6:2, Tommy Haas (Nem) - Marcos Ondruska (JAR) 6:2, 6:3, Todd Martin (ZDA) - Michael Russell (ZDA) 6:3, 6:4, Nicolas Kiefer (Nem) Daniel Nestor (Kan) 6:2, 7:6 (7:1), **drugi krog:** Jonas Bjorkman (Sve/5) - Scott Draper (ZDA) 7:6 (7:5), 6:3, Richard Krajicek (Niz/6) - David Nankin (JAR) 6:4, 6:4.

Grafova uspešna v San Diegu

SAN DIEGO - Nemka Steffi Graf je na teniskem turnirju v San Diegu (450.000 ameriških dolarjev nagradnega sklada), kjer je šesta nosilka, v prvem krogu premagala Francozinjo Julie Halard Decugis s 6:2 in 6:2. Nemka se bo v osmini finala pomerila z Japonko Ai Sugiyama, ki je odpravila Američanko Jennifer Capriati s 5:7, 6:2 in 6:2. Slednja se je na glavni turnir prebila iz kvalifikacij. Južnoafričanka Joannette Kruger je presenetila sedmo nosilko Romunko Irino Spirle s 3:6, 6:2, 6:4.

Rezultati, prvi krog: Steffi Graf (Nem/6) - Julie Halard Decugis (Fra) 6:2, 6:2, Chanda Rubin (ZDA) - Yayuk Basuki (Indo) 6:0, 6:1, Nathalie Tauziat (Fra/8) - Shi Ting Wang (Taj) 7:5, 3:6, 6:1, Ai Sugiyama (Jap) - Jennifer Capriati (ZDA) 5:7, 6:2, 6:2.

Košarka: Tovornik v Mariboru

MARIBOR - Slovenski košarkarski reprezentant Matjaz Tovornik je prestopil iz Pivovarne Lasko in podpisal enoletno pogodbo s KK Posta Maribor Branik, so sporočili iz mariborskega kluba.

Pearce z avtom v tovornjak

NOTTINGHAM - Nekdanji angleški nogometni reprezentant in trenutno član ekipe iz Newcastla, sicer angleškega prvotigaša, Stuart Pearce, se je poskodoval v prometni nesreči. Med »potepanjem« po angleškem podeželju se je namreč s svojim avtomobilom zaletel v tovornjak, zaradi česar so ga morali nemudoma prepeljati v bolnišnico.

PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET

V nedeljo na Visoki Pipar

SPDG prireja v nedeljo, 9. avgusta vzpon na Visoki Pipar v Zahodnih Julijcih (2069 m). Prevoz s lastnimi sredstvi, odhod s parkirnega prostora pri Rdeči hiši ob 6. uri. Vodi Mirko Radinja. Hoje ob vzponu bo približno tri ure. Predvidena smer vzpona iz Rudnega vrha (Sella di Somdogna) 1398 m v bližini planinske postojanke Attilio Grego.

19. julija smo se povzpeli na Spitzgel

Kar lepa skupina planincev se je v nedeljo, 19. julija povzpela na nekaj čez dva tisoč metrov visoki Spitzgel (2118 m) na Koroskem. Vrh je v seznamu Poti prijateljstva. To je zelo razgledna gora nad Ziljsko dolino. Za vzpon so člani SPDG (vseh udeležencev je bilo sedemnajst) izbrali severno smer, ki je položnejša. Z avtomobili so se pripeljali do plansarije Fischenal, kjer se pricenja ena od steza, ki peljejo na vrh. Druga položnejša, a nekoliko daljša se pricenja pri približno tricetr ure hoda oddaljeni planini Bodenalma. Steza je skoraj v vsej dolžini speljana skozi gozd, ki proti vršnemu grebenu preide v rusevje in nato, tik pod sedlom, prečka planinski pašnik. Na sedlu se steza cepi: na levo pelje proti vrhu Vellacher Egel, desno pa, nad južnimi, strmimi pobocji, obide kar nekaj manjših vrhov in se končno povzpne

na Spitzgel. Prijeten pocitek na vrhu je po stiriurnem vzponu prekinila blizajoca se nevihta. Se preden so se od zahoda pripodili prvi oblaki z dežjem, so vsi člani skupine sestopili z nevarnega in strelam izpostavljenega grebena, tokrat v smeri Bodenalma. Nevihta se je preusmerila drugam in razen nekaj kapelj, hujšega ni bilo. Vroče julijsko sonce je spremljalo sestop v dolino, kjer je na planini, ki v poletnih mesecih služi tudi kot gostinski obrat, teknilo hladno pivo.

SPDT izletnikom v Cadine

Odhod bo v nedeljo ob 6. uri s Trga Oberdan za trzaseke planince, ob 6.20 pa s servisa Agip na avtocesti, kjer bodo čakali člani s Krasa.

Najboljša letošnja znamka na 800 m Marie Mutole

STOCKHOLM - Na atletskem mitingu za veliko nagrado v glavnem švedskem mestu Stockholmu je Mozambičanka Maria Mutola v teku na 800 metrov izboljšala lastno letošnjo najboljšo znamko na svetu, ki tako sedaj znaša 1:56,72. Na tem mitingu je slovenska atletinja Brigita Bukovec na 100 m ovire zasedla 4. mesto.

GORSKO KOLESARSTVO / DP

Christian Leghissa zadovoljil

Osvojil je 29. mesto - Devinov kolesarji uspešni tudi na maratonu

Državnega prvenstva v gorskem kolesarjenju za vse amaterske kategorije, ki je bilo konec tedna v centru biatlona v Antholzu (Anterselva) pri Bocnu, se je udeležil tudi Devinov kolesar Christian Leghissa, ki se je v konkurenci 50 udeležencev uvrstil na 29. mesto. Glede na skoraj nemogoče razmere na progi (dan prej je bilo kot iz skafa, tako da je bila proga izredno razmočena), je Christian s svojo uvrstitvijo zadovoljen. Ze dejstvo, da se je za državno prvenstvo prijavilo kar 80 tekmovalcev, startalo pa jih je samo 50, ker so se dejansko »zbali« proge, zgovorno kaže, da so bili pogoji za tekmo zares zelo težki. Od sedmih predstavnikov dezele FJK je bil Devinov kolesar tretji.

Zmagal je Martino Fruet (Carraro MTB).

Pred kratkim je bil v Enemonzi pri Tolmeču

maraton z gorskimi kolesi, ki se ga je udeležilo skoraj 300 tekmovalcev. Po pričakovanju je zmagal Daniele Pontoni, ki je tudi prvič nastopil po »znani« diskvalifikaciji zaradi dopinga. Od Devinovih predstavnikov je bil Alessandro Padovani 16. (drugi v kategoriji

master 1), Christian Leghissa pa 40. (3. med under 23). Med prvih 100 sta se uvrstila tudi Marino Glavina in Maksi Kralj.

Organizacija je bila odlična, nagrajevanje pa izjemno bogato.

Na sliki: Devinov kolesar Christian Leghissa.

BILJARD

Priznanje za V. Jogana

Mednarodno prvenstvo Alpe Adria Billiard Circuit v pool biljardu, ki se je pred kratkim odvijalo na Sport Showu v Trstu, se je končalo z zmago Bazzane (iz Bocna) na račun Sesse (iz Neaplja). Med finalisti je bil tudi Vanja Jogan, ki pa je v dvoboju 32-finala izgubil z mladim 16 letnim avstrijcem Brezicem z izidom 9:8 in se tako uvrstil na 33. mesto. Med nagrajevanjem je bil Jogan deležen posebnega priznanja s strani trzaseke občine za uspeh iz letošnje sezone, saj se je slovenski predstavnik uvrstil v kategorijo master.

V zadnjem turnirju letošnje sezone, 8. preizkušnja odprtega prvenstva 3 Benecij, se je Jogan dobro obnesel, saj se je v kraju Campodarsego blizu Padove uvrstil na končno 9. mesto med 95 mastopajocimi (od letih tudi 14 deklet). V 1. kolu je bil Jogan prost, zatem je izločil Riolfattija iz Portuguala (9:8) in klubskega soigralca Kraljevica (9:6). V četrtfinalu pa je naletel na italijanskega in evropskega podprvaka Petro-nija iz Rima ter izgubil s 4:9.

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Festival glasbe in uličnega gledališča

Do 9. avgusta na trgu pred stolnico, se bo odvijal festival glasbe in uličnega gledališča »Vecer prazničnega dneva«.

VERONA

50. Shakespeare festival

Danes 6., 7. in 8. avgusta ob 21.15 bo uprizoritev »Ukroocene trmoglavke«, državna premiera. Dne 28., 29. in 31. avgusta ter od 1. do 5. septembra ob 21.00 bo uprizoritev »Dvanajste noči«, državna premiera.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij

Jutri, 7. avgusta, ob 21.30 ljubezenska epska drama »Kamasutra«, režija Mira Nair. V nedeljo, 9. avgusta, ob 21.30, drama »Rdeci kot«, režija Jon Avnet. V torek, 11. avgusta, ob 21.30, komedija »Bean«, režija Mel Smith.

Mednarodni festival operete

Grof iz Luksemburga - 6. in 8. avgusta ob 20.30 ter 9. avgusta ob 18.00 v Gledališču Verdi.

MEDITERAN

festival

IZOLA - Manziolijev trg

Jutri, 7. avgusta - GARAVI SOKAK (Jugoslavija)
Sobota, 8. avgusta - NICK BECATTINI & SERIOUS FUN (Italija)
Petek, 14. avgusta - Predin MAR DJANGO QUARTET (Slovenija)
Sobota, 15. avgusta - LAIKO FELIX (Jugoslavija, Madžarska)
Petek, 21. avgusta - THE VENTILATORS (Svica)
Sobota, 22. avgust - JAMS & ANA PUPEDAN (Nemčija, Slovenija)
Petek, 28. avgusta - RICHARD WALLEY (Avstralija)

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V sklopu proslav ob stoletnici smrti cesarice Elizabete bodo uprizorili balet »Elizabeth: Sanje v pozni poletni noči«, nastopa Carla Fracci. Premiera bo 10. septembra ob 20.30. Ponovitve 11., in 12. septembra ob 20.30 ter 13. septembra ob 18.00. Informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča od 9.00 do 12.00 in od 18.00 do 21.00.

Miramarski park

Do 31. avgusta vsak ponedeljek, torek in sredo bo na sporedu dvakrat dnevno predstava »Luci in zvoki«. Urnik: v avgustu ob 21.00 in 22.15.

Muzej Sartorio - »v muzeju zvečer«

V torek, 11. avgusta ob 21.00: »Mame - Ioshn Ensemble«, Yiddish pot.
V torek, 25. avgusta ob 21.00: scensko branje operete Abraham Goldfadena.
V sredo, 26. avgusta ob 21.00: Poklon Kafki, na harmoniko bo igral Corrado Rojac.

SESLJAN

Caravella - Sosljanski zaliv - Program koncertov do 30. avgusta ob 20.30 do 23.30.

V petek, 7. avgusta - Vasquez, Allione, Sfrigola Trio.
V soboto, 8. avgusta - Sergio e le Melodie.
V nedeljo, 9. avgusta - Ukmar Funky Group.
V petek, 14. avgusta - Orquestra Ochio Rios.
V soboto, 15. avgusta - Liscio 2000.
V nedeljo, 16. avgusta - Barbra Acoustic Trio.
V petek, 21. avgusta - Ziryab.
V soboto, 22. avgusta - I Point.
V nedeljo, 23. avgusta - Franco Ghiatti band.
V petek, 28. avgusta - The Organ Trio.
V soboto, 29. avgusta - I Taxi.
V nedeljo, 30. avgusta - Blues Etcetera.

VERONA

50. Shakespeare festival

16., 18., 19., 21. in 22. avgusta ob 21.00 bo Plesna skupina Arene uprizorila balet »Romeo in Julija«, državna premiera.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Park starega hotela Palace v Portorožu

Danes, 6. avgusta, ob 20.00: večeri z mladimi primorskimi glasbeniki - Poletne miniature: Trio Cibej.

Avditorij Portorož, letno prizorišče

V soboto, 8. avgusta, ob 21.00: pop & rock & jazz koncert »Ženski glasovi«.

Trg Prekomorskih brigad, Portorož

V nedeljo, 9. avgusta, ob 20.30: Ljudsko izročilo »Istrski muzikanti«.

PIRAN

XX. Piranski glasbeni večeri

Jutri, 7. avgusta, ob 21.00 bo v kriznem hodniku samostana sv. Franciška v Piranu nastop zbora državne akademske kapele Mihail I. Glinka iz St. Petersburga. Dirigent Vladislav Cenusenko.

Prvomajski trg v Piranu

V soboto, 8. avgusta, ob 21.00, koncert Timna Brauer & Elias Meiri ensemble.

HRVAŠKA

ZAGREB

Stadion

Dne 20. avgusta bo nastopila legendarna angleška skupina »rolling Stones«.

POLETJE V VILI MANIN

Danes, 6. avgusta, ob 21.00, »Contaminazioni: un Peer Gynt da camera«.

Jutri, 7. avgusta, ob 21.00, »Contaminazioni: vespe d'artificio«.

Sobota, 8. avgusta, ob 21.00, »Classic jazz quartet: sembrava un secolo, ma è breve«.

Nedelja, 9. avgusta, ob 21.00, »Histoire du soldat«.

Sreda, 12. avgusta, ob 21.00, »Broadway show«.

Četrtek, 13. avgusta, ob 21.00, »I sette peccati capitali: z Davidom Riondinom in z Robertom Fabbričanijem«.

Petek, 14. avgusta, ob 21.00, »Serata Afro-latino-americana«.

Sobota, 15. avgusta, ob 21.00, »Figure v parku«.

Nedelja, 16. avgusta, ob 21.00, »Tango y misterio«.

Ponedeljek, 17. avgusta, ob 21.00, »Piccola orchestra avion travel in concerto«.

Sobota, 22. avgusta, ob 18.00, »Figure nel parco«.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Bivše konjusnice miramarskega gradu

Do 8. novembra je na ogled razstava Poti sveta - Berlin, Dunaj, Praga, Budimpešta, Trst. Zidovski intelektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Urnik: do 24. oktobra je razstava odprta vsak dan od 9. do 18.45, od 25. oktobra do 8. novembra pa vsak dan od 9. do 16.45.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Miramarski park - tople grede: do 30. septembra je na ogled zanimiva razstava živih metuljev »Metuljev vrt«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

Postna palača na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprt ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Galleria Rettori Tribbio 2: do 28. avgusta bo odprta razstava »4^a, rassegna internazionale del bronetto« s sledecim urnikom: v tednu od 18.30 do 20.30 ob praznikih in ponedeljkih zaprt.

Palaca Costanzi: do 30. avgusta bo odprta razstava »Colezionare Trieste: pubblicità e prodotti industriali d'epoca«. Urnik: vsak dan od 10.00 do 20.00.

Rizarna pri Sv. Soboti: odprta razstava slik in risb, ki so jih dijaki klasičnega liceja Petrarca posvetili žrtvam nacističnega koncentracijskega taborišča »Cvete upanja«. Razstava bo odprta vsak dan do 13. septembra od 9.00 do 13.00 ure.

Lipanjepuntin artecontemporanea (Ul. Diaz 4): do 16. septembra, so protagonisti slikane, barvane, pakirane, digitalne in tridimenzionalne rože »Nothing But... Flowers«. Urnik razstave: od 11. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob ponedeljkih zaprt. Poletni počitek pa je od 3. do 23. avgusta. Web: www.copeco/lipuarte.

Knjigarna »Borsatti«, ulica Ponchielli, 3: Do 7. septembra je odprta razstava z naslovom »Un giorno d'estate«.

Muzej Sartorio: do 8. novembra je na ogled razstava Židovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urnik: vsak dan (razen ob ponedeljkih) od 9. do 19. ure (v obdobju prireditve Muzeji zvečer je razstava odprta do poznega). Od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) bo razstava odprta od 9. do 22. ure.

Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 8. novembra je odprta razstava o odnosu Sveva do židovstva. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure.

Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 8. novembra bo na ogled razstava Kraski premogovniki židovskih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30, od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) pa bo tudi popoldne od 16. do 22. ure.

Muzej Revoltella: v okviru projekta Salom Trst so razstavili umetniška dela tržaskih slikarjev židovskega rodu. Razstava bo odprta do 8. novembra, ob delavnikih od 10. do 13. in od 15. do 19. ob nedeljah in praznikih pa samo dopoldne, ob torkih je muzej zaprt. V obdobju prireditve Poletje v Revoltelli bo razstava zvečer dlje odprta, od 6. do 11. oktobra (Barcolana) pa od 10. do 13. in od 15. do 22. ure.

V Postnem in telegrafskem muzeju so do 8. novembra na ogled znamke, poštne pošiljke in medalje z motivi židovske tradicije. Urnik: od 9. do 13. ure, avgusta je muzej zaprt ob nedeljah in praznikih. V občinski galeriji bo do 1. septembra odprta fotografška razstava Gabrieleja Crozzolija »Jobovo oko«. Urnik: od 10. do 14. in od 16. do 20. ure.

MILJE

Kulturni center G. Millo - Trg republike 4

Do 12. avgusta bo razstavljal grafike in olja Aldo Bressanutti. Urnik razstave: v tednu od 10. do 12. ter od 17. do 19. ure, ob praznikih pa od 10. do 12. ure.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej: do septembra je na ogled zanimiva razstava o škedenjski železarni. Na ogled je ob torkih in petkih od 15. do 17. ure.

GORICA

Goriški grad: do 30. avgusta bo razstava grafik Giovanbattista Piranesija z naslovom »Piranesi in njegov čas 1720-1778. Urnik: vsak dan od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30. Zaprt ob ponedeljkih.

GRADEŽ

Občinska razstavna dvorana na trgu B. Marin: do 16. avgusta bo odprta razstava »Salomonski voz«. Urnik: ob delavnikih od 17.00 do 22.00 ter v sobotah in nedeljah od 10.30 do 12.30 in od 17.00 do 22.00.

PASSARIANO

Villa Manin

Do 8. novembra t.l. je na ogled razstava »Kraljevi parki«. Razstava je odprta vsak dan (razen ponedeljka) od 10. do 13. in od 15. do 19. ure. Ob sobotah in nedeljah non stop od 10. do 19. ure.

VIDEM

Videmski grad: do 6. septembra bo vask dan od 9.00 do 19.00, ob sobotah do 22.00 ure ogled Skrite mojstrovine Ermitaza.

V cerkvi Sv. Franciška, do 13. septembra na ogled razstava »Nuove contaminazioni 1998«.

BURANO

V Buranu v cipkarskem muzeju, je razstava »Cipke z iglo«. Ogled možen razen ob torkih od 10.00 do 17.00.

BENETKE

Palaca Fortuny (trg Sv. Marka): do 20. septembra je na ogled fotografska razstava »Benetke devetsto«. Urnik razstave: vsak dan razen ponedeljka od 10.00 do 18.00.

Razstavni prostori Zbirke Peggy Guggenheim: do 13. septembra, vsak dan razen ob torkih od 11.00 do 18.00 bo razstava »Morandi Ultimo: nature morte 1950-1964«.

Schola di Sant'Apollonia: do 30. novembra, vsak dan od 10.00 do 19.00 bo razstava »Dali kipar, Dali slikar«.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Poslovni center HIT

Do 6. septembra je na ogled razstava »Enajst goriskih slikarjev«. Urnik razstave: vsak dan od 10.00 do 19.00.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov. Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini naše mladosti« ali »Življenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8-14, ob torkih 8-18, ob nedeljah in praznikih 14-18, ob sobotah zaprt.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8-16, ob sob. ned. in praznikih 13-17.

DOBROVO

Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Musica sta poleg stalne graficne zbirke tega umetnika na ogled še dve razstavi: »Graj-ska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« ter pregledna razstava slik, akvarelov, grafik in risb Milene Stepancic. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprt.

LJUBLJANA

Moderne galerije: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Mala galerija: do 30. avgusta odprta razstava Marka Peljhana »Sistem - 7«.

Galerija CD: odprta je razstava risb, odtisov in fotografij aktov iz zbirke Rijksmuseum iz Amsterdama. Razstava bo odprta do 13. avgusta.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

46. mednarodni poletni festival

Poleti se dan zvečer začne

Ljubljana

Zvezdni prah

Križanke, 28. avgusta ob 20.30 — G. Verdi: REQUIEM, Simfonični orkester RTV Slovenija

Glasbene razglednice - Križanke

27. avgusta ob 20.30 — F. Lohar: DEZELA SMEHLJAJA, romantična opereta, Opera in balet SNG Maribor

31. avgusta ob 20.30 — P. I. Čajkovski: LABODJE JEZERO, balet, Opera in balet SNG Maribor

Ko maske oživijo

Križanke, Peklensko dvorišče, 17. in 24. avgusta ob 20.30 — A. Nikolaj: BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOZJE, monodrama, igra Polona Vetrh, režija Boris Kobal

Drama SNG Ljubljana, 26. avgusta ob 20.30 — W. Shakespeare: UKROCENA TRMOGLAVKA, komedija, Slovensko ljudsko gledališče Celje

Nekaj za dušo

Križevniška cerkev, 7. avgusta ob 20.30 — GODALNI KVARTET SLOVENSKE FILHARMONIJE

Križevniška cerkev, 10. avgusta ob 20.30 — pihalni komorni orkester MUSICA APERTA iz Bergama

Viteška dvorana Križank, 11. avgusta ob 20.30 — TANGO SEIS

Ob soju sveč

Križevniška cerkev, 6. avgusta ob 20.30 — MARKO FINK, basovski bariton, bariton - NATASA VALANT, klavir

Viteška dvorana Križank, 12. avgusta ob 20.30 — PAOLO RESTANI, klavir

Viteška dvorana Križank, 13. avgusta ob 20.30 — ZORAN MARKOVIC, kontrabas - ERWIN KROPFITSCH, klavir

Križevniška cerkev, 14. avgusta ob 20.30 — MOJCA ZLOBKO, harfa - UTA JUNGWIRTH, harfa

Viteška dvorana Križank, 19. avgusta ob 20.30 — MARIOARA TRIFAN, klavir

V vročici večera - Križanke

18. avgusta ob 20.30 — Jazz, TONE JANSKA QUINTET

20. avgusta ob 20.30 — KONCERT DVEH TENORJEV, Janez Lotrič-Oto Pestner

25. avgusta ob 20.30 — VLADO KRESLIN, MLADI BOGOVI, BELTINSKA BANDA

V soboto dopoldan - vsako soboto

ob 11.00 na Prešernovem trgu

8. avgusta — LJUBLJANSKI KVINTET TROBIL

22. avgusta — AKADEMSKA FOLK. SKUPINA F. MAROLT

29. avgusta — ORKESTER SLOVENSKE POLICIJE

Ljubljani v poklon

glasbene delavnice - Križanke

6. avgusta ob 11.00 — LEV GUELBARD, violina

V gosteh - BLED

Cerkev sv. Martina, 11. avgusta ob 20.30 — MOJCA ZLOBKO, harfa - UTA JUNGWIRTH, harfa

Po festivalu - Poletno gledališče Križank

9. septembra ob 20.30 — DAVOR RADOLFI & RITMO LOCO

poletje v muzeju revoltella

Do 30. avgusta s pričetkom ob 21.00: »Le canal« s Pier Paolom Venierjem.

Danes, 6. avgusta ob 21.00: »Bon voyage«, s Pier Paolom Venierjem.

V soboto, 8. avgusta ob 21.00: »Shalom Trst glasba« - J. Sammartano/sax in A. Trovato/klavir.

V nedeljo, 9. avgusta ob 21.00: »Guitar evening«, kitarist Andrea Massaria.

V četrtek, 13. avgusta ob 21.00: »Bon voyage«, Paolo Venier in Isidoro Brizzi.

V petek, 14. avgusta, ob 21.00: »Gi-rando: omaggio a Fellini«, Cabiria, Priscilla e le altre di Fabrizio Celestino.

V nedeljo, 16. avgusta ob 21.00: »Guitar evening«, kitarist Andrea Massaria.

V četrtek, 20. avgusta ob 21.00: »Potovanje med vrsticami«, Giuliana Iasschi.

V petek, 21. avgusta, ob 21.00: »Gi-rando: estate in corto«, Guendalina Zampagni.

V četrtek, 27. avgusta ob 21.00: »Potovanje med vrsticami«, Giuseppe Culicchia.

V petek, 28. avgusta ob 21.00: »Gi-rando: cartoonia«, Bruno Bozzetto.

V soboto, 29. avgusta: »Shalom Trst glasba«, Corrado Greco, klavir.

V nedeljo, 30. avgusta ob 21.00: »Guitar evening«, Sergio Giangaspero, kitara.

RAI 3

slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Televikj carovnja

20.30 TV DNEVNIK

20.50 Na počitnice (pon.)

RAI 1

6.00 Euronews

6.30 Dnevnik, 6.45 Jutranja odd. Unomattina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik

9.55 Film: Ritorno a Tamawaka (kom., ZDA '93, i. Kimberley Williams)

11.30 Dnevnik

11.35 Aktualna oddaja: Verdemattina (vodita Luca Sardella in Janira Majello)

12.25 Vreme in dnevnik

12.35 Nan.: Matlock - Zarota (i. Andy Griffith)

13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo

14.05 Film: Totò in Carolina (kom., It. '54, i. Totò, Anna Maria Ferrero)

15.40 Mladinski variete: Poletni «Solletico» (vodita Mauro Serio, Elisabetta Ferracini), vmes risanke Rupert, Robin Hood in nan. Se bojis teme?

18.00 Dnevnik

18.10 Nan.: Gospa v rumenem, 19.00 Gospa iz Westa (i. Jane Seymour)

19.30 Vremenska napoved

20.00 Dnevnik, 20.35 Sport

20.40 Kviz: La Zingara (vodita G. Comaschi, C. Brosca)

20.50 Variete: Cocco di mamma (vodi Carlo Conti)

23.10 Dnevnik

23.15 Poljudnoznanstvena oddaja: Passaggio a Nord Ovest

0.05 Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme

0.35 Rai educational: media/Mente, 1.00 Aforizmi: Vittorio Hösle

1.05 Sottovoce - Potihoma

1.25 Film: Amleto (dram., VB '48, r.-i. Laurence Olivier, Jean Simmons)

RAI 2

7.00 Nanizanka

7.45 Variete za najmlajše, vmes risanke

9.55 TV film: La fuga d' Alice (dram., i. C. Messner, 2.)

11.30 Tg2 - Medicina 33

11.45 Dnevnik

12.00 Ci vediamo in TV

13.00 Dnevnik

13.30 Risanke

14.05 Nan.: Hunter - Snezna kraljica (i. Fred Dryer, 2. del), 14.55 Inspektor Tibbs, 15.45 Law & Order, 16.40 Il Virginiano (i. Lee J. Cobb, J. Drury), vmes (16.15, 17.15) kratka poročila

18.10 Vreme, dnevnik in sport

18.40 Rubrika o izletih in potovanjih Sreno variabile

19.05 Nan.: The Sentinel

20.00 Risanke: Tom in Jerry

20.30 Večerni dnevnik

20.50 Nan.: Avvocati (i. A. Giordana, V. Cavalli)

22.40 Aktualno: Contro la nostra volontà

23.30 Dnevnik, vreme, sport

0.20 Film: Chi ha ucciso mia figlia? (dram., ZDA '91, i. P. Duke, L. Swit)

1.55 Brezdelje utruja?

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik

8.30 Film: Gli amanti devono imparare (kom., ZDA '62, i. T. Donahue)

10.20 Glasba: 15 minut slave

10.30 Aktualno: Tempo, 11.00 Tema

12.00 Dnevnik, 12.05 Sport

12.10 Nan.: Podezelski zdravnik - Otvoritev

13.00 Aktualno: Il grillo, 13.30 Italija 60. let

14.00 Dezelne vesti, dnevnik

14.35 Avtobusna postaja

15.10 Sport: karting, dresura, 16.20 kolesarstvo

17.00 Geo magazine

18.10 Nan.: Superman

19.00 Dnevnik, dezelne vesti

20.00 Nan.: Friends

20.45 TV film: Senza scelta - Woman Undone (thriller, ZDA '95, i. M. McDonnell, Sam Elliot)

22.30 Dnevnik, dezelne vesti

22.55 Glasba: British Music Awards

0.30 Dnevnik, pregled tiska, kultura, vreme

1.10 Variete: Fuori orario

RETE 4

6.00 Nad.: Piccolo amore, 6.50 Zingara

8.30 Pregled tiska

8.50 Nad.: Guadalupe, 9.45 Alen, 10.45 Febbre d' amore, 11.40 Edera

11.30 Dnevnik

12.20 Kviz: Iva show

13.30 Dnevnik Tg 4

14.00 Dokumenti

14.30 Nad.: Sentieri - Steze

15.00 Nan.: Savannah

16.00 Film: Ischia, operazione amore (kom., It. '65)

18.00 Aktualno: Poletni Chi mi ha visto?

18.55 Dnevnik in vreme

19.30 Variete: Game Boat

20.35 Nogomet: Monza - Milan

22.50 Film: Emanuelle nera (erot., It. '75, i. Laura Gemser, Don Powell)

0.30 Pregled tiska

0.50 Film: Commissariato di notturna (kom., It. '73, i. R. Schiaffino)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme

8.00 Jutranji Tg5

8.30 Aktualna odd.: Vivere bene benessere

10.30 Nan.: Družina Hogan, 11.30 Sedma nebesa (i. S. Collins, C. Hicks)

12.30 Nan.: Due per tre - Vojna v družini (i. Johnny Dorelli, Loretta Goggi)

13.00 Dnevnik TG 5

13.30 Aktualno: A regola d' arte

13.45 Nad.: Beautiful

14.15 TV film: Splendida e mortale (krim., ZDA '92, i. Jane Seymour)

16.15 Nan.: Komisar Scali, 17.15 Detektiv na razpotju (i. Dick Van Dyke), 18.15 Plavalaska za očeta (i. Patrick Duffy)

18.45 Kviz: Poletni Tira & Molla (vodi Giampiero Ingrassia)

20.00 Dnevnik TG 5

20.30 Variete: Doppio lustro (vodita Gene Gnocchi, Tullio Solenghi)

21.00 Film: Il ragazzo di camogna (kom., It. '84, i. R. Pozzetto, M. Boldi)

23.00 Film: Predator (fant., ZDA '87, i. A. Schwarzenegger, C. Weathers)

1.00 Nočni dnevnik

1.30 Doppio lustro

ITALIA 1

6.10 Otroški variete Ciao ciao mattina, vmes risanke

9.20 Nan.: Hazzard

10.20 Film: Due samurai per 100 geishe (kom., It. '62, i. Franco Franchi, C. Ingrassia)

12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti

12.55 Nan.: Genitori in blue jeans

13.30 Risanke

14.00 Risanke: Jetson

14.20 Variete: Mai dire Banzai!

15.00 Nan.: Baywatch

16.00 Variete za najmlajše, vmes risanke

17.30 Nan.: Ocean girl, 18.00 Lassie

18.30 Odprti studio, 18.55 Sport studio

19.00 Nan.: V osmih pod streho, 19.30 Pappa e Ciccio

20.30 Risanke

20.45 TV film: Dead Silence - Ostaggi del silenzio (dram., ZDA '96, i. James Garner, M. Matlin)

22.40 Nan.: Two (i. Michael Easton)

0.40 Italija 1 sport

1.40 Aktualna odd.: Le notti dell' angelo

TELE 4

16.45 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi

16.05 Veri professionisti

17.00 Scoop, 18.00 Innamorarsi

20.05 Konjske dirke

20.30 Italijanska kuhinja

22.00 Nan.: Palm Spring

23.30 Zoom umetnost in kultura, 0.30 Ai confini...

MONTECARLO

12.25 19.25, 22.45, 0.30 Dnevnik, 19.15 Sport

13.05 Nan.: Quincy

14.00 Film: Lo sceriffo in gonnella (kom., ZDA '64)

16.00 Variete: Tappeto volante

17.00 Film: Mia cugina Rachele (dram., ZDA '52)

20.45 Film: Lo specchio della vita (dram., ZDA '59, i. Lana Turner)

23.10 Aktualno: Potovanje po italijanskih mestih

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama

8.55 Napovedniki

9.00 TV prodaja

9.30 Tedenski izbor: Packackov pisani svet, 9.40 Mlada Evropa poje-Italija (7. odd.), 9.50 nan.: Denver, poslednji dinozaver, 10.15 Afriske korenine (VB, 5. del), 11.10 V hribih se dela dan: Skozi zgodovino na Triglav, 11.40 Homo turisticus

12.05 Nan.: J.A.G. (ZDA, 12. ep.)

13.00 Poročila, vreme, sport

13.10 Zgodbe iz šoljke

14.20 Resna glasba

15.10 Tedenski izbor: Podolgem in pocez: Kamnik in...

15.35 Nan.: Večni sanjac (3.)

16.00 Nan.: Zgodbe Ruth Rendell (VB, 12. ep.)

17.00 Obzornik, vreme, sport

17.10 Po Sloveniji

17.30 Tedi, oddaja za mularijo

18.00 Glejte, kako rastejo: Metulj

18.20 Parada plesa

18.35 Dok.: Izzivi prihodnosti (ZDA, 6. del)

19.05 Risanke

19.20 Oglasi

19.30 Dnevnik, vreme, sport

20.00 Oglasi

20.05 Nan.: Emily z mesečeve domačije (Kan., 13. ep.)

21.00 Dobro je vedeti

21.05 Tednik

22.00 Odmevi, kultura, vreme

22.30 Sport

22.40 Nan.: Večni sanjac, 23.20 Zgodbe Ruth Rendell

23.55 Brane Rončel izza odra

1.10 Parada plesa

1.25 Dok.: Izzivi prihodnosti

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani

17.00 Videospot dneva

17.05 Nogomet: HIT - Mura

18.45 Program za otroke: Risanke - Palcica

19.30 Videostrani

20.00 Dnevnik, vreme

20.40 Aktualno: Pogovor v studiu

21.45 Nad.: Sosedje (55. del)

22.15 Kako biti zdrav? In zmagovati (Rudi Klaric)

22.45 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

8.45 - 23.35 Teletekst

9.00 Vremenska panorama

9.55 Napovedniki

10.00 Matineja. Nanizanka: Navasi (Danska, 29. ep.), 10.30 nan.: Pacific Drive (Avstral., 29. ep.)

10.55 Tedenski izbor.

Nadaljevanka: Družinski zdravnik (Sp. 9. del)

12.10 10000 obratov

13.00 Nasa krajevna skupnost - Frakl gre na zdravljenje (A. Marodic)

13.45 Euronews

15.30 Svet poroča

16.00 TV prodaja

16.30 Film: Topot v noci (ZDA)

18.05 Nanizanka: Opremljevalke (6. ep.)

18.30 Nan.: Kdo je glavni (16. epizoda)

19.00 TV igrice: Kolo srece

19.30 Videoring

20.00 Tuji gostje v popevki meseca

20.55 Film: Lepa Sara (Prototriko 1995, r. Jacobo Morales, i. Joan Amick, Adamari Lopez, Daniel Lugo)

22.45 Glasbeno-dokumentarna oddaja: Dancing in the Street (VB, zadnji del)

23.45 Napovedniki

Koper

16.00 Euronews

17.00 Vesolje je...

17.30 Risanke

18.00 Program v slovenskem jeziku: Ljudje in zemlja

18.30 Primorska v pesmi in plesu

18.45 Primorska kronika

19.00 Vsedanes - Tv Dnevnik Sport

19.25 Otroška oddaja: Ecceccimanca

19.50 Potovanje po Nemčiji

20.50 Film: Zbogom, dobri stari Zahod (ZDA '85, i. Tom Berenger, G.W. Bailey)

22.15 TV dnevnik - Vsedanes

22.30 Program v slovenskem jeziku: Primorska kronika

22.45 Milje in vozli

23.15 Iz prve roke

23.45 Vsedanes - Tuttoggi

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 New Age; 8.30 Ob Rižani in Rokavi: Ob ognjišču, pravljice in pripovedke slov. Istre; 9.00 Potpuri; 10.10 Koncert komorne glasbe; 11.30 Odprta knjiga: Ajša Najša (F. Lainšček, r. M. Maver, 19.); 11.45 Glasba; 12.00 Sestanek ob 12.00; 12.15 Made in Italy; 12.40 Zbori; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Slovenci za danes: Marija Sreš; 15.15 Zgodbe s Tibetanske planote; 16.00 Potovanje v svet ameriškega musicala; 16.45 Pesem dneva; 17.00 Kulturna kronika, nato Klasični album: W.A. Mozart; 18.00 Vladka, Mitka, Mirica (Z. Kvedrova, podaja A. Sosič); 18.15 Hits '90; 18.30 Na počitnice; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov. ; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital; 10.00 Matineja; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 17.30 Tržaški potpuri (Incontro con la canzone triestina); 19.30 Plesna glasba.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Primorska poje; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik;

7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.50 Kulturni koledar; 9.45 Kako do dela; 11.15 Aktualnosti; 13.00 Daj, povej; 15.30 DIO; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Poslovne informacije; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Glasbena kronika; 19.00 Prenos RS; 20.00 Večerni pr. ; 22.00 Zrcalo dneva; Iz diskoteke RK.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.00 Ob 9-ih; 9.15 Pogovor o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 10.33 Musica gira intorno; 11.00 Modri val; 11.45 Mi in vi; 13.00 L'una blu; 13.07 Buon compleanno; 13.33 Sanje o počitnicah; 14.33 Sigla single; 14.45 Aktualnosti; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Il muro del suono; 18.45 Jazz; 19.25 Sigla single; 19.30 Sport.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.45 Počitniški ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 DIO, sport, vreme; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.25 Kultura; 19.45 Lahka noč, otroci;

20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturmo; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Kulturne prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Stokovnjak svetuje; 12.00 Glasb. novosti; 13.45, Gost, Kulturne drobtinice; 14.40 Kdo ve; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Glasb. regata; 18.45 Črna kronika; 19.30 Sence adolescence; 20.00 Jazz; 21.00 Ameriška country lestvica; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proti etru - Spet ta jazz.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Gymnasium; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Repriža; 13.30 Glasb. mladina; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.15 Naši operni pevci; 17.00 Trojna spirala; 17.20 Banchetto musicale; 18.20 Komorni koncert; 19.30 Zbori; 20.00 Iz arhiva simfonikov; 22.05 Igra; 22.20 Zvočni zapisi; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Glasba in napoved.

Radio Koroška

18.10-19.00 Rož-Podjuna-Zila.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst

Izdajatelj: DZP - PRAE d.o.z. — Družba za založniške pobude

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7796699, fax 040 773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958

Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,

finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT

Naročnina za Italijo 480.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko

DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147

ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno in srednjo Evropo ter Alpami se krepi območje visokega zračnega pritiska. S severovzhodnimi vetrovi doteka nad naše kraje nekoliko hladnejši in postopno bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 5.54 in
zatone ob 20.27.
Dolžina dneva 14.33.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 19.14
in zatone ob 4.01.

MORJE

Morje razgibano,
temperatura morja
24,7 stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv na
splošno počutje in razpo-
loženje ljudi bo ugoden
in spodbuden.

PLIMOVANJE

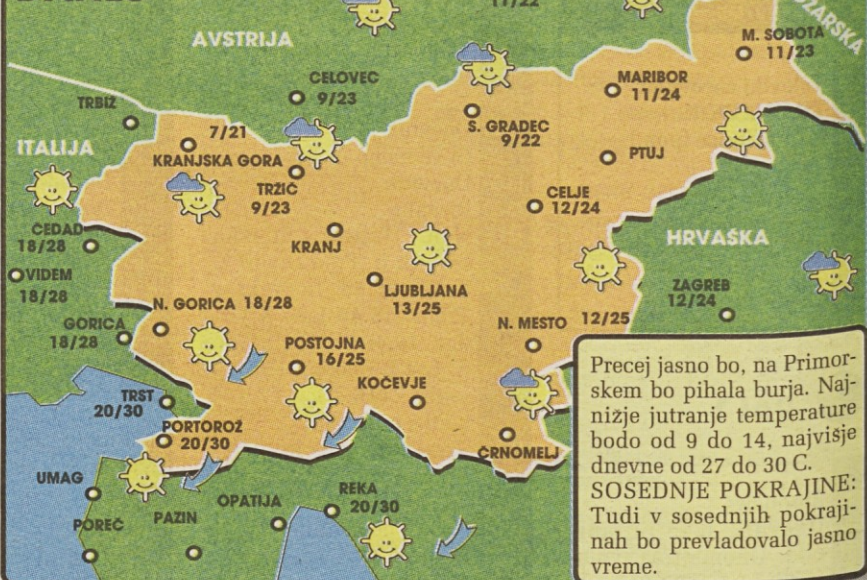
Danes: ob 3.33 najnižje -58 cm, ob 10.08 najvišje 33 cm, ob 15.32 najnižje -18 cm, ob 21.19 najvišje 47 cm.
Jutri: ob 4.03 najnižje -63 cm, ob 10.36 najvišje 40 cm, ob 16.09 najnižje -23 cm, ob 21.55 najvišje 49 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m.....	24	2000 m.....	10
1000 m.....	18	2500 m.....	9
1500 m.....	13	2864 m.....	7

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Precej jasno bo, na Primorskem bo pihala burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 14, najvišje dnevne od 27 do 30 C. SOSEDNJE POKRAJINE: Tudi v sosednjih pokrajinah bo prevladovalo jasno vreme.

JUTRI

V četrtek se bo postopno zjasnilo, najkasneje v vzhodni Sloveniji. V petek bo pretežno jasno. Vročina bo popustila. Na Primorskem bo se pihala burja.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Fossett bo četrtrič poskusil poleteti okoli sveta

Steve Fossett, 54-letni pustolovec iz Chicaga, bo ponovno poskusil z balonom obkrožiti svet.

POLET

■ Pilot mora z dviganjem in spuščanjem »ujeti« veter, ki ga ponese v željeno smer.

■ Balon se napolni, kadar sonce ali gorilnik segreje helij

■ V nočnih urah avtomatski pilot zagotavlja ohranitev balona na isti višini

■ Višina poleta med 5500 in 6700 metri nadmorske višine. Najvišja višina 9150 metrov n.m.

KABINA

■ Teža 545 kg
■ Brez umetnega zračnega pritiska

Oprema

Zavora za kontrolo letenja

Računalnik

Omarica

Merilec kisika in pritiska

Ležišče

■ Grelci zagotavljajo temperaturo v kabini med 5° in 15° C

BALON

Balon poln helija

Loputa

Ventil

Zunanjia prevleka

Notranja prevleka

Krilca za odstranjevanje deževnice

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Območje vročega zraka

Balon je projektiralo in izdelalo podjetje Cameron Balloons Ltd.

Plin v balonu
Balon vsebuje 12.600 kub. metrov helija in 2.800 kub. metrov vročega zraka

46 m

25 m

AP/Tonia Cowan

Četrtnina evropskih otrok se rodi zunaj zakona

LJUBLJANA - Stevilo novorojenčkov z neporočenimi starši v državah članicah Evropske unije in drugih evropskih državah narasla, saj se zdaj skoraj četrtnina otrok rodi zunaj zakona, medtem ko je bilo leta 1980 zunajzakonskih le 10 odstotkov evropskih otrok. Ta odraz "priljubljenosti sožitja" kaže najnovejša poročila evropskega statističnega urada Eurostat s prvimi podatki iz demografske raziskave, v katero je bilo vključenih 46 evropskih držav, med njimi tudi Slovenija.

V Sloveniji se zunaj zakona rodi več kot 30% otrok, podobno kot v Bolgariji, na Finskem, v Franciji, Gruziji, Latviji ter Veliki Britaniji. Kar dva od treh otrok se zunaj zakona rodita na Islandiji, en od dveh pa na Danskem, v Estoniji, na Norveškem in Švedskem. Po Eurostatovih podatkih stavi zunajzakonskih otrok počasi, a vztrajno narasla tudi v državah, kjer leta 1980 tega deleža skoraj ni bilo: v Grčiji zdaj znaša 3, 3%, na Malti 7, 4%, v Italiji 8, 3%, v Švici 8%. Najmanj zunajzakonskih otrok se rodi na Cipru, in sicer le 1, 4%, kar pa je še vedno dvakrat več kot leta 1980.

Najnovejši Eurostatovi podatki kažejo, da pada tudi stevilo porok: iz 6, 3 na tisoč ljudi leta 1980 je padlo na 5 lanske leto. V EU je stevilo porok naraslo le na Danskem: iz 5, 2 leta 1980 na 6, 5 leta 1997. Najmanjše stevilo porok beležijo v Andori (2, 2), Armeniji (3, 3) ter na Švedskem (3, 6). Po Eurostatovem poročilu je stevilo porok "dramatično padlo" predvsem v srednji in vzhodni Evropi - za polovico ali več, predvsem v Latviji, Estoniji in Bolgariji ter že omenjeni Armeniji. Trdnjavi tradicionalnih vrednot ostajata Ciper (10, 6) in Liechtenstein (12, 5). Za ločitve pa Eurostat ugotavlja, da njihovo stevilo narasla v zahodni Evropi in pada v vzhodni Evropi; v nekaterih evropskih državah razpade vsak tretji zakon, v Estoniji pa celo vsak drugi.

Največjo demografsko spremembo je Eurostat zabeležil pri umrljivosti dojenčkov do enega leta, ki se je v zadnjih 20 letih prepolovila. Tako je leta 1980 v Avstriji od tisoč dojenčkov umrlo 14, lani pa le pet. V Grčiji je umrljivost padla iz 15 na 6, v Italiji in 14 na 6, v

Luksemburgu iz 11 na 4, na Portugalskem iz 24 na 7. Najmanjša je umrljivost otrok na Švedskem, in sicer 3, 6. Precej se je zmanjšala tudi umrljivost v nekaterih srednje- in vzhodnoevropskih državah, kjer je bila leta 1980 zelo visoka: v Makedoniji je iz 54 padla na 16 in v ZRJ iz 33 na 13. Umrljivost je še vedno visoka v Turčiji (42) in Romuniji (22).

Prav tako kot umrljivost pa upada tudi rodnost, ki ne zagotavlja ohranitve populacije, za katero bi ženska morala roditi 2, 1 otroka. Povprečje v EU je bilo lani 1, 44, kamor je največ prispevala Irsko (1, 92), najmanj pa Španija (1, 15). Po Eurostatovih podatkih so se leta 1980 ženske v 18 od 46 evropskih držav rodile več kot 2, 1 otroka, zdaj pa sta nad to številko le še dve: Albanija in Turčija. K potrebnemu ohranjanju svetovnega prebivalstva z 2, 06 otrok pa med drugim prispevajo ženske v ZDA.

Sicer pa naj bi zdaj rojene deklice imele pred seboj dolgo prihodnost: v povprečju naj bi dočakale leto 2080. Takšno življenjsko dobo naj bi imele ženske v Avstriji, Belgiji, Franciji, Nemčiji, na Nizozemskem, Norveškem, Švedskem, v Španiji, Švici in v Sloveniji. Zdaj rojeni dečki naj bi živeli od pet do sedem let manj, najdalj pa na Švedskem, Islandiji ter v Švici - od 76 do 77 let. Ta številka je precej nižja za nekatere države srednje in vzhodne Evrope - v Romuniji je 65 let.

Najnovejši Eurostatovi poročila pri nas se nekaj zanimivih podatkov: v 46 državah, zajetih v raziskavo, živi 810 milijonov ljudi ali 14% svetovne populacije ali dve tretjini prebivalcev Kitajske ali 15% manj kot v Indiji ali trikrat več kot v ZDA. Približno polovica teh prebivalcev živi v državah EU, ki pa so k lanskemu rasti stvila svetovnega prebivalstva v višini 80 milijonov oziroma k skupnemu številu svetovnega prebivalstva v višini 5, 9 milijarde ljudi lani prispevale le 1, 1% ali milijon ljudi. Le sedem evropskih držav pa ima več kot 50 milijonov prebivalcev: Rusija (147 milijonov), Nemčija (82), Turčija (64), Velika Britanija (59), Francija in Italija (58) ter Ukrajina (50).

Maja Kocijancic, STA